

Alta kommune

Budsjett og Økonomiplan med handlingsdel 2019-2022

Vedtatt av kommunestyret 18. desember 2018

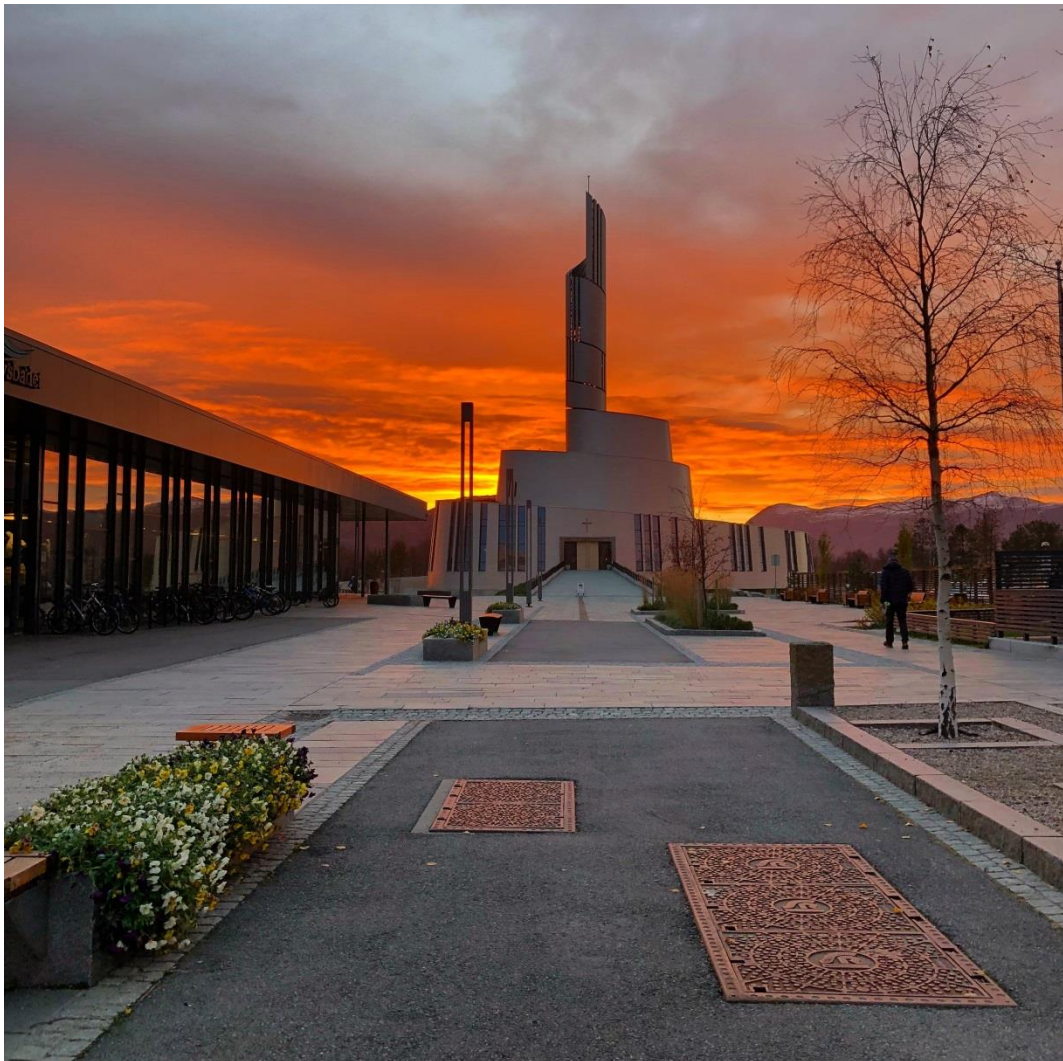

Foto: Avdeling for miljø, park og idrett

Innhold

Rådmannens innledning.....	3
Kommunestyrets budsjettvedtak.....	5
Organisering	20
Kommuneplanens samfunnsdel.....	23
Kommuneplanens handlingsdel	23
Befolkningsutvikling	27
Hovedtallene i budsjettforslaget.....	29
Økonomisk utvikling i planperioden	32
Kommunens tjenesteområder	35
Fellestjenestene	35
Samfunnsutvikling	45
Oppvekst og kultur	52
Helse- og sosial.....	65
Drift- og utbygging.....	75
Selvkostområdet	85
Vedlegg.....	87
Vedlegg – Forskriftsrapporter	87
Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet	87
Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet	87
Budsjettskjema 2A – Investering.....	88
Budsjettskjema 2B – per område	88
Budsjettskjema 3 – Oversikt Drift	89
Budsjettskjema 4 – Oversikt Investering.....	91
Ikke-avgiftsfinansierte investeringer.....	92
Avgiftsfinansierte investeringer	93
Renter og Avdrag.....	94
Rammetilskudd og skatt 2019-2022	97
Selvkost.....	99

Rådmannens innledning

Arbeidet med budsjett 2019 og økonomiplan 2019 - 2022 startet allerede i mars, og ble konkretisert gjennom utarbeidelsen av budsjettdrøftingsnotatet. Budsjettdrøftingsnotatet hadde denne gangen hovedfokus på omstillingsbehovet og omstillingsprosjektet «Alta kommune – Endret for livskraftig drift». Målsettingen med notatet var å gi administrasjonen og politikerne et bilde av kommunens økonomiske situasjon, og ikke minst behovet for endring og omstilling.

I tillegg til budsjettdrøftingsnotatet er det også utarbeidet Kostra-analyser for 2017 og gjennomført dybdeanalyser i regi av Agenda Kaupang innen pleie/omsorg og barnehage/grunnskole. I løpet av høsten 2018 er det videre gjennomført dybdeanalyser innen helse, barnevern og sosial/Nav.

Regnskapstallene for 2017 og prognosen for 2018 viser tydelig at Alta kommune har en anstrengt økonomi. Vi klarer ikke å levere regnskapstall som er i samsvar med kommunens økonomiske handlingsregler. For å endre på denne utviklingen, ble det vedtatt et omstillingsprosjekt høsten 2017. Målsettingen er å oppnå et effektmål på 80 mill gjennom dette prosjektet. En stor del av den kommunale organisasjonen har hele 2018 vært involvert i prosjektet, og det er så langt fremmet forslag på omstillingstiltak på rundt 109 mill fra arbeidsgrupper innen pleie/omsorg og barnehage/grunnskole. Arbeidsgrupper innen helse, barnevern og sosial/Nav skal i løpet av høsten fremme tiltak i størrelsesorden 25 mill.

I forhold til dagens drift har Helse og sosial en underdekning i drifta på rundt 50 mill. Dette utgjør en stor andel av omstillingsbehovet i økonomiplanperioden. Rådmannen har gjennom budsjettarbeidet hatt fokus på at denne underdekningen skal rettes opp i budsjettet for 2019. Noe av denne underdekningen skal tas gjennom effekt av omstillingsprosjektet. I tillegg er det gjennomført retaksering av alle eiendommer i kommunen. Rådmannen har lagt inn en forutsetning om at denne takseringen skal gi rundt 30 mill i økte eiendomsskatteinntekter.

En annen faktor som nødvendiggjør at Alta kommune må ha stort fokus på effektivisering og omstilling er økningen i kapitalkostnadene i økonomiplanperioden. Det skal gjennomføres mange store og tunge investeringsprosjekt de nærmeste årene. Dette gjør oss samtidig sårbar i forhold til renteøkninger.

Rådmannen fremmer i 2019 et budsjett i balanse, med et minimalt netto driftsresultat. 2019 blir et økonomisk utfordrende år. For at situasjonen skal forbedre seg i økonomiplanperioden forutsetter rådmannen at vi oppnår en effekt av omstillingsarbeidet på minimum 80 mill. Vurdert ut fra dagens budsjettsituasjon bør dette økes til 100 mill, for å få til en bærekraftig drift i årene som kommer. Det må være både administrativ og politisk vilje til å gjennomføre omstillingstiltakene.

Store investeringer i helsebygg, skoler, og idrettsanlegg m.m. har ført til høy lånegjeld. I tillegg har befolkningsveksten vært lavere en forventet de siste to årene, og vil få konsekvenser for kommunens rammetilskudd/skatteinntekter. Dette sammen med økte pensjonskostnader og økte demografi kostnader vil utfordre kommunens økonomiske handlingsrom. Samtidig er ambisjonsnivået i kommunen høyt, og forventningene til tjenestetilbudet økende. Summen av disse forholdene kan utgjøre en trussel for den fremtidige kommuneøkonomien.

Tidlig innsats og forebygging

Det er viktig at vi har stort fokus på arbeidet med å utvikle helse- og omsorgstjenesten i Alta i retning av mer forebygging og tidlig innsats, og en mer aktiv bruker- og pårørenderolle. Viktige mål er at innbyggerne skal ha innflytelse over egen livssituasjon og flest mulig skal få mulighet til å bo lengst mulig

i eget hjem. Utvikling og innføring av velferdsteknologi og konsepter for nye boformer for eldre skal bidra til dette.

Forebygging og rehabilitering skal prege alle kommunens helse- og omsorgstjenester. Gjennom informasjon, opplæring og veiledning skal vi videreutvikle en fremtidsrettet bruker- og pårønderolle.

Barnehage og skole er viktige arenaer for tidlig innsats. Skal vi se tidlig de som trenger hjelp og bistand og gi alle et godt grunnlag for skolegang og deltakelse i samfunnet, trengs det nok fagfolk ute på den enkelte virksomhet. Det advares derfor mot kutt i stillinger i barnehage og skole. Dersom det vedtas kutt i lærerstillinger, er det de store skolene våre som må ta kostnadene. Resultatet blir enda flere elever per lærer ved disse skolene. Det er ikke veien å gå for å øke kvaliteten i Altas skoler. Skal vi bedre resultatene våre, må særlig de store skolene hvor flesteparten av Altas elever går, prioriteres.

Alta kommune skal bidra til å sikre likeverdige fritidstilbud for ungdom, utvikle og styrke bibliotekjentene og kulturskolen, og tilrettelegge for hverdagsaktiviteter, integrering og frisklivsarbeid.

Miljøarbeid – grønt skifte

Alta kommune skal være en pådriver for miljø- og klimavennlige løsninger, både når det gjelder transport, energibruk og avfall. Vi skal tilrettelegge for og bidra til at Alta-samfunnet reduserer direkte og indirekte utslipp av klimagasser. Vi tilrettelegger for mer miljøvennlig energibruk og reduksjon av øvrig miljøbelastning, som forsøpling og bruk av plast. Å tilrettelegge for sykling er ett av flere virkemidler for å få mer miljøvennlig transport.

Kompetanse

De ansattes kompetanse er avgjørende for at kommunen skal kunne levere tjenester av god kvalitet til brukere og innbyggere. Systematisk kompetanse- og fagutvikling er viktige strategiske virkemidler for å kunne satse på innovasjon og teknologi. Arbeidsgiverpolitikken skal sikre at ledere og ansatte har den nødvendige kompetansen for å kunne realisere kommunens mål.

Dersom Alta kommune i fremtiden skal klare seg med reduserte økonomiske rammer må vi ha stort fokus på velferdsteknologi, digitalisering og nye teknologiske løsninger. Arbeidet med «det digitale rådhus» har startet opp. Dette vil være en overordnet Smart By strategi for Alta, som involverer både egen organisasjon, eksterne aktører og næringsliv/innbyggere. Både innbyggerne og næringslivet vil i større og større grad ha forventninger til at kommunen tilpasser seg individuelle behov og nye teknologier.

Kommuneplanens samfunnsdel

Samfunnsplanen er kommunens øverste strategiske dokument, hvor kommunestyret har gitt retning for hvordan samfunnet skal utvikle seg og dermed hvilken retning kommunen som organisasjon må ta i sitt arbeid. Rådmannen har tatt utgangspunkt i samfunnsplanen, og valgt å fokusere på noen utvalgte mål og strategier for 2019. Disse fokusområdene gjenspeiler prioriteringer foretatt i rådmannens forslag til budsjett for 2019. Budsjettdokumentet er grunnlaget for rådmannens virksomhetsplan for 2019.

Bjørn-Atle Hansen

Rådmann

Kommunestyrets budsjettvedtak

Gjennom budsjettdokumentet vedtar kommunestyret budsjettet for kommende kalenderår, økonomiplanen for de tre påfølgende budsjettårene, samt hvilke mål kommunen skal arbeide mot i 2019. I henhold til plan- og bygningslovens § 11-2 rulleres handlingsdelen i kommuneplanens samfunnsdel i henhold til budsjettdokumentet.

Årsbudsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022

- Det fremlagte forslag til budsjett for 2019 basert på økonomiplanforutsetningene, vedtas med samlet netto ramme til tjenestoområdene på kr 1 384 141 000.
- Netto rammene fordeles slik mellom tjenestoområdene:

Ramme	2019
Politisk virksomhet	7 971 000
Reserver	2 960 000
Fellestjenestene	86 669 000
Samfunnsutvikling	15 979 000
Oppvekst- og kultur	578 468 000
Helse og sosial	526 120 000
Næringsfonds	-1 600 000
Drift- og utbygging	166 916 000
Selvkostområdet	-13 251 000
Revisjonene	2 963 000
Havnevesen	1 694 000
Krikelig fellesråd	9 252 000
	1 384 141 000

- Rammetilskudd og skatt er budsjettert med basis i regjeringens forslag til statsbudsjett. Eventuelle endringer som følge av Stortingets budsjettbehandling innarbeides ved budsjettregulering.
- Inntektene fra salg av konsesjonskraft 1,6 mill. kr brukes til finansiering av drift i 2019.
- Finansieringsbehovet i perioden 2019-2022 beløper seg til totalt 1 903 mill. kr. Herav utlån 160 mill. i flg skjema 2 A.
- Investeringsrammen (finansieringsbehovet i skjema 2A) for 2019 fastsettes til 735 mill. kr.
- Alta kommunes skattøre for 2019 skal være lovens maksimumssatser.
- Kommunestyret gir for øvrig sin tilslutning til de endringer som er beskrevet i de tekniske vedlegg til driftsbudsjettet.

Eiendomsskatt

I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativer benyttes for skatteåret 2019:

Faste eiendommer i hele kommunen.

Økonomiplan for 2019-2022

- Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til 7 %.
- I medhold av eiendomsskatteloven § 12 bokstav a differensieres satsene ved at den skattesats som skal gjelde for boliger og fritidseiendommer settes til 2 %.
- Takstvedtektene for eiendomsskatt i Alta kommune, vedtatt i sak 127/2016 i kommunestyret den 14.12.2016, videreføres.
- Skatten skrives ut i fire terminer, jf. eiendomsskattelovens § 25 første ledd.
- I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav a fritas «Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten.»
- I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav c fritas nyoppførte bygninger i 3 år, når de helt eller delvis brukes som bolig, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket.

Gebyrer, avgifter og brukerbetalingar

- Avgiftsøkning/ending vedr. vann, avløp og renovasjon slamtømming og feiing i 2019 fastsettes slik i følge selvkostberegningene:
 - Vann 6 %
 - Avløp 5%
 - Slam 0 %
 - Renovasjon 0 %
 - Feiing 3 %
- Foreldrebetaling i barnehagene fastsettes til statens maksimalsatser. Regjeringens forslag er en økning til 2 990 per mnd. fra 1.1.2019 og 3 040 per mnd. fra 1.8.2019.
- Foreldrebetalingen i SFO prisjusteres med 2,8 %.
- Tilskuddssatsene for private barnehager er beregnet slik:
Små barn: Kr 199.400 pr. heltidsplass
Store barn: Kr 94.494 pr. heltidsplass
- Prisen på parkering videreføres med 20 kroner per time inkl. mva.
- For alle andre avgifter/gebyrer/leier/tjenester økes satsene med 2,8 % dersom det ikke er fattet annet vedtak i løpet av 2.halvår 2018.
- Prisen for kjøp av kommunale boligtomter reguleres årlig med 2,8 %, dersom det ikke er fattet annet vedtak i løpet av 2 halvår 2018

Budsjettfullmakt

- Kommunestyret delegerer til Rådmannen å fordele virkningen av lønnsoppgjøret fra sektor 109 Reserver til de øvrige sektorer. Helårsvirkning av lønnsendringer som avtales i 2018, innarbeides i opprinnelig budsjett 2019.
- Rådmannen gis fullmakt til å detaljere budsjettene ytterligere innenfor rammen til hvert tjenesteområde.

Låneopptak

- Kommunestyret vil med basis i investeringsbudsjettet for 2019 delegere til rådmannen å foreta ordinære låneopptak på 519,588 mill.kr. Dette inkluderer opptak av startlån på 40 mill.kr.
- Kommunestyret gir for øvrig sin tilslutning til det fremlagte investeringsbudsjett med rådmannens merknader.

Forutsetninger

- Frie inntekter (rammetilskudd/skatter) innarbeides basert på en befolkningsvekst tilsvarende SSB sin befolkningsframskriving.
- Det forutsettes at staten dekker reell lønns og prisvekst i økonomiplanperioden.
- Økonomiplanen er utarbeidet i faste 2019 priser.
- Arbeidsgivers pensjonsandel er innarbeidet med 18,41 % for KLP, 11,15 % for Statens pensjonskasse, og 19,2 % for sykepleierordningen i KLP.
- Premieavvik i forhold til forventet langsiktig pensjonskostnad framføres etter reglene for føring av pensjonskostnader.
- Lån med flytende rente videreføres med eksisterende rentebetingelser, Kommunalbanken 1,8 % og KLP 1,8 %.
- Lån med rentebinding videreføres med den rente som er på det enkelte lån.
- Nye lån er forutsatt tatt opp slik at det gir 4 måneders rente- og avdragsbelastning.

Kommunestyrets verbalvedtak

Alta kommunestyre har vedtatt handlingsprogrammet Alta mot 2025

Prosess

Posisjonspartiene har i år, som tidligere, hatt en god og grundig prosess. Alle kommunestyremedlemmene, med varamedlemmer, fra posisjonspartiene samt partilederne har vært invitert og involvert i prosessen.

Budsjettet har tatt utgangspunkt i våre tidligere budsjett samt rådmannens forslag, og har en langsiktig strategi som vi har kalt «Alta mot 2025».

BUDSJETT OG BUDSJETTPROFIL

Posisjonspartiene ønsker å fortsette strategien med Alta mot 2025.

Vi vil at Alta fortsatt skal være en god plass å bo, for alle våre innbyggere. Vi vil at alle skal kunne delta i samfunnet på lik linje, og det er vår jobb å kunne bidra til det. Årets budsjett vil derfor bære preg av en satsning på de svakeste og de som trenger det mest.

For å klare å opprettholde velferden, kunne gjennomføre en langsiktig satsning for de svakeste i samfunnet og for å utligne ujevnheter, må vi ha en god økonomi. Det skal vi klare ved å gjennomføre to hovedoppgaver.

Den ene er å fortsette omstillingsprosessen «Alta kommune - endret for livskraftig drift» og slutføre det prosjektet i løpet av 2019 slik at vi når våre fremtidige resultatmål.

Det andre er fortsatt satsning på digitalisering. Her må fokus styrkes i alle sektorer for fremtiden er digital. Dette vil spare kommunen for store summer og det vil øke kvaliteten til våre innbyggere

FREMTIDIGE RESULTATMÅL

Grønt lys

Den økonomiske kontrollen og rapporteringen skal forsterkes i 2019. Dette gjøres ved at «trafikklys-systemet» skal brukes aktivt. Det skal brukes på alle virksomheter i måneds og kvartalsrapporteringen. Her skal det også framgå hvem som er budsjettansvarlig.

Grønt lys viser virksomheter som drifter i henhold til budsjett. Gult lys gis virksomheter som har et moderat merforbruk, og pålegger virksomhetsleder å iverksette tiltak for å komme i grønn sone.

Rødt lys gis virksomheter som har et betydelig merforbruk. Her pålegges leder i samarbeid med sin overordnede og kommunens økonomiansvarlige å iverksette tiltak som viser forventet effekt / innsparing med tidsplan for å komme i grønn sone.

Rådmannen rapporterer på gule og røde virksomheter, med foreslåtte tiltak ved kvartalsrapportene. Røde saker skal forelegges økonomiutvalget.

Det er nødvendig at alle ansatte, på personalmøter, holdes godt orientert om økonomi. Det skal informeres etter hver økonomirapportering.

Klart språk

Godt språk er god service. Politisk ledelse har hatt fokus på å forenkle kommunikasjon i Alta kommune. Derfor ble «Klart språk»- prosjektet tatt inn som et eget punkt i budsjettarbeidet i tidligere budsjettarbeid, og administrasjonen laget en prosjektbeskrivelse og søkte om støtte fra KS til språkboka «Språket vårt».

«Språket vårt» ble ferdigstilt i september 2018. Språkprofilen er en felles ordbok for alle ansatte i kommunen og er tilgjengelig både på papir og på nett. Målet er at mottakere og omverdenen skal forstå budskapet i brev, e-poster, saksdokumenter, notater, rapporter, skjema og så videre.

Å bruke språk på en klar og lettfattelig måte gir innbyggerne bedre viten om kommunens tilbud og tjenester, hvilke muligheter, rettigheter og plikter de har. Slik skapes tillit og øker kvaliteten på tjenestene.

Språkforbedringer er et kontinuerlig arbeid som man aldri blir ferdig med. For å få varige virkninger er det viktig å sette språkarbeidet i system og sørge for at det blir en del av faste rutiner og integrert i kommunens drift på alle nivå.

Det er et selvsagt mål at det skal være ressurs- og tidsbesparende.

Fokusområder i 2019:

- Alle saksbehandlere som arbeider med tekster skal få tilbud om kurs i «klart språk»
- Språk skal være et særskilt ansvar for kommunikasjonsrådgiveren
- Plan for systematisk revidering av eksisterende skjemaer og brev
- Språk som fast tema på avdelings- og ledermøter
- Språkpolitikk og språkarbeid nedfelt i virksomhetsplaner, rapporter og styringsdokumenter
- Systematisk vedlikehold av lenkesamlinger, språkprofiler og retningslinjer

VEKST, UTVIKLING OG SAMFUNN

Kommunale boligfelt

I årene framover kommer det mange kommunale boligtomter på markedet. Dette er en ønsket utvikling og et etterlengtet tilbud. I forbindelse med dette er det behov for å effektivisere tildelingsprosessen. Tomter skal derfor lyses ut samtidig som opparbeidelse av feltet starter. Dette for at nybyggerne skal kunne planlegge sin bolig samtidig som feltet opparbeides.

Vi skal også være en pådriver for å få ned saksbehandlingstiden på byggesaker samt øke kundetilfredsheten på avdelingen for byggesak. Det er innført en måling for kundetilfredshet, noe vi vil følge nøye framover. Målet er at alle saker skal ferdigstilles innenfor fastsatt frist.

Situasjonen skal overvåkes fortløpende. Ved behov skal det settes inn ekstra ressurser og dette må forsøkes løst i budsjettreguleringen. Målet er å levere gode tjenester i rett tid, og ha fornøyde kunder.

Rekruttering fagpersonell

Som vekstkommune har Alta kommune til enhver tid et stort behov for å rekruttere, men også beholde fagkompetanse.

Ansettelse av kommunikasjonsrådgiver forventes å gi forgang i markedskommunikasjon, herunder digitalisering, formidling og samhandling i hele organisasjonen. Overordnet ansvar for dette legges til rådmannen. Det forventes en besparelse på fellestjenestene når virkningen av kommunikasjonsrådgiver kommer.

Rekruttering av sykepleiere, helsesøstre, vernepleiere, barnehagelærere og lærere skal fortsatt ha sterkt fokus. Det skal settes av en pott til utdanningsstøtte som studenter som starter utdanning innenfor disse studieområdene i 2019 kan søke på.

100 lærlinger

Pr. i dag har kommunen 45 lærlinger. Vi startet det viktige opptrappingsarbeidet i 2017 og målet om totalt 100 lærlinger i 2020 skal følges. Etter 2020 skal vi fortsette på et nivå med minimum 100 lærlinger.

Lærlinger er en ressurs og skal ikke budsjetteres som en kostnad. Det er viktig å fordele lærlingene bredt i organisasjonen. Særlig innenfor helsesektoren er det store utfordringer med å rekruttere personell. Denne sektoren skal prioriteres.

En viss andel lærlinger med samiskspråklig bakgrunn og lærlinger med funksjonsnedsettelse skal prioriteres.

«Hjertesoner» – gir tryggere skolevei og mer aktive barn

I Alta har vi allerede skoler som har laget en hjertesone rundt sin skole. Dette gode arbeidet ønsker vi skal fortsette. Alta kommune skal hjelpe og være med på å tilrettelegge for at flere skoler skal delta i dette prosjektet. Hjertesone er et samarbeid mellom blant annet Trygg trafikk, Statens vegvesen, Helsedirektoratet og en rekke andre aktører.

Hjertesone» handler om å skape bilfrie områder rundt skolene og å sikre skoleveien for barna våre. Ved å opprette hjertesone ved skolen kan elevene få en tryggere vei til skolen og flere vil velge å gå og sykle til og fra skolen.

Digitalt rådhus

Alta Kommune har et bredt spekter av tjenester til sine innbyggere, og digitalisering vil spille en betydelig rolle i samtlige av dem. Vi fortsetter satsningen på digitalt rådhus jf. tidligere budsjett.

Digitalisering

Gode og tilgjengelige digitale tjenester styrker dialogen med innbyggere og næringslivet, noe som gir gode lokalsamfunn.

Digitalisering er ikke en omstilling som gjøres en gang, men må være et kontinuerlig arbeid, teknologien vil endre seg, og det samme vil behovene hos dem som mottar tjenestene.

Alta Kommune vil styrke arbeidet med innføring av heldigitale og brukervennlige tjenester. Vi har som mål å legge til rette for at nødvendige digitale verktøy er tilgjengelig i hele organisasjonen

Digitalisering vil gi mange fordeler. Her kan nevnes, et bedre undervisningstilbud, skape et mer inkluderende lokalsamfunn, gi et raskere svar på byggesøknaden og sørge for at flere pleietrengende foretrekker å bli boende hjemme noen år lenger.

Innføring av robotteknologi er et annet område som vil effektivisere administrative oppgaver, og gi økonomisk innsparing.

Kommunens innbyggere bør ha mulighet til å avholde møter med saksbehandlere ved hjelp av videoløsninger.

Det må være anledning til å sende alle typer brev og søknader digitalt. Forutsatt samtykke fra bruker må også kommunen kunne sende ut sin postgang elektronisk for å spare tid og kostnader.

Timeskjemaer for oppdragsavtaler, reiseregninger og annet bør være mulig å levere digitalt, og på en måte som gjør at behovet for manuell punching av tall reduseres.

- Alta kommune vil i 2019 starte innføringen av elektronisk byggesaksbehandling, (eByggesak 360 eller lignende) og setter av 2 mill. kr.
- Alta kommune vil bidra til å skape et tettere og mer formelt samarbeid mellom etablerte næringsklynger i kommunen.
- Alta kommune vil styrke tilgangen på digital velferdsteknologi, slik at eldre kan bli boende lengre hjemme.
- Alta kommune vil i 2019 starte innfasing av robotteknologi i arbeidet for å effektivisere administrative oppgaver.

Redusert sykefravær

I 2017 hadde vi et mål om å komme under 9% sykefravær. Det klarte vi ikke. Derfor ble arbeidet med sykefravær høyt prioritert for 2018 og en rekke tiltak bestilt fra politisk ledelse. Det er gledelig å se at

Økonomiplan for 2019-2022

sykefraværet har gått ned og det kan se ut til at vi er i ferd med å nå våre langsiktige mål om å komme under 7%.

Kommunen må opprettholde og benytte seg av fagprofesjonen Nav har innenfor området inkluderende arbeidsliv (IA).

Arbeid med sykefravær må fortsatt være en prioritert oppgave. Vår målsetting er å senke sykefraværet til under 7% innen 2020. I 2019 fortsetter og utvider vi derfor arbeidet med allerede igangsatte tiltak:

- Holdningskappende kultur med fokus på kvalitet på tjenestene som skal leveres innbyggerne i Alta kommune.
- Dialogmøte med leder før sykemelding slik at leder har mulighet til å tilrettelegge
- Sykefravær skal meldes muntlig til nærmeste leder (pr. telefon) – ha fokus på medvirkningsplikten.
- «KS Ned» verktøy, både på gruppenivå og individnivå skal tilbys alle ledere.
- Kartleggingsamtaler og avklaring med ressursfokus.
- Medarbeidersamtaler og tiltaksplaner.
- Verdsetting av nærvær. Incentiver skal fortsatt benyttes.
- Obligatorisk opplæring i rutiner for ledere med røde «trafikklys».
- Månedrappotering med trafikk-lyssystem (varsler rødt når enkeltenheter får over 9% sykefravær, gult mellom 7 – 9 % og grønt under 7%).
- Gå i gang med samarbeid med NAV med tilbud om informasjon og korte kurs til de sykemeldte på områder som f.eks. økonomi, fysisk aktivitet m.m.

Fravær i 2018	3. kv 2018	2. kv 2018	1. kv 2018	2017	3. kv 2017	2. kv 2017	1. kv 2017
Tjenesteområde							
Fellestjenesten	5,90 %	8,70 %	8,30 %	9,00 %	9,20 %	8,60 %	8,60 %
Samfunnsutvikling	1,20 %	2,40 %	1,20 %	6,00 %	6,40 %	5,80 %	5,50 %
Oppvekst og kultur	8,10 %	10,00 %	10,80 %	11,00 %	10,30 %	10,30 %	10,30 %
Helse- og sosial	8,80 %	11,00 %	12,50 %	13,00 %	12,50 %	11,30 %	10,60 %
Drift- og utbygging	7,80 %	9,40 %	9,50 %	12,00 %	11,40 %	11,20 %	10,10 %
Totalt	8,10 %	10,10 %	11,00 %	11,40 %	11,10 %	10,50 %	10,20 %

NÆRING

Alta har vært en vekstkommune i mange år og næringslivet er en viktig faktor til det. Vi har et godt og variert næringsliv, men det må kontinuerlig videreutvikles. Dette for å tiltrekke oss nye mennesker til byen vår og sikre at våre ungdommer kommer tilbake etter endt utdanning.

I den forbindelse vil vi at Alta kommune skal forsterke samarbeidet med næringslivet ved inngå et enda tettere samarbeid med en forening. Foreningen skal fungere som et «nav».

Det skal framforhandles en samarbeidsavtale over 4 år, med evaluering årlig. Alta kommune skal bidra med beløp som avhenger av hvilke oppgaver som legges inn i avtalen.

Oppgaver som kan / bør være i en slik avtale er:

- Legg til rette for møter mellom næringslivet og plan & byggesaksavdelingen
- Lokal arena for styrking av reiselivet. Hovedmål er å få flere turister til Alta som vil generere et bedre kommunikasjonstilbud til byen vår
- Møteplass for utvikling av teknologi. Næringslivet i Alta og f eks Oulo skal ha faste møter for ideutveksling
- Samarbeidsmøter med næringslivet hvor fokuset er vekst og utvikling

HELSE OG SOSIAL

Vi er offensive i kampen for bedre helsetjenester. Alta er en kommune i sterk vekst og vi må derfor bygge infrastruktur og tjenester i takt med veksten.

Fødeavdeling til Alta

Vi skal sette av areal for fødeavdeling i Alta. Å planlegge for helsefremtiden er nødvendig.

Alta er sentralt plassert midt i Vest- Finnmark. Vi er den desidert mest folkerike regionen og den byen flest har tilgang til i akutt situasjoner. Vei og båtforbindelsen til Alta er god og flyplassen har svært god regularitet. Dette er med å trygge situasjonen for syke, fødende og pårørende.

I 2014 vedtok kommunestyret bygging av nærsykehuset, nå Klinikk Alta. Dette er nå under bygging og vil stå ferdig i 2019, med et bedre og utvidet tilbud. Her vil det komme tjenester som CT/MR, det vil bli totalt 12.000 konsultasjoner i Alta, noe som gir en høyere ambulering av ikke bare ortoped, men også av andre spesialister. Dette blir veldig bra og vil gi en betydelig styrking av tilbudet.

Vi vil allerede nå sette av penger til å planlegge neste byggetrinn. Stortinget er bestemt at dagens sykehusstruktur skal bestå. Vi planlegger likevel neste byggetrinn med flere tjenester til Alta. Begrunnelsen for dette valget er at Alta sannsynligvis vil fortsette sin sterke vekst og at Stortinget etter hvert må ta dette inn over seg og endre strategi. Bare det at 63 % av de fødende i regionen søker til Alta bør tilsi at det er fornuftig å videreutvikle tilbudet her.

Alta har vært kjent for å jobbe for et godt helsetilbud til våre innbyggere. Dette startet med den etter hvert så kjente «Altamodellen», noe vi akter å fortsette med. Altas politikere har hatt rett i sin satsning tidligere.

Med begrunnelse i Altas vekst tror vi det er smart å være på forskudd igjen. I budsjettet for 2019 setter vi derfor av penger til et skisseprosjekt som skal klargjøre framtidig arealbehov. Dette med tanke på etablering av en fullverdig fødeavdeling i dagens Klinik Alta. Det skal i prosjektet også komme fram hvordan man løser parkering, sykehotell, Heli platt og andre nødvendige tjenester som hører med til neste byggetrinn.

Pådriveren i søken etter nye prosjekter.

Alta kommune skal fortsette med den gode jobben vi gjør i forhold til å søke på prosjektmidler som utlyses gjennom direktorat og andre. Områder som bør prioriteres er bl.a. velferdsteknologi, samt mat og kosthold på institusjoner i Alta.

Fattigdomsmidler

Alta kommune søker og forvalter disse midlene som det søkes på. Alta kommune forvalter og fordeler midlene utfra kriterier som utarbeides i løpet av første kvartal.

Mia

Driften av MIA butikken videreføres i 2019

Vaksinering av russ

Vaksine mot hjernehinnebetennelse koster i dag ca. kr 400,-. Dette er en stor sum for mange ungdommer og gjør at de unnlater å vaksinere seg.

Hvert år blir russ smittet av hjernehinnebetennelse. Det er en alvorlig sykdom som smitter lett. Russ er spesielt utsatt for hjernehinnebetennelse.

De fleste som får meningokokksykdom, blir friske. Det er imidlertid en alvorlig sykdom, og noen dør dessverre av infeksjonen. Andre kan pådra seg en alvorlig funksjonshemming.

Omtrent 9 av 10 personer som får meningokokksykdommen, blir friske igjen. Av de overlevende får om lag 1 til 2 av 10 varig funksjonshemming. For eksempel kan de miste hørselen, få synshemming eller hjerneskode eller trenge amputasjon av lemmer.

Det vil være en god investering å ta vare på ungdommen i Alta. Finnmark fylkeskommune har vedtatt å dekke halve summen. Alta kommune dekker den resterende delen for russ i Alta.

Rus- og psykisk helse

Alta kommune skal tilrettelegge for at innbyggerne skal ha mulighet for å ha en meningsfull hverdag, særlig for de med behov for bistand. Det innbefatter også arbeid eller arbeidsrettet aktivitet og arenaer for å oppleve sosiale fellesskap.

Vi vil tilrettelegge for å bruke recoverymetoden i Alta kommune. Recoverymetoden innen psykisk helse og rus-tjenester er tilnærmingen at mennesker kan leve meningsfulle og tilfredsstillende liv, på tross av psykiske helseutfordringer.

Alta kommune skal ta i bruk erfaringskompetanse i helse og omsorgstjenesten.

Miljøvaktmester

Prosjektet med miljøvaktmester tas inn igjen fra år 2019. Miljøvaktmester hjelper mennesker i en allerede utfordrende hverdag. Det være seg bokkvalitet, rutiner på hverdagslige gjøremål samt å gi flest mulig mennesker i kommunen vår en verdig hverdag.

Trygghetsalarmer

Alle som trenger trygghetsalarmer skal motta dette. Det har vært omlegging av nytt system på dette i løpet av 2018, og det blir full dekning i 2019.

Omsorgslønn

Pårørende som har særlig tyngende omsorgsoppgaver har anledning til å søke omsorgslønn hos kommunen de bor i. Dette er et tilbud som gjør det mulig å unngå, eller utsette, institusjonsplassering. Dette er i tråd med omstillingsprosessens mål om å styrke tilbudene på lavt nivå i omsorgstrappen.

Posisjonen mener at ved å utvide bruken av omsorgslønn kan man få et verdig omsorgsalternativ for pårørende og hjelpetrequende. I tilfeller der pårørendes innsats er avgjørende for å unngå dyrere tilbud, og der denne innsatsen er i veien for ordinær arbeidsdeltakelse.

OPPVEKST

Vi må ha økt oppmerksomhet på barn og unges fritid. Grunnen til dette er at 87 % av den våkne tiden til barn og unge er deres fritid, når de ikke er på skolen. Flere sliter med sin psykiske helse og dette må vi erkjenne. I tillegg til det som tidligere er bevilget vil vi ha et ekstra fokus på dette. Det betyr at vi må styrke lavterskeltilbudene i Alta.

En sentral problemstilling i tjeneste- tilbudet til ungdommen i Alta er arbeidstidsordningene. Tjenestene gis i hovedsak mellom kl 0800 og kl 1600, unntakene er Huset og ungdommens helsestasjon. En styrkning av tjenestetilbudet til ungdom forutsetter nye arbeidstider. Posisjonspartiene vil derfor at det ved utlysning av nye stillinger i disse tjenestene stilles som en forutsetning at det må påregnes arbeid utover normalarbeidstiden.

Ungdomstrinnene på «utkantkolene»

Vi har etter en grundig vurdering valgt å videreføre ungdomstrinnene i Rafsbotn, Tverrelvdalen og Talvik.

Det er økonomisk utfordrende å gjøre dette da elevtallet i Altaskolen har gått mye ned de siste årene og at vi dermed også har mistet inntekter til skolen.

Vi har for mange ledige plasser og halvfulle klasser rundt i Alta, som er en av årsakene til den økonomiske situasjonen.

Når vi likevel har valgt å snu rådmannens innstilling er det fordi disse skolene betyr mye for nærmiljøet på de stedene det gjelder. Mange foreldre og barn ønsker også dette og vi etterkommer det ønsket.

Saga skolekrets

Det har de senere årene vært sterk vekst i Saga skolekrets, noe som har medført plassbegrensninger på Saga skole. Samtidig har det vært nedgang på ca 500 elever i Altaskolen totalt, noe som gjør situasjonen utfordrende.

De nærmeste to årene er det plass til alle barna i området på Saga skole. Dette er en situasjon vi ønsker å videreføre og setter derfor av penger til «Prosjekt Saga skole».

Ungdommens helsestasjon

Ungdommens helsestasjon må utvide sin åpningstid. Målet må være at det minimum skal være åpent to dager i uken.

Det må vektlegges å ha åpent også når skolene har ferie. Samarbeid med andre instanser til beste for ungdommen må vurderes.

Ungdom og psykisk helse

Psykisk helse må inn som emne i skolen. Elevene må kurses i hvordan forebygge og takle psykiske problemer allerede i barneskolen. Skolen blir et meget viktig område for å kunne forebygge psykiske problemer senere i livet.

Dette må gjennomføres av kompetent personell som eks helsesøstre/ psykiatrisk sykepleier e.l. Utgangspunktet er oppstart høsten 2019.

Nettbrett

Nettbrett prosjektet videreføres. Det er flere skoler som ønsker å delta. Summen for 2019 økes. Det betyr at det er mulig for flere skoler å bli med på dette. Alle skal ha samme mulighet for å utvikle seg innenfor teknologi.

Det skal satses på opplæring av ansatte slik at vi får utnyttet potensialet til overgangen til nettbrett i Altaskolen. Vi skal gi muligheten for å kunne bruke kompetansen (lærere som bruker nettbrett i dag) som finnes innad i Altaskolen (Elvebakken/Kaiskuru) der det er mulig.

Det skal også vurderes om det å kjøpe tilgang til digitale lærebøker kontra det å kjøpe inn nye lærebøker til elevene i skolen er en fordel.

SFO

Vi viderefører den nedsatte prisen i SFO for å gi flere barn muligheten.

Barna i Altas SFO skal stimuleres til sosial samhandling gjennom ulike aktiviteter og lekeformer. Leken er barnas viktigste aktivitet. Gjennom leken får barna bearbeidet opplevelser og følelser. Leken gir erfaringer og opplevelser sammen med andre barn. Samtidig får de prøve ut ulike roller gjennom leken.

To barnehageopptak

Per i dag har Alta kommune til enhver tid ledig kapasitet i barnehagene. Vi følger denne utviklingen nøye og vil starte med to årlige barnehageopptak for barnehageåret 2019/2020.

KULTUR

Finnmarksløpet

Finnmarksløpet har gått fra å være et lite sportsarrangement med start i 1981 til å bli landsdelens største idretts- og kulturarrangement.

Med start og inntekt i Alta er Finnmarksløpet også en stor del av Borealis, den årlige vinterfestivaluka i mars. For Altasamfunnet og Alta som arrangementsby er Finnmarksløpet viktig i markedsføringsammenheng, men har også stor betydning for bolyst og trivsel. Finnmarksløpet samler nasjonal, og internasjonal oppmerksomhet. Med et samlet Finnmark i fest blir Alta og Finnmark profilert i media gjennom daglige NRK sendinger, avisoppslag, nett- og facebooksider.

Alta kommune har gjennom flere år bidratt både økonomisk og med praktisk bistand til gjennomføring av arrangementet. Dette samarbeidet ønsker vi å fortsette med. Det er med på å skape forutsigbarhet både for arrangøren og kommunen.

Derfor har vi som vertskommune innvilget kr. 150.000,- for årene 2019 og 2020. For å skape forutsigbarhet legger vi inn dette beløpet også for 2021 og 2022.

E-sport

Mange unge i dag driver med sport på en ny måte i forhold til det vi tidligere har sett. E-sport er på framgang i hele verden, også i Alta. Vi skal satse stort på E-sport. Det skal tilrettelegges på Huset for å bygge opp et E-sport miljø. Dette tiltaket håper vi hjelper de som ikke har råd til å kjøpe utstyr selv samtidig som man lager en arena for denne gruppen å møtes.

Målet må være en serie som skal ende med finale i eks Finnmarkshallen. Dette skal være en årlig happening.

Bydels- og distriktsmidler

Vi ønsker å legge ut bydelsmidler/ distriktsmidler som privatpersoner, grendelag, velforeninger, idrettsklubber osv kan søke på. Disse midlene skal brukes til å skape tiltak som øker bolysten og samholdet i kommunen.

Midlene skal være øremerket tiltak for barn og unge, spesielt tiltak som favner om de som ikke vil drive med de allerede godt etablerte aktivitetene (ski, fotball, håndball osv). Tiltakene kan være hva som helst som fremmer bolyst, begrense ensomhet og styrker psykisk helse.

Kulturell skolesekk

Den kulturelle skolesekken bør styrkes og tilrettelegges for at man i enda større grad kan utnytte lokale ressurser, f.eks. Tirpitz museet.

Korpsene i Alta sliter med rekrutteringen, vi ønsker at korps kommer inn i musikkundervisningen, dette avklares og koordineres med kulturskolen. Tilbudet bør kunne legges inn i skoletiden.

For Altas juniorer

Vi ønsker også å tilrettelegge for Altas juniorer. Vi setter av en sum for oppgradering av juniorklubben.

DRIFT OG MILJØ

Virksomheten drifter innenfor omfattende områder som kommunale bygg, brann, renhold, byggesak, park & idrett m.m. I framtiden skal bruk av teknologi styrkes for å kunne drive mer effektivt.

Vedlikehold og gatelys

Alta kommune har en betydelig bygningsmasse. Et slikt volum krever kontinuerlig vedlikehold. Det betyr en gjennomtenkt investering i driftsvedlikehold slik at byggenes funksjoner opprettholdes optimalt i lengst mulig tid. Vi har de senere årene prioritert gatelys i boligfeltene rundt om i Alta. Dette viderefører vi i årets budsjett.

Forskjøning og bolyst

Alta prioriterer opprydding og beplanting av flere grønne områder i byen vår. Målsettingen er en mer intim og lun by som er innbydende for alle som ferdes, beboere så vel som besøkende. Vi har oppmuntret gårdeierne til å ta ansvar og

Konkurrere om stiligst front og inngangsparti. Det ser vi har gitt en klar forbedring.

Vi håper at det også i framtiden kan vises til en ren og pen by.

Cruise og flerbrukskai

Vi har foretatt en gjennomgang av havnestyrets planer og ønsker å imøtekomme dem med en snarlig løsning. I budsjettet og økonomiplanen flytter vi derfor rådmannens bevilging fra 2021 til 2019. Dette skal gå til prosjektering og andre forberedende aktiviteter for bygging av ny cruise- og flerbrukskai.

Salg av kommunal eiendom/boliger

Det har vært et politisk ønske å avhende endel kommunal eiendomsmasse. Dette arbeidet må intensiveres.

Miljøregnskap

Alta kommune må utarbeide metodikk for å vurdere miljøkriterier enda bedre ved store investeringer. I de investeringsprosjektene som nå er satt i gang må man registrere både ressursbruk og klimagassutslipp slik at man kan framlegge et sluttregnskap på miljøsidan slik man gjør det på pengesiden. I framtiden må man også kunne presentere et miljøbudsjett i forkant av investeringsbeslutninger. Man skal jobbe for et ideale om trippel bunnlinje der konsekvensene for både miljøet, menneskene og økonomien er kjent.

Alta kommune skal årlig presentere et miljø og klimaregnskap sammen med økonomisk regnskap. Det er også naturlig å anslå miljøkonsekvenser når man legger fram budsjettet. Det er naturlig at økonomiavdelingen gradvis utvider sin involvering, siden det er her kommunen har sin spisskompetanse på tallfesting.

Alta kommune skal fortsette sitt arbeid mot klimanøytral virksomhet innen 2030. Det bør presenteres årlig hvilken kostnad klimautslippene har, sett opp i mot kvotekjøp. I tråd med tidligere vedtak skal Alta kommune etter hvert kompensere for sine utslipp ved å gjennomføre lokale tiltak.

Økonomiplan for 2019-2022

Bysykler

Vi ønsker å se på muligheten for å få til en ordning med bysykler i sentrum. Vi tenker oss en ordning i samarbeid med aktuelle interesser/aktører. Vi har allerede en betydelig lengde gang- og sykkelveier.

Alta kommune har mange gang- og sykkelstier. Vi fortsetter å legge til rette for fotgjengere og syklist.

Parkering ved kirka

Det settes av en million kroner i investeringsbudsjettet for å legge til rette for kundeparkering ved Nordlys-katedralen, samt parkering ved Alta Kirke. Det er også en utfordring med overflatevann mellom Scandic hotell og kirka. Dette søkes løst i denne sammenheng.

Økonomisk oversikt drift 2019-2022

Driftsbudsjett

Endringer ift. Rådmannens forslag

	2019	2020	2021	2022
Beholde ungdomstrinnene	2 900 000	5 900 000	5 900 000	5 900 000
Besparelse kommunikasjonsrådgiver	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Utdanningsstøtte	500 000	500 000	500 000	500 000
Besparelse fellestjenesten	-500 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Tjenestekjøp næringsutvikling	400 000	400 000	400 000	400 000
Finnmarksløpet	150 000	150 000	150 000	150 000
Miljøvaktmester	700 000	700 000	700 000	700 000
Vaksinering av russ	30 000	30 000	30 000	30 000
Omstillingstiltak helse		-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
Utvidet åpning, ungdommens helsestasjon	200 000	200 000	200 000	200 000
Psykisk helse inn i skolen	500 000	500 000	500 000	500 000
Satsing på E-sport	300 000	300 000	300 000	300 000
Bydelstiltak/ distriktrstiltak	300 000	300 000	300 000	300 000
Vedlikehold bygg utover rådmannens forslag	1 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Besparelse salg av kommunale bygg	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Opprettholde MIA-butikken	600 000			
Redusert lønnsreserve	-600 000			
Sum endringer	2 980 000	2 480 000	2 480 000	2 480 000
Netto driftsresultat rådmannens forslag	-3 291 000	-8 254 000	-40 609 000	-47 081 000
Redusert avsetning bufferfond	2 980 000	2 480 000	2 480 000	2 480 000
Nytt netto driftsresultat	-311 000	-5 774 000	-38 129 000	-44 601 000

Investeringsbudsjett

	2019	2020	2021	2022	Alle år
Skisseprosjekt utvidelse Klinikk Alta	1 000 000				1 000 000
Elektronisk byggesaksbehandling	2 000 000				2 000 000
Digital velferdsteknologi	1 000 000				1 000 000
Innfasing robotteknologi	2 000 000				2 000 000
Trygghetsalarmer	100 000				100 000
Nettbrett i skolen	500 000				500 000
Forprosjekt skatepark	1 000 000				1 000 000
Salg kommunale bygg	-30 000 000				-30 000 000
Gatelys	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Opparbeidelse Skoddavarre boligfelt		20 000 000	20 000 000		40 000 000
Renovere juniorklubben	100 000				100 000
Cruice og flerbrukskai	3 000 000		-3 000 000		0
Prosjekt Saga skole	300 000				300 000
Parkering og adkomst					
Nordlyskatedralen og Alta kirke	1 000 000				1 000 000
Sum endring investeringer	-17 500 000	20 500 000	17 500 000	500 000	21 000 000
Finansiering: Endret bruk av lån	19 980 000	-20 400 000	-18 000 000	-400 000	-18 820 000
Finansiering: Momskompensasjon	-2 480 000	-100 000	500 000	-100 000	-2 180 000
Finansiering: netto endring	17 500 000	-20 500 000	-17 500 000	-500 000	-21 000 000

Kommunestyret ber administrasjonen igangsette en prosess med private helseforetak for å se på muligheter for private sykehusløsninger, på bakgrunn av at Stortinget har avvirket godkjenningsordningen for sykehus.

Det må samtidig etableres dialog med private tilbydere som i dag er etablert i kommunen slik at disse blir inkludert i en slik løsning, vi har i dag bl.a. øyeklinikk, gynekolog og ØNH spesialist etablert i Alta som har narkosebehov.

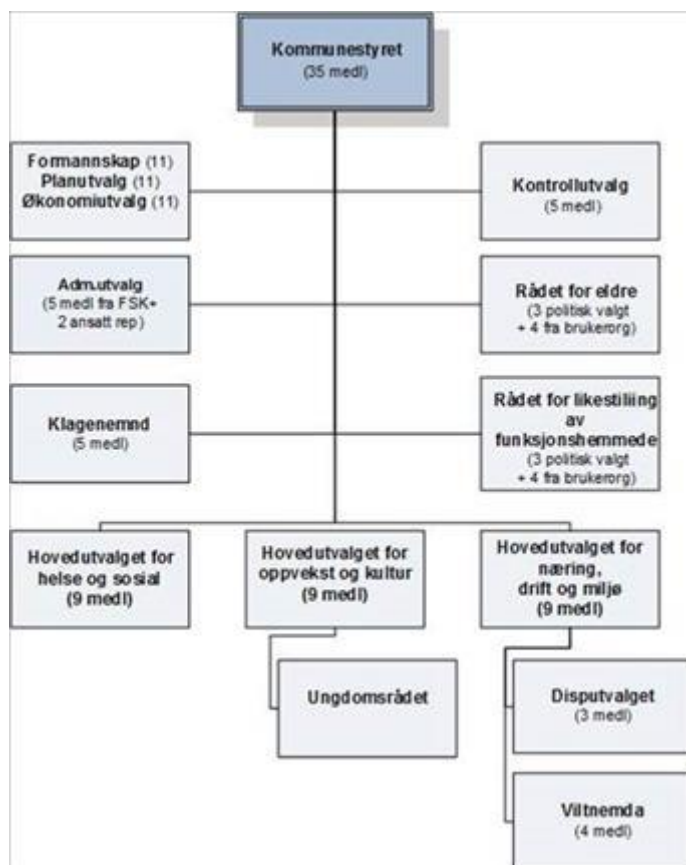
Formålet primært er å samlokalisere disse og få etablert akutt- og kirurgiske tjenester, og muligheter for fullverdig fødeavdeling.

Administrasjonen må i dette arbeidet kartlegge hvilket arealbehov disse tjenestene vil kreve, slik at dette danner grunnlag for fremtidig skisseprosjekt i tilknytning til Klinikk Alta.

Organisering

Politisk struktur

Alta kommune styres etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodell i kommuneloven og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholds vise representasjon i kommunestyret.

Monica Nielsen (Ap) er kommunens ordfører.

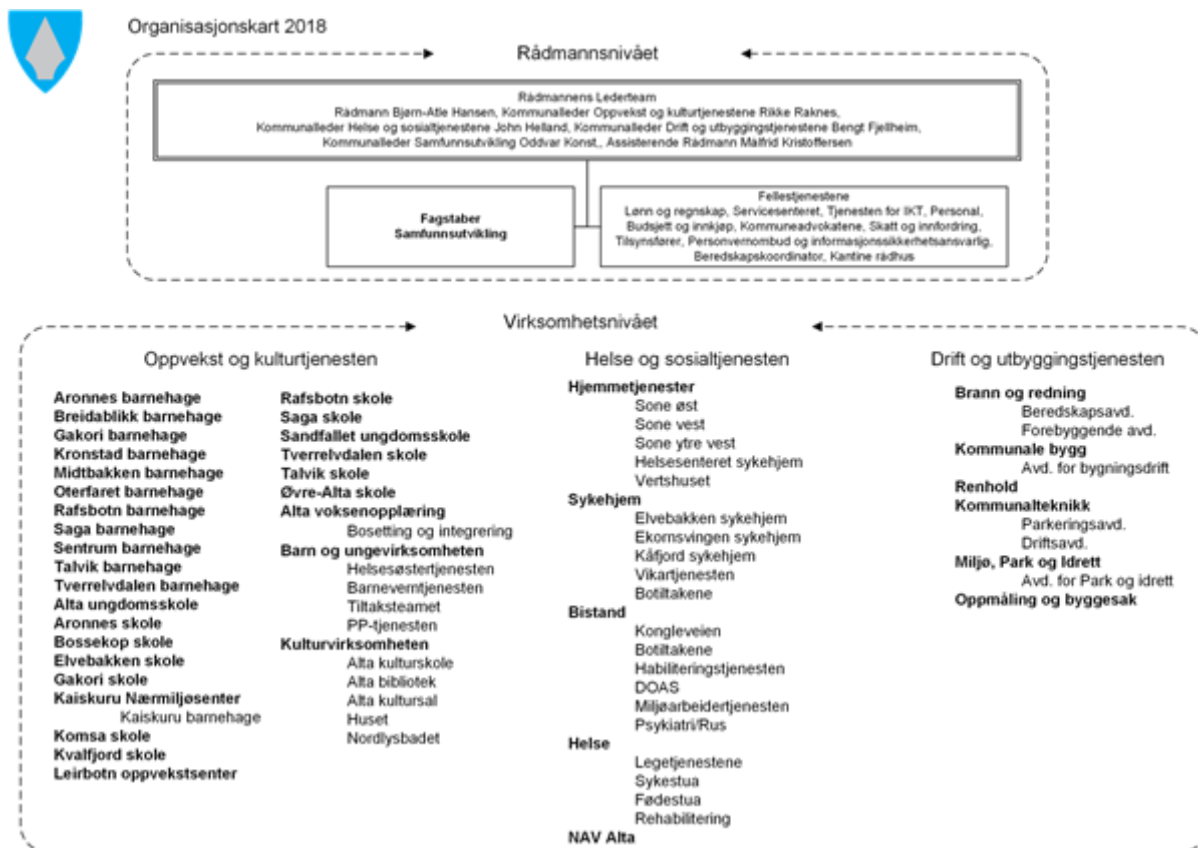
Kommunestyret (35 medlemmer) er kommunens øverste politiske organ. Kommunestyret gjør vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak.

Formannskapet (11 medlemmer) avgir innstilling i de saker som skal behandles i kommunestyret, samt fatter vedtak i de saker hvor kommunestyret har delegert avgjørelsesmyndigheten til formannskapet. Formannskapet er også planutvalg og økonomiutvalg. Administrasjonsutvalget er eget utvalg med 2 ansatte representanter.

Alta kommune har tre hovedutvalg: hovedutvalg for helse og sosial, hovedutvalg for oppvekst og kultur og hovedutvalg for næring, drift og miljø. 2 av hovedutvalgene har også underliggende råd, utvalg og nemd.

Administrativ struktur

Alta kommune er administrativt organisert i en tonivåmodell med to beslutningsnivåer: Rådmannsnivået og virksomhetsnivået.

Rådmannen er kommunens øverste administrative leder. Rådmannen leder arbeidet med å forberede saker for folkevalgte organer, og er ansvarlig for at disse er forsvarlig utredet. Rådmannen har videre ansvar for å gjennomføre og iverksette politiske vedtak.

Rådmannens ledergruppe består av 4 kommunalledere og assisterende rådmann. Disse har rådmannens fullmakt innen sine ansvarsområder.

Virksomhetslederne er ansvarlig for å lede sine respektive virksomheter, innen rammen av de fullmakter som er delegert fra kommunalleder. Dette innebærer at virksomhetsledere har den myndighet som er nødvendig for å sikre tjenesteområdets drift; både når det gjelder personell, økonomi og fag. Avdelingene ledes av avdelingsledere, også disse plassert i nivå 2 i modellen.

Eierstyring

Alta kommune har opprettet egne selskaper og er interessert i selskaper sammen med andre instanser, privatpersoner og organisasjoner. Selskapene er opprettet for å utføre tjenester som kommunen har et ansvar for, og som videre tilbys egne innbyggere og næringslivet. Valg av selskapsform er vurdert og vedtatt av kommunestyret.

Alta kommunes eierskapsmelding ble vedtatt av kommunestyret 2010 og revidert i oktober 2014. Eierskapsmeldingen viser forskjellen mellom de ulike selskapsformene, hvilken eierstrategi det enkelte selskap her og størrelsen på Alta kommunes eierskap i selskapet.

Kommunale foretak (KF):

- Alta Havn KF

Interkommunale selskaper (IKS)

- Aurora kino IKS
- Verdensarvsenter for bergkunst - Alta museum IKS
- IKA Finnmark IKS (arkiv)
- Vefas IKS (renovasjon)
- Kusek IKS (kontrollutvalg)
- Vefik IKS (revisjon)

Kommuneplanens samfunnsdel

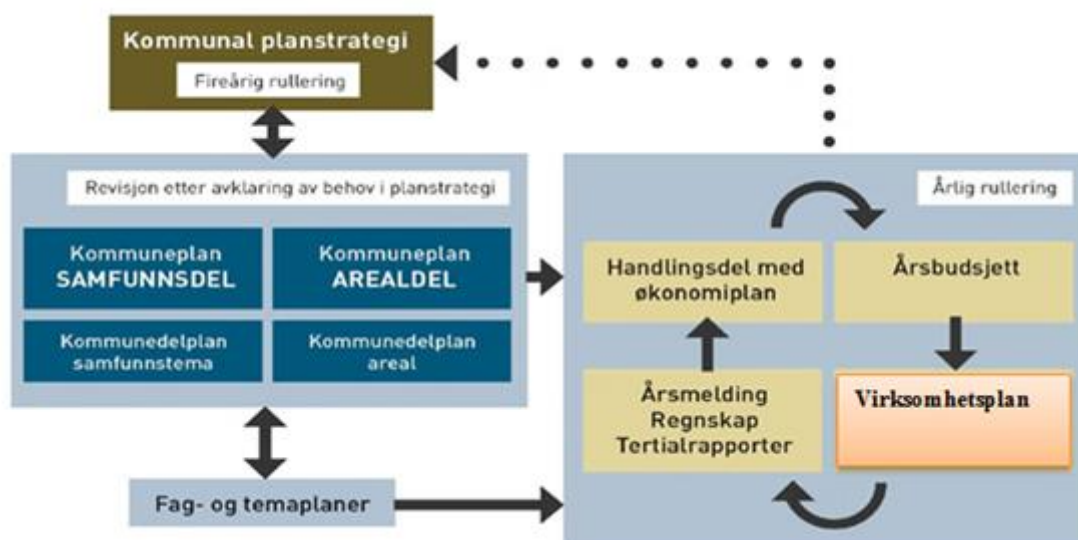
Kommuneplanens handlingsdel

Alta kommunes styringssystem tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel. Plandokumentet er bygd opp i to hoveddeler; en beskrivende del av status, utviklingstrekk og fokusområder i planprosessen, samt en politikkdell med samfunnsdelens mål og strategier fordelt på planens satsingsområder:

1. Kunnskap og kompetanse
2. Næringsutvikling og nyskaping
3. Trivsel og livskvalitet
4. Attraktivt regionsenter i utvikling

I tillegg er kommuneøkonomi, organisasjon og kommuneplanens handlingsdel behandlet og omtalt i et eget kapittel i samfunnsdelen.

Samfunnsdelen inneholder ikke tiltak, men mål og strategier som skal utdypes og konkretiseres i kommunedelplaner eller temaplaner på ulike tjenesteområder. Tiltak utvikles og gis økonomi i handlingsdelene til kommunedel- og temaplaner. Samkjørt med kommunens årlige budsjettprosess vil alle tiltak tas inn og prioriteres i kommuneplanens handlingsdel, og i påfølgende virksomhetsplan.

Som det fremgår av figuren er det to kretsløp vi som organisasjon følger:

- a. Et 4 årig kretsløp som omhandler de retningsgivende planene for kommunen som kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel. Behov for slike planer og revidering av disse avklares i kommunal planstrategi som hvert nytt kommunestyre skal får forelagt seg tidlig i sin kommunestyreperiode og som sier noe om hva som skal gjøres i kommende kommunestyreperiode. Kommunal Planstrategi for Alta kommune perioden 2016 – 2019 ble vedtatt i kommunestyre 21. april 2016.
- b. Et 1 årig kretsløp med budsjett, økonomiplan og hvor virksomhetsplanen for hele organisasjonen er en sentral del hvert år.

Rådmannens forslag til prioriteringer for 2019

Kommunens økonomiplan med handlingsdel er kommunens viktigste verktøy for å sikre god økonomisk planlegging og styring. Handlingsdelen som er en del av budsjettokumentet skal vise kommunens prioriteringer og hva kommunen skal arbeide med i løpet av det neste budsjettåret og de påfølgende 3 årene.

Kommuneplanens samfunnsdel har en tidshorisont på 12 år og inneholder 21 mål og 74 strategier fordelt på 4 temaområder. Alt dette kan ikke ha like stort fokus hvert år. Rådmannen anbefaler at følgende prioriteres som grunnlag for budsjett, virksomhetsplan og arbeidsplaner for 2019:

Kunnskap og kompetanse

Under dette satsingsområdet setter Alta kommune seg følgende mål og strategier for planperioden:

MÅL	STRATEGI
1. Alta vil være en ledende kunnskapsby i nord og et knutepunkt for kompetanse i Finnmark.	b. Øke kommunens innsats og arbeid for forskning og utvikling (FoU) lokalt. c. Sikre en kunnskapsbasert forvaltning av natur og miljø, landbruk, verdensarv og kulturminner, samt arbeide for formidling av og kunnskap om naturmangfold, miljø- og klimapåvirkning og kulturminner i Alta.
2. Alta kommune vil være en kompetent og endringsvillig organisasjon, samt en foretrukket arbeidsgiver.	a. Gjennom arbeidsgiverpolitikken, sikre kommunen nødvendig og god kompetanse, samt et godt arbeidsmiljø. b. Arbeide for gode IKT-systemer og teknologi til forbedring av kommunens organisasjon, tjenestetilbud og informasjonsarbeid.
4. Alta vil at barnehagene skal være gode arenaer for læring, forebygging og allsidig aktivitet.	a. Arbeide for god barnehagedekning, godt pedagogisk innhold og ansatte med barnehagefaglig kompetanse.
5. Alta vil ha en grunnskole som gir alle elever best mulig utgangspunkt for videre læring og arbeid. Altaskolen skal kjennetegnes av godt læringsmiljø, kvalifiserte lærere og resultater over landsgjennomsnittet.	a. Legge en skolestruktur til grunn som balanserer økonomisk bærekraft, gode fagmiljøer, godt pedagogisk innhold og nærhet til bosted. c. Arbeide for godt samarbeid og helhet i tilbudet til barn og unge.

Næringsutvikling og nyskaping

MÅL	STRATEGI
7. Alta vil ha økt verdiskaping og sysselsetting for alle, i et mangfold av næringer.	<ul style="list-style-type: none"> c. Arbeide for økt lokal verdiskaping og markedsadgang i Altas tradisjonsnæringer og nye næringer, herunder sikre flere arbeidsplasser i distrikts-Alta. d. Sikre god tilgang på næringsarealer, samt sikre forutsigbarhet og medbestemmelse for primærnæringene i arealplanprosesser. f. Legge til grunn et bærekraftig nivå på sjømatproduksjonen i Altafjorden og verne om nasjonal laksefjord og Altalaksen som villaksstamme.
9. Alta vil ha en anerkjent posisjon i Nordområdene og forbindelser internasjonalt.	<ul style="list-style-type: none"> a. Arbeide for Altas posisjon i Nordområdene som en anerkjent kommune, trafikknutepunkt og kompetanseknutepunkt.

Trivsel og livskvalitet

MÅL	STRATEGI
11. Alta vil være et åpent og inkluderende samfunn der vi tar vare på hverandre og har de beste oppvekstvilkårene for barn og unge.	<ul style="list-style-type: none"> a. Arbeide for møteplasser og aktiviteter som samler befolkningen og bidrar til tilhørighet og fellesskap i et mangfoldig Alta. c. Støtte og bidra til gode vilkår for frivillig innsats, lag og foreninger.
13. Alta vil ha gode og effektive helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet.	<ul style="list-style-type: none"> a. Arbeide for en framtidrettet struktur på tjenestene gjennom effektiv ressursutnyttelse, attraktive arbeidsplasser og nødvendig kompetanse. b. Prioritere forebygging i tjenesteproduksjonen, og arbeide for høy kvalitet på tjenestene gjennom blant annet økt grad av bruker-medvirkning, individuell tilpasning og koordinerte tjenester ved behov. e. Arbeide for bruk av velferdsteknologi for utvikling av nye og effektive omsorgstjenester av god kvalitet, og som bidrar til økt trygghet og selvhjelpenhet.
14. Alta vil ha boliger for alle i gode boområder, og at boforholdene skal fremme velferd og samfunnsdeltakelse.	<ul style="list-style-type: none"> a. Medvirke med kommunal boligforsyning til dempet prispress på boligmarkedet, arbeide for flere utleieboliger samt legge til rette for god boligforsyning i distriktene.

Attraktivt regionsenter i utvikling

MÅL	STRATEGI
17. Alta er Nordlysbyen og vil være en attraktiv og opplevelsesfylt reiselivsdestinasjon.	<ul style="list-style-type: none"> a. Arbeide for helhetlig og koordinert markedsføring av Alta som Nordlysbyen, med tilhørende aktiviteter og opplevelser fra hele kommunen. b. Arbeide for formidling og utvikling av samisk og kvensk kultur til styrke av Alta som by, kommune og reisemål.
19. Alta vil ha styrket sentrum med urbane kvaliteter som bidrar til økt aktivitet og bøllyst.	<ul style="list-style-type: none"> a. Forsterke Alta sentrum som boligområde med varierte leilighetstyper, god byggeskikk og attraktive uterom. b. Arbeide for styrket handel i Alta gjennom konsentrering av detaljvarehandel i sentrum og tilrettelegging for festivaler og arrangementer.
21. Alta vil at aktivitetene våre skal skje innenfor naturens bæreevne, i et rent og trivelig miljø, og med god beredskap for klimaendringer og uønskete hendelser.	<ul style="list-style-type: none"> b. Arbeide for økt miljø- og klimabevissthet, samt rene og trivelige omgivelser der alle tar ansvar. c. Sikre aktiv beredskap og god krisehåndtering.

Oppsummert

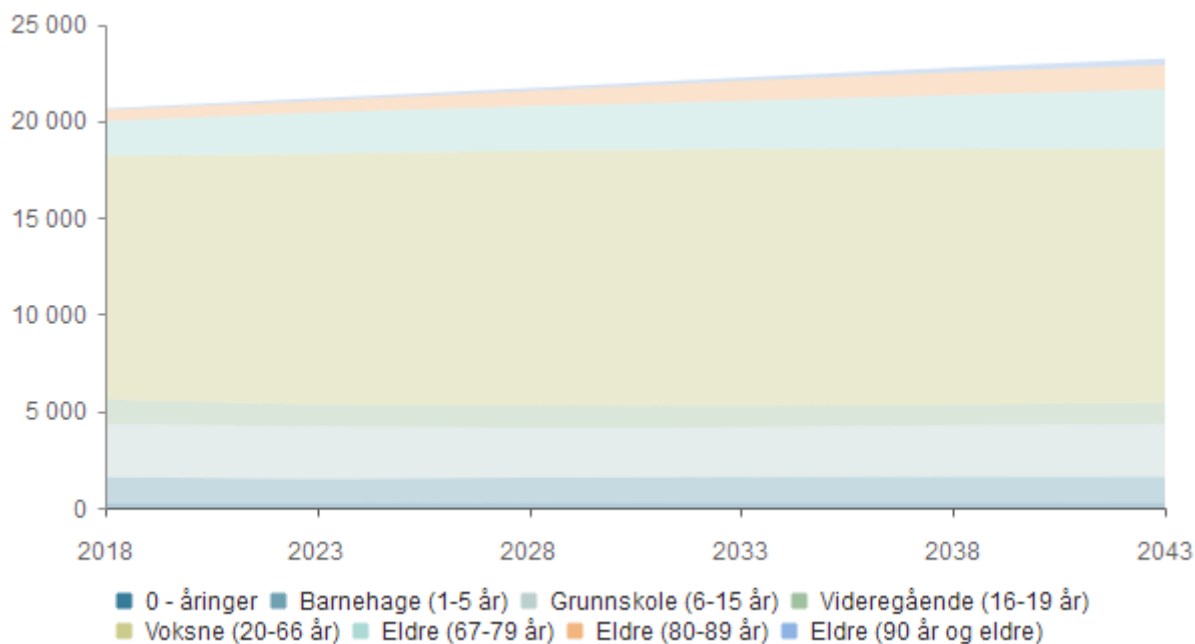
Kommuneplanens samfunnsdel er omfattende og rådmannens prioriteringer må ha sitt utspring i denne. Rådmannen har for 2019 valgt å fokusere på både langsiktige og kortsiktige mål.

Rådmannens virksomhetsplan er overordnet, mens arbeidsplanene som utarbeides av tjenesteområdene er mer detaljert og konkret i forhold til ansvar, gjennomføring og oppfølging. Til sammen viser planene det totale spekteret av tjenester som kommunen utfører og tilrettelegger for.

Når budsjettet vedtas skal samtidig det meste i Rådmannens virksomhetsplan være ferdig og arbeidet med arbeidsplaner for tjenesteområdene kan igangsettes.

Befolkningsutvikling

Demografi

	2018	2023	2028	2033	2038	2043
0 - åringar	251	251	262	266	265	263
Barnehage (1-5 år)	1 331	1 238	1 293	1 332	1 341	1 344
Grunnskole (6-15 år)	2 762	2 724	2 590	2 565	2 671	2 736
Videregående (16-19 år)	1 249	1 105	1 138	1 096	1 039	1 103
Voksne (20-66 år)	12 589	12 972	13 181	13 276	13 214	13 106
Eldre (67-79 år)	1 813	2 142	2 302	2 492	2 812	3 081
Eldre (80-89 år)	568	610	788	1 041	1 176	1 259
Eldre (90 år og eldre)	72	123	132	163	230	317
Total	20 635	21 165	21 686	22 231	22 748	23 209

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 25

Per 1. januar 2018 teller Altas befolkning 20 635 innbyggere. Netto tilvekst i løpet av året var 189 innbyggere, en befolkningsvekst på 0,93 %. Befolkningsveksten ligger fortsatt under den lange trenden (98,9 % vekst de siste 50 år, tilsvarende 1,38 % i gjennomsnittlig årlig vekst).

Statistikk for de siste 35 år viser betydelige årlige svingninger i netto flytting, og at det er fødselsoverskuddet som har vært motoren i Altas befolkningsutvikling. Vi er avhengig av fortsatt høye fødselstall og en god netto tilflytting hvis vi skal oppnå den befolkningsveksten vi ønsker.

Innvandrere utgjorde pr. 1.1. 2018 9,4 % av befolkningen i Alta. For Norge så var tallet 14,1 %. Alta er i dag mer internasjonal enn noen gang og statistikken siden år 2000 forteller om en firedobling av antallet innvandrere bosatt i Alta. For Alta som samfunn er det viktig å bygge kultur for at alle skal kunne følge seg velkommen, uavhengig av bakgrunn.

Befolkningsprognose

Framskrevet folkemengde viser hvordan sammensetningen i befolkningen vil endre seg.

Framskrevet folkemengde for kommunen frem mot 2043 viser at folketallet etter prognosene for *middels nasjonal vekst* vil øke med 2 574 innbyggere, til 23 209 personer. SSB forventer en årlig vekst på rundt 0,5 % fram mot 2043. Dette er vesentlig lavere enn vi tidligere har realisert.

Prognosen for antall 0-åringer og barn i barnehagealder frem mot 2043 viser en svak økning i antall fødsler og barnehagebarn. Prognosen for elever i grunnskole og videregående skole viser en nedgang i antall barn/ungdommer.

Det er for innbyggere i aldersgruppen over 20 år at veksten kommer. For aldersgruppene 67 år og opp viser prognosen en kraftig vekst. Alderssammensetningen i befolkningen må gi føringer for hvordan prioriteringene mellom kommunens tjenesteproduksjon skal være.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000	Budsjett		Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022
Skatt på inntekt og formue	-495 074	-526 362	-533 576	-540 428	-546 985
Ordinært rammetilskudd	-777 643	-793 950	-798 663	-806 800	-812 730
Skatt på eiendom	-51 232	-80 000	-85 000	-85 000	-85 000
Andre generelle statstilskudd	-47 925	-38 068	-34 170	-30 497	-29 323
Sum sentrale inntekter	-1 371 874	-1 438 380	-1 451 409	-1 462 725	-1 474 038

De frie inntektene til kommunene består av rammetilskudd og skatteinntekter. Dette er inntekter som kommunen kan rå fritt over, uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. For 2019 er det lagt opp til en reell vekst i frie inntekter på 0 % regnet fra anslag på regnskap for 2018. KS sin alternative prognosemodell er lagt til grunn for beregning av skatt og rammetilskudd.

Alta kommunes rammetilskudd og skatt eksklusiv eiendomsskatt er beregnet til 1,320 mrd. kr. Eiendomsskatten er budsjettert til 80 mill. kr. i 2019 og 85 mill. kr. fra 2020 og ut planperioden. Rådmannen foreslår uendret promille på boliger, 2 promille og en økning i promillen på næring, verk og bruk til 7 promille fra 2019.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000	Budsjett		Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022
Renteinntekter og utbytte	-14 730	-13 840	-18 918	-24 120	-29 866
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	47 294	64 555	73 840	77 786	79 425
Avdrag på lån	57 136	75 995	90 138	91 297	100 226
Netto finansinntekter/finansutgifter	89 700	126 710	145 060	144 963	149 785
Finansutgifter i tjenesteområdene	0	0	0	0	0
Totale finansutgifter	89 700	126 710	145 060	144 963	149 785

Renteinntektene er redusert i forhold til gjeldende økonomiplan pga. lavt rentenivå. I ny planperiode forventes finansinntektene å øke noe. Hovedsakelig på grunn av startlån som videreutlån, men også renter på bankinnskudd har svak økning. Overskuddslikviditeten forvaltes som ordinært bankinnskudd.

Det forventes at rentenivået i Norge skal stige litt. I følge kommunens finans- og gjeldsreglement skal 1/3 av kommunens lån ha flytende rente, 1/3 skal ha fast rente mens resten kan vurderes ut fra markedssituasjonen. Per 31.12.17 var 36 % av lånegjelden på fastrente.

Per 31.12.17 hadde Alta kommune ei lånegjeld på 1,8 mrd. kr. Lånegjelda vil ved utgangen av 2022 øke til 2,85 mrd. kr. Dette betyr at kommunen blir *vesentlig mer sårbar* for renteøkninger. Låneopptak ved bruk av langsiktige fastrenter kan redusere denne risikoen.

Rente- og avdragsbelastningen vil øke med 65 mill. kr. fra regnskap 2017 til budsjett 2022.

Disponering av driftsrammen

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Investeringer	667 451	483 230	384 860	85 260
Utlån Husbanken	40 000	40 000	40 000	40 000
Betalte avdrag på utlån, andeler m.v.	22 241	23 811	25 391	26 963
Engangstilskudd KLP	5 317	5 742	6 210	6 210
Sum finansieringsbehov	735 009	552 783	456 461	158 433

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Låneopptak	-479 588	-55 184	-285 878	-37 708
Innlån Husbanken	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Mottatte avdrag på utlån	-22 241	-23 811	-25 391	-26 963
Øremerkede investeringstilskudd	-46 505	-358 000	-38 600	-41 100
Mva kompensasjon	-110 822	-70 046	-58 932	-6 452
Bruk av bundet investeringefond	-536	0	0	0
Bruk av dispfond	-5 317	-5 742	-6 210	-6 210
Salg kommunale bygg	-30 000	0	0	0
Spillemidler	0	0	-1 450	0
Sum finansiering	-735 009	-552 783	-456 461	-158 433

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Sum finansieringsbehov	735 009	552 783	456 461	158 433
Sum finansiering	-735 009	-552 783	-456 461	-158 433
Udekket finansiering	0	0	0	0

Vedtatte planer og politiske saker viser et stort behov for investeringer i Alta. Forslag til investeringsbudsjett viser en investeringskostnad på 1,620 mrd. kr. over fire år inklusiv VAR-investeringer.

De største prosjektene er omsorgssenteret, ny sentrumsskole, brannstasjonen, Marienlund bosenter og Skillemo industriområde. Tilsammen er det 74 prosjekt på gang, disse med ulik varighet og størrelse.

Rådmannen har i planperioden foreslått å avslutte flere investeringsprosjekter og finansiere disse over drift. Dette gjelder IKT-utstyr, systemoppgraderinger, prosjekter knyttet til finansiering fra parkeringsfondet og andre små prosjekter innen alle tjenestoområdene.

Investeringsbudsjettet finansieres med opptak av lån, tilskudd, refusjoner, salgsinntekter eller mottatte avdrag på utlån. Opptak av lån påfører driftsbudsjettet fremtidige rente- og avdragskostnader.

Lån

Det er budsjettet med et samlet låneopptak på 519 mill. kr. i 2019. Lånerammen for startlån foreslås uendret til kr. 40 millioner i 2019. I planperioden er det budsjettet med låneopptak på til sammen 1,1 mrd. kr., 160 mill. kr. av dette vil være lån til videreutlån (startlån).

I forhold til 2017 vil finanskostnadene som følge av dette øke med ca. 65 mill. kr. i 2022

Tilskudd, refusjoner og andre inntekter

Det er etablert ulike støtteordninger for å stimulere kommunene til investeringer. Det viktigste tilskuddet er Husbankens tilskudd til opprettelse av omsorgsboliger og sykehjemsplasser. Også spillemidler som gis til idrettsbygg og anlegg er en viktig finansieringskilde. Felles for støtteordningene er at de innvilges og mottas etter at prosjektet er ferdigstilt. For omsorgssenteret er det budsjettet med 295 mill. kr i investeringstilskudd i 2020. Det er budsjettet med 108 mill. kr. i momskompensasjon i 2019.

Salg av eiendom

Det er budsjettet med salg av kommunal eiendom for 182 mill. kr. i planperioden, 52,7 mill. kr. i 2019. Ligger i denne oversikten også fordelt under posten øremerkede investeringstilskudd. I tillegg til løpende salg av diverse grunnarealer til industriformål, gjelder det også salg av kommunale bygg/eiendommer til boligfelt.

Økonomisk utvikling i planperioden

Økonomiske rammebetingelser

Forslag til Budsjett og økonomiplan bygger på rammene fra vedtatt budsjett- og økonomiplan 2018-2021. I tillegg er budsjettreguleringssaker og budsjettføringsaker lagt til grunn.

Regjeringen mener kommunene har et effektiviseringspotensiale og forutsetter en årlig effektivisering på 0,5 prosent. For å sikre et økonomisk handlingsrom og overholde økonomiske handlingsregler er det viktig at omstillingsprosjektet gir effekt. Rådmannen har i sitt budsjettforslag foreslått tiltak tilsvarende 78,5 mill. kr i planperioden for å imøtekomme dette.

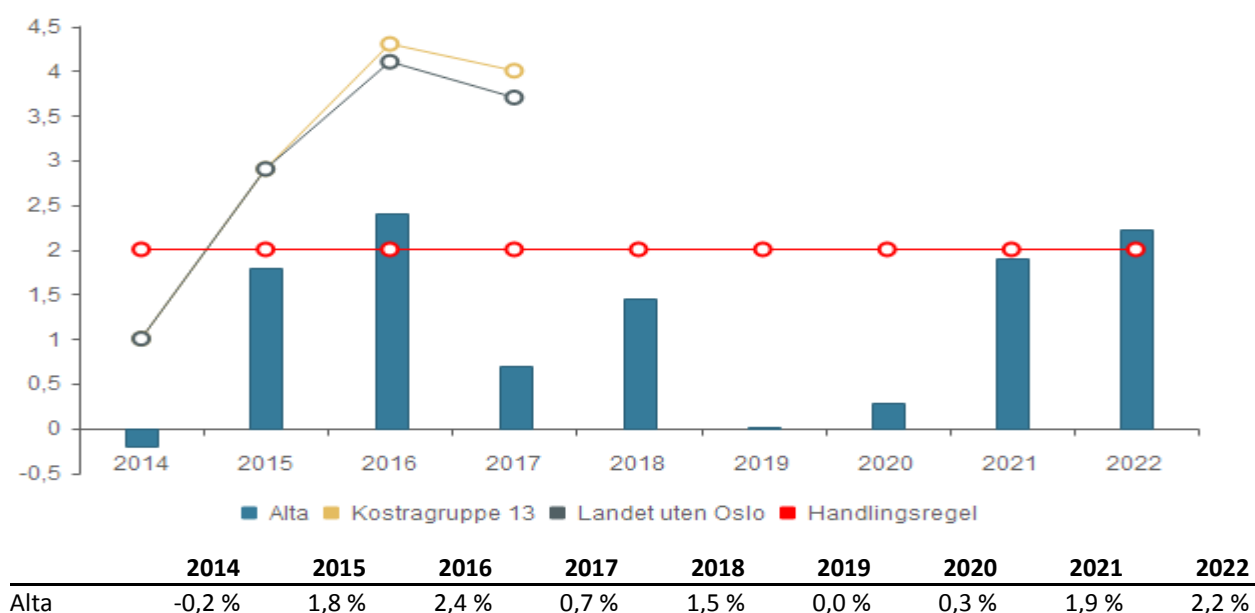
Å skape et økonomisk handlingsrom i Alta er mer avgjørende enn noen gang. Gjelda vil øke kraftig, finanskostnadene øker og i tillegg vil demografikostnadene øke for den eldste delen av befolkningen i Alta. Stabilitet og forutsigbarhet vil bli viktige elementer. Det er helt nødvendig med en langsiktig plan for Altas skoler når det kommer til fremtidens skolestruktur. I tillegg må vi lykkes med å legge om strukturen innen helse og sosial.

Økonomiske handlingsregler

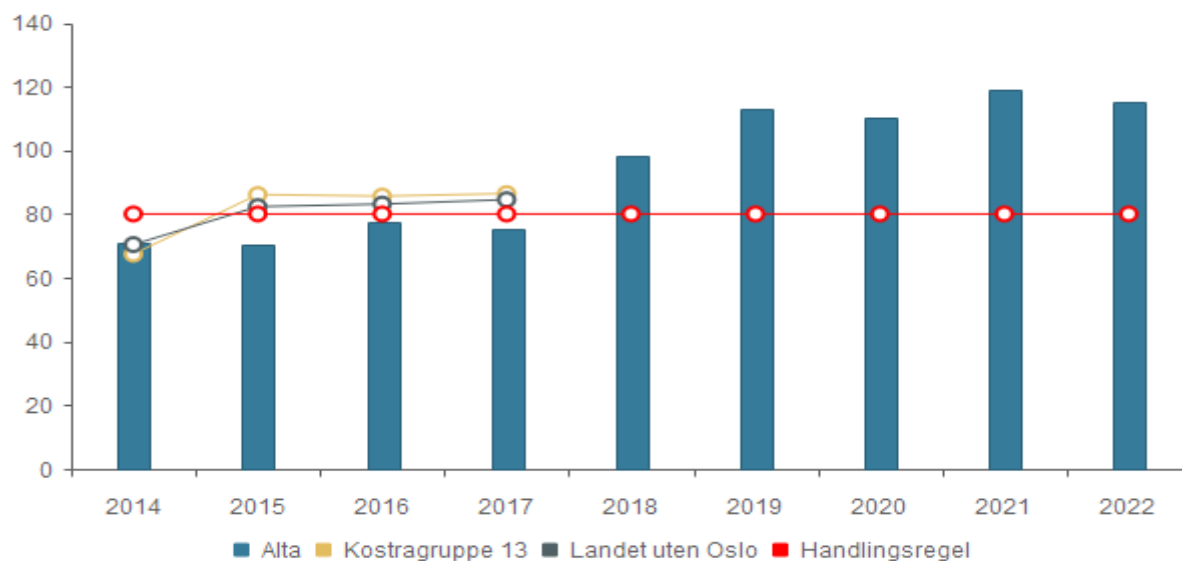
Alta kommune har 4 økonomiske handlingsregler som er nedfelt i kommuneplanens samfunnsdel. Disse skal gi føringer for kommunens økonomi- og virksomhetsplanlegging:

1. *Netto driftsresultat skal over tid være 2 % av brutto driftsinntekter.*
2. *Disposisjonsfond skal over tid være minimum 5 % av brutto driftsinntekter.*
3. *Netto lånegjeld skal over tid ikke overstige 80 % av brutto driftsinntekter.*
4. *Egenkapitalfinansieringsgraden på investeringer skal over tid være på 30 % av totale investeringskostnader.*

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Alta	71,0 %	70,6 %	77,7 %	75,3 %	98,5 %	112,7 %	110,2 %	119,1 %	115,1 %

Vurdering av det økonomiske handlingsrommet

Alta kommunes økonomi er anstrengt, ikke fordi vi har lave inntekter, men fordi vi har høyere ambisjoner om kvalitet og volum på tjenesteproduksjonen enn det inntektsrammene egentlig tillater. Kommunen har over tid hatt svake netto driftsresultatresultat. Dette har medført at størrelsen på kommunens reserver (blant annet bufferfondet) ikke er av en størrelse som er nødvendig for å møte uforutsette hendelser.

2019 vil bli et økonomisk krevende år. Det planlegges for store strukturelle endringer i de store tjenesteområdene, og det er forventet at omstillingsprosjektet skal gi økonomisk effekt utover i planperioden.

Kommunestyrets budsjettvedtak for 2019 gir et netto driftsresultat på 0,0 % i 2019, jevnt økende til 2,2 % i 2022.

Disposisjonsfond er frie fond og står til kommunestyrets frie disposisjon. Det er et mål at disposisjonsfond skal utgjøre 5 % av brutto driftsinntekter. Slike fondsavsetninger bidrar til å sikre et godt økonomisk handlingsrom og fremtidig egenkapitalfinansiering av investeringer. Kommunens disposisjonsfond var per 31.12.17 på 65,5 mill. kr. Disposisjonsfondene har de siste 10 årene hatt et snitt på 2,2 % av brutto driftsinntekter.

For 2019 så er budsjettet avsetning til bufferfond redusert til null. Avsetningen til parkeringsfond og egenkapitalfinansiering KLP er budsjettet til 10 mill. kr. i 2019. Utover i planperioden budsjetteres det for en økning i avsetningen til disposisjonsfond, økende opp til 48 mill. i 2022.

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter var i 2017 på 75,3 %, altså godt innenfor handlingsregelen. Som følge av store løpende investeringer vil netto lånegjeld øke til 115 % av brutto driftsinntekter mot

Økonomiplan for 2019-2022

slutten av planperioden. Sett i et lengre perspektiv så må kommunen være forberedt på en vesentlig lavere investeringstakt etter 2022, slik at handlingsregelen ivaretas.

Egenkapitalfinansieringsgraden, hvis vi ser på all finansiering utenom bruk av lån som egenkapital (altså tar med salg av grunn, alle tilskudd, momskompensasjon, bruk av fond, og mottatte avdrag) så har vi i gjennomsnitt en egenkapitalfinansiering på ca. 45 % i året.

Nøkkeltallene viser at kommunen må prioritere å skape et større økonomisk handlingsrom i årene som kommer. Omstillingsprosjektet er et av verktøyene for å lykkes.

Utvikling i økonomiske nøkkeltall

	Alta 2016	Alta 2017	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Framsikt									
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	2,8 %	3,8 %	5,0 %	3,5 %	15,9 %	4,5 %	7,1 %	9,9 %	11,0 %
Frie inntekter i kroner per innbygger(B)	58 791	60 557	51 035	53 778	52 462	50 398	54 478	53 619	51 683
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter(B)	2,4 %	0,7 %	2,6 %	4,3 %	4,9 %	1,5 %	4,2 %	3,7 %	4,0 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger(B)	71 497	73 022	78 116	78 277	60 306	94 978	102 367	71 107	67 820
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter(B)	77,7 %	75,3 %	96,3 %	85,6 %	72,8 %	120,2 %	119,0 %	84,5 %	86,4 %

Alta hadde et netto driftsresultat i 2017 på 0,7 %. Netto driftsresultat for kommunesektoren som helhet var i 2017 på over 4 %, dette omtrent på samme nivå som året før. De andre kommunene hadde et vesentlig høyere netto driftsresultat enn Alta.

Når netto driftsresultat er positivt og samtidig høyt medfører det som regel at andelen som kan avsettes til disposisjonsfond øker. Alta øker sitt disposisjonsfond fra 2016 til 2017, men samtidig er andelen av disposisjonsfond fortsatt kritisk lavt i forhold til handlingsregelen, kun på 3,8 % av brutto driftsinntekter. Sammenlignet med de andre så har Narvik et lavere disposisjonsfond i % enn Alta. Rana kommune har over tid både styrket netto driftsresultat og bygget opp disposisjonsfondet.

Netto lånegjeld har vært ganske stabil i Alta de siste årene. Av de store kommunene i Nord-Norge er det kun Rana som har lavere netto lånegjeld enn oss. De andre kommunene har mye høyere lånegjeld enn Alta.

Tabellen viser også at Alta har de høyeste frie inntektene av kommunene i oversikten.

Kommunens tjenesteområder

Fellestjenestene

Beskrivelse av tjenesteområdet

Fellestjenesten er støttefunksjon for de folkevalgte og for hele organisasjonen. Fellestjenesten er også kommunens førstelinjetjeneste overfor innbyggerne i Alta kommune.

Sentrale hovedoppgaver er drift av servicesenteret med tjenester som post og arkiv, informasjon, sekretariatsfunksjon for ordfører og politiske utvalg, samt lån og tilskudd. Fellestjenesten har også ansvar for budsjett og innkjøp, personal, lønn og regnskap, skatt og innfordring og tjenesten for IKT. I tillegg kommuneadvokatene, kommunens eierstyring, tilsynsfører innen barnevernlovgivning og kantinedrift rådhus, samt personvernombud/informasjonsikkerhet og beredskapskoordinator.

Fellestjenesten har ansvar for å tilrettelegge for politiske og administrative beslutnings- og styringsprosesser og gi driftsstøtte til virksomhetene. I tillegg utføres analyse- og utredningsarbeid, styringsprosesser i samsvar med årshjulet og produksjon av saker som fremmes for politiske organer. Fellestjenesten har ansvar for å følge opp og styre implementeringen av tjenesteovergrepene strategier slik som økonomi, arbeidsgiverpolitikk, personvern/informasjonsikkerhet og IKT-strategi.

Kostra-analyse

	Alta 2016	Alta	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet									
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb(B)	4 330	4 353	5 158	4 770	3 861	3 743	4 381	5 125	4 327
Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb(B)	2 335	2 174	2 169	3 432	2 260	2 260	2 462	2 852	2 401
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb(B)	3 732	3 808	4 578	2 602	3 608	3 523	3 944	4 358	3 638
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg(B)	4,7 %	5,0 %	6,5 %	3,6 %	6,0 %	5,4 %	5,7 %	6,6 %	5,8 %

Utgifter til administrasjon og styring slik det er definert i Kostra gjelder funksjonene:

- 100 - politisk styring
- 110 -kontroll og revisjon
- 120 – administrasjon
- 121 -forvaltning i eiendomsforvaltningen
- 130 – administrasjonslokaler
- 180 - diverse fellesutgifter

Administrasjonskostnadene er å finne i alle tjenesteområdene fordelt etter forbruk.

5 % av totale netto driftsutgifter ble i 2017 brukt til administrasjon og styring. Ser vi til de andre kommunene så bruker vi lite til dette formålet, landet brukte 6,6 %.

I kroner per innbygger bruker Tromsø litt mindre enn Alta, mens Bodø bruker vesentlig mer enn de andre kommunene.

Ser vi på lønnsutgiftene så ser vi at Alta har lave utgifter til dette i kr. per innbygger. Vi ligger vesentlig under landet, vi ser også en nedgang fra 2016.

Funksjon 120 er den største posten, her brukte Alta kommune 56 mill. kr. i 2017, mens vi i 2016 brukte 54 mill. Alta brukte 79 mill. kr. i 2017 summert for alle administrative funksjoner.

Sentrale utfordringer

Ut fra Kommuneplanens Samfunnsdel har Rådmannen prioritert mål og strategier for 2019. For å oppfylle disse har Fellestjenesten identifisert følgende sentrale utfordringer;

Hovedtrender i samfunnsutviklingen er – digitalisering og demografiske forskyvninger

Alta kommunes ansatte innehar kompetanse som bidrar til velferd og verdiskapning. Denne kompetansen er kommunens viktigste strategiske ressurs framover, og læring foregår kontinuerlig. Gjennom rekruttering og videreutvikling av kompetanse, vil kommunen få ytterligere økt velferd og verdiskapning. Alta kommune har i dag rekrutteringsutfordringer innen flere områder, og det området som vil ha størst utfordringer i de årene som kommer er Helse og sosial. Det er derfor viktig å satse på tidlig markedsføring av helsefagutdanninger ovenfor ungdommer, ha et økt inntak av lærlinger og være aktiv i å tilrettelegge for praksisstudenter, slik at Alta kommune sikrer seg fremtidig arbeidskraft.

For å møte framtidige behov, må kommunen ha kontinuerlig fokus på samfunnsendringer, herunder struktur, effektivisering og omstillingsmuligheter. Utvikling av nye og effektive tjenester av god kvalitet, vil skje med økt bruk av elektroniske fagsystemer, i tråd med innbyggernes forventninger.

For å bidra til at kommunen når målsettingen i handlingsplanen i budsjettet, vil Fellestjenesten i 2019:

Tilrettelegge for god virksomhetsstyring

Fellestjenesten har ansvar for å tilrettelegge for god virksomhetsstyring i hele organisasjonen. Virksomhetsstyring er aktiviteter som utføres for å sikre gjennomføring av strategier for å oppnå kommunens mål for 2019 på en mest formålstjenlig og effektiv måte. God virksomhetsstyring krever at ledelsen har riktig og relevant informasjon til å ta beslutninger, at overordnede mål følges opp i organisasjonen og at styringsprosessene er effektive med bruk av tjenlige digitale verktøy. I tillegg innebærer god virksomhetsstyring at organisasjonen har en arbeidsgiverpolitikk som sikrer at ledere og ansatte er i stand til å realisere kommunens mål.

Alta kommune er i en prosess med implementering av digitale verktøy som kan som kan forbedre og effektivisere vår personalforvaltning. I 2019 vil hovedfokuset være å få på plass et digitalt verktøy for personalforvaltning og utvikling. Målsettingen er et helhetlig system i integrert i vårt lønns og økonomisystem, hvor personal-forvaltning har sine egne moduler, herunder selvbetjening på web (ferie, permisjoner, sykefravær m.m.), fraværsoppfølging, HR-rapportering, avviksbehandling, rekruttering og kompetanseplanlegging, forhandlingsmodul mm.

Som et ledd i å bistå organisasjonen til god virksomhetsstyring, ser Fellestjenesten ser et behov for å støtte opp under områdene arbeidstidsordninger, effektiv arbeidsflyt (LEAN), samt ha fokus på videreutviklingen av effektive digitale verktøy. Kommunestyret har vedtatt at Alta kommune skal bli en LEAN kommune. Det er behov for å engasjere ekstern bistand til videreutvikling av LEAN som arbeidsform i kommunen.

I det videre økonomiske arbeidet, er prioriteten fortsatt å sikre god internkontroll gjennom økonomiske- / risikoanalyser og prognoser til bruk i politiske beslutningsprosesser og i arbeidet med å levere og utvikle tjenestene. KOSTRA- analyser og annen offentlig tilgjengelig statistikk, slik som Kommunebarometeret, vil brukes som styringsdata i kommunens utviklingsarbeid. I tillegg analyser hvor vi sammenligner Alta med andre kommuner.

Alta kommune må videreutvikle seg som en moderne servicekommune, med en åpen og effektiv forvaltning. Kommunen som organisasjon skal være robust til å møte endringer fra interne omstillinger til større kriser i samfunnet. I dette arbeidet er en av de sentrale utfordringene for Fellestjenesten er å gjennomføre kontinuerlig veiledning og kurs innen arbeidsgiverpolitikk, økonomi, lov og avtaleverk, elektroniske verktøy, internkontroll, herunder også risiko/sårbarhetsvurderinger med tilhørende beredskap. Alta kommune har tre advokater som bistår hele organisasjon innen lov og avtaleverk og som ivaretar kommunens interesser i alle saker i rettsapparatet.

Kommunestyre- og fylkestingsvalget avholdes 9. september 2019. I forbindelse med hvert kommunestyrevalg utarbeides et folkevalgprogram som inneholder ulike opplæringstiltak for folkevalgte i valgperioden. Opplæringen skal gjøre den enkelte representant, på best mulig måte, i stand til å utøve sin rolle som politiker. Fellestjenestene er ansvarlig for folkevalgtopplæringen og det faglige innholdet planlegges i samarbeid med politisk ledelse. Alta kommune har 13 stemmekretser som alle benytter *elektronisk manntall*. Elektronisk manntall bidrar til en mer effektiv gjennomføring av valgting, av høyere kvalitet og raskere gjennomføring.

I 2019 planlegger Fellestjenesten oppgradering av sak- og arkivsystemet vårt. Vi vil da kunne tilby ESA-elementer som støtter fullelektronisk saksbehandling i *sikker sone* for hele organisasjonen. Målsettingen er et fullelektronisk arkiv og at hele organisasjonen tar i bruk elektronisk saksbehandling. Fortsatt gjenstår implementering i deler av oppvekstområdet, denne prosessen vil pågå i 2019.

I KS programmet «Klarspråk» som skal vare fra 2015-2020 er klart språk i kommunene et satsningsområde. Alta kommune satser på klart språk som et viktig virkemiddel. Klart språk skal bidra til at vi kommuniserer med våre innbyggere på en klar og lettforståelig måte. Vi ønsker å ha tillit hos våre innbyggere og motivere til deltakelse i samfunnsdebatt. Klarspråk prosjektet skal gi økt kvalitet på tjenester og saksbehandling i Alta kommune og bidra til meroffentlighet. Vi har laget en felles språkprofil for alle ansatte i Alta kommune. Den er et hjelpemiddel for alle som skriver brev, e-post, saksdokumenter, nettinformasjon eller lignende. Målet er at innbyggerne i Alta kommune og andre mottakere av det vi skriver, skal forstå budskapet vårt. I 2019 skal Alta kommune gjennomføre en rekke aktiviteter for å fremme klart språk; ta i bruk språkprofil, tilby kurs til ansatte, gjennomgå kommunens brevmaler og tekster mm.

For å markedsføre Alta kommune på en enda bedre måte, har kommunestyret vedtatt å opprette stilling som kommunikasjonsrådgiver, antatt oppstart for denne stillingen er tidlig i 2019. Denne stillingen vil primært være knyttet til ekstern kommunikasjon, men skal også bistå tjenesteområdene og bidra til at våre ledere får støtte i sitt kommunikasjonsarbeid.

Krav til økt bruk av digitale verktøy i forvaltningen og digital kommunikasjon innen alle tjenesteområder i kommunen, gjør oss sårbare. Fortrolig informasjon kan komme på avveie. Nytt lovverk innen

personvern fra og med juni 2018 stiller krav til oss. Oppgaven omfatter hele organisasjonen og vil involvere alle tjenesteområdene. Målsettingen er å ha internkontroll for personvern på plass i 2019.

Kommunen skal arbeide helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap. Beredskap følger styringssystemet i Alta kommune gjennom prinsippene om ansvar, nærhet, likhet og samvirke i hverdagen, som i krisesituasjoner. Rådmannens lederteam og politiske ledelse utgjør kommunens kriseledelse og bistår virksomhetene etter behov.

Vi får flere barn som er i fosterhjem i Alta kommune i 2019. Oppgaven som tilsynsfører for barn i fosterhjem er et område som trolig vil øke også i det kommende år.

Arbeidet med Alta kommunes styringssystem og omstilling vil fortsette i 2019. Fokus vil være på kvalitet og internkontroll som skal støtte organisasjonen som helhet; både folkevalgt og administrativ styring.

Arbeidsgiverpolitikk

Med arbeidsgiverpolitikk menes de verdier, holdninger og handlinger Alta kommune som arbeidsgiver skal ha overfor de ansatte i kommunen. Vårt arbeidsgiverpolitiske dokument er overordnet og prinsipielt og beskriver tilstander vi ønsker å oppnå. Det jobbes kontinuerlig med og både få nedfelt og revidert de ulike planene i arbeidsgiverpolitikken. Dette arbeidet vil fortsette i 2019.

Intern lederopplæring fortsetter også i 2019, hvor man har fokus på arbeidsgiverpolitikk og hva som forventes av våre ledere, herunder sykefraværsoppfølging, mestringsorientert ledelse, fleksibilitetsvilje, økonomi og risikostyring, elektroniske verktøy og rutiner. Kommunestyret sin målsetting er at sykefraværet skal reduseres til under 7 % innen 2020.

Kommunestyret vedtok i budsjettvedtak for 2017 at antall lærlinger skal økes, med et mål om 100 lærlinger i 2020. Opptrappingsplanen fortsetter i tråd med kommunestyrets vedtak, og Alta kommune har som mål å ta inn 20 lærlinger i 2019. Inntak av lærlinger innen tjenesteområde for Helse og sosial prioriteres.

Et overordnet rammeverk for kommunens kompetanseplan er under utarbeidelse, et viktig verktøy både i rekrutterings og stabiliseringsarbeid. Rammeverket tar utgangspunkt i KS sin strategi og rammeverk for kompetanse.

Kommunestyret vedtok i budsjettet for 2018 driftsmidler til rekrutteringstiltak. Dette var en engangsbevilgning, Rådmannen har ikke funnet rom for å videreføre dette i budsjettet for 2019.

Omstillingsprosjektet

Kommunestyret vedtok i 2017 å igangsette et omstillingsprosjekt kalt «Alta kommune – endret for livskraftig drift i 2018». Prosjektet har som mål å skape varige endringer for sunn, økonomisk drift og dimensjonering av tjenester i hele tjenesteproduksjonen. Prosjektet skal lede frem til konkrete tiltak som reduserer kostnadene.

Prosjektet har flere faser. Innen pleie og omsorg, grunnskole og barnehage, er tiltaksutviklingen ferdig. Her gjenstår det å implementere de tiltak som kommunestyret vedtar. For helse, barnevern og sosial så vil arbeidsgruppens anbefalinger foreligge mot slutten av 2018. I 2019 så vil hovedfokus være på gjennomføring av tiltak. Prosjektet vil med stor sannsynlighet fortsette også utover i økonomiplanperioden.

Prosjektet berører store deler av organisasjonen, ansatte, brukere og pårørende. Det er derfor viktig at vi har tilstrekkelig med ressurser til å jobbe med dette. Endring og omstilling er et lederansvar. For å bistå lederne i arbeidet er det opprettet et omstillingsteam som skal fungere som en kompetansebase for gjennomføring av delprosjektene. Mandatet for delprosjektene gis på bakgrunn av kommunestyrevedtak.

Mer informasjon om prosjektet er å finne på kommunens hjemmeside.

Digitalisering og effektivisering av administrative prosesser

I tråd med samfunnstrendene, legges enda større vekt på digitalisering som virkemiddel for å sikre en bedre kvalitet på våre tjenester, og mindre ressurskrevende tjenesteproduksjon. Det er en nasjonal målsetting at digital kommunikasjon og digitale tjenester skal være hovedregelen i det offentlige Norge.

Våre innbyggere forventer at de i stadig større grad kan betjene seg selv, og kommunen må derfor i fremtiden i større grad tilby nettbaserte tjenester og løsninger.

Digitaliseringsstrategiarbeidet ble startet i 2015. Til grunn for dette arbeidet, ligger målsetningene i KS digitaliseringsstrategi 2017-2020 for kommuner og fylkeskommuner. Det er behov for å kjøpe inn ekstern bistand til å utarbeide kommunes digitaliseringsstrategi.

Alta kommune er godt i gang med digitalisering av tjenestetilbudet, men utvikling av de ulike tjenester koster relativt mye når hver enkelt kommune selv skal gjennomføre disse. Det er derfor ønskelig at kommunesektoren samlet utvikler felles løsninger slik KS nå tar sikte på, gjennom prosjektet «Økt digitalisering i kommunal sektor». Alta kommune deltar i prosjektet «Økt digitalisering i kommunal sektor». I statsbudsjettet for 2018 ble det lagt inn en forventning om 0,5 % effektivisering for kommunesektoren, bla i form av digitalisering.

Kommunens teknologiarkitektur understøtter behovene til fellessystemer og fagsystemer som brukes i tjenesteområdenes tjenesteproduksjon. Ytelser og kapasiteter i teknologi-arkitekturen må kontinuerlig være tilpasset og fornyet i takt med behovene fra tjenesteområdene.

Tjenesten for IKT vil i 2019 gjennomføre større prosjekter innen tjenesteområdet Oppvekst & Kultur. Nytt skole administrativt system og pedagogiske plattform skal anskaffes. Det vil også bli fortatt en større utskifting av datamaskiner i tjenesteområdet.

Tjenesten for IKT fortsetter arbeidet med modernisering av nettverksinfrastrukturen for å forsterke driftsstabilitet og sikkerhet. Et kontinuerlig økende trusselbilde vil kreve nye og omfattende sikkerhetstiltak samt bedre kompetanse hos brukere av kommunens IKT-systemer.

Kommunen har over mange år brukt marginale ressurser til drift av IKT. Alle forbedringstiltak som anvender IKT for å gi effektivitets- eller kvalitetsmessige gevinster i sine tjenester, vil alltid føre med seg en IKT-kostnad. Dette resulterer i at det kontinuerlig vil være et økt behov for økonomiske ressurser til IKT drift og infrastruktur, i takt med digitalisering av tjenester i kommunen. På tross av denne kostnaden, skal tiltakene gi en helhetlig gevinst for organisasjonen, hvordan gevinsten skal benyttes, bør synliggjøres i hvert enkelt tiltak i tjenesteområdene. Det må i årene som kommer settes av midler i driftsbudsjettet til IKT, da dette er driftskostnader som påløper årlig.

Tilrettelegge for gode anskaffelsesprosesser

E-handel er en fellesbetegnelse på et innkjøp som skjer elektronisk fra behov oppstår til faktura er betalt. Alta kommune kjøper årlig varer og tjenester for ca. 500 mill. kr. Dette utgjør en stor del av det totale årsbudsjettet. Det er derfor svært viktig at kommunens anskaffelser gjøres til lavest mulig totalkostnad. Vi har de siste årene hatt stort fokus på konkurransegjennomføringen i anskaffelsesprosessene.

Fra 1.7.2018 kom det lovkrav om at all tilbudsinnlevering skal skje elektronisk. For å imøtekomme kravet har kommunen gått til anskaffelse av et digitalt konkurransegjennomføringsverktøy. Dette har effektivisert anbudsprosessen ved at alle trinn i hovedsak skjer digitalt.

Utarbeidelse av en anskaffelsesstrategi vil starte opp i 2019, med sikte på å slutføre i 2020. En slik strategi er et sett av grunnleggende langsiktige mål for anskaffelsesfunksjonen. Hensikten er å øke verdiskapningen i kommunens anskaffelser gjennom klare mål, planer og aktiviteter. Dette skal igjen bidra til at samfunnet sikres best mulige varer og tjenester til riktig kostnad, samtidig som leverandørmarkedet har en sunn og bærekraftig utvikling.

Riktig grunnlag for beskatning

Skatteetaten har lagt til rette for brukervennlig informasjon og digitale løsninger på Skatteetaten.no. Det er noen områder/grupper som har behov for mer veiledning og oppfølging enn andre. Skatt og innfordring bistår. Skatteoppkreverne har også ansvar for å gi veiledning og gjennomføre forebyggende tiltak, mot nyetablerte næringsdrivende med arbeidsgiveransvar.

Det oppfordres til samarbeid mellom kommuner om hele eller deler av skatteoppkreverområdet for å skape større og sterkere fagmiljøer. Skatteoppkreveren i Alta gjennomfører en løsning hvor små og mellomstore kommuner kan inngå langsiktige avtaler om kjøp av arbeidsgiverkontroller fra Alta.

Eiendomsskatt

Skatt- og innfordringsavdelingen har taksert/besiktiget alle eiendommer i kommunen, og nye eiendomsskattetakster for bolig- og næringseiendommer er gjeldene fra 01.01.2019. Den nye eiendomsskatten legges ut 01.03.2019.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Driftsutgifter						
Lønn	57 855	63 062	68 117	67 987	67 987	67 987
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	22 883	28 192	24 154	24 054	27 554	27 554
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	910	895	1 014	1 014	1 014	1 014
Overføringsutgifter	8 147	9 959	8 873	8 373	8 373	8 373
Finansutgifter	6 702	5 317	5 317	5 317	5 317	5 317
Sum Driftsutgifter	96 497	107 425	107 475	106 745	110 245	110 245
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-4 878	-4 173	-4 234	-4 234	-4 234	-4 234
Refusjoner	-12 489	-11 177	-11 234	-11 234	-11 234	-11 234
Overføringsinntekter	-4 244	-5 027	-5 338	-5 338	-5 338	-5 338
Sum Driftsinntekter	-22 033	-20 377	-20 806	-20 806	-20 806	-20 806
Sum	74 464	87 048	86 669	85 939	89 439	89 439

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	87 048	87 048	87 048	87 048
Vedtatt forrige periode				
10 nye lærlinger 2018 og 2019	1 040	1 040	1 040	1 040
Alta kommune endret for livskraftig drift 2018	-900	-900	-900	-900
Finansieringsordning for digitalisering	-410	-410	-410	-410
Gjennomgang av tjenesteprod - bemanningsreduksjon	-500	-500	-500	-500
Korr inndekning 3 mill varer og tjenester	78	78	78	78
Lisensutgifter nye digitale verktøy	50	50	50	50
Rekruttering av fagfolk	-500	-500	-500	-500
Taksering eiendomsskatt	-4 120	-4 350	-4 350	-4 350
Sum Vedtak forrige periode	-5 262	-5 492	-5 492	-5 492
Sum Budsjettendring i år	1 331	1 331	1 331	1 331
Sum Lønns- og prisvekst	625	625	625	625
Konsekvensjustert budsjett	-3 306	-3 536	-3 536	-3 536
Konsekvensjustert ramme	83 742	83 512	83 512	83 512
Nye tiltak				
Beredskapskoordinator	800	800	800	800
Digitale verktøy fellestjenestene	500	500	4 000	4 000
Kommunikasjonsrådgiver	700	700	700	700
Rådgiver budsjett	700	700	700	700
Økte lisenskostnader	500	500	500	500
Sum Nye tiltak	3 200	3 200	6 700	6 700
Nye tiltak og realendringer budsjett	3 200	3 200	6 700	6 700
Politisk vedtak				
Besparelse fellestjenesten	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Besparelse kommunikasjonsrådgiver	-500	-500	-500	-500
K sak 87-18 Budreg 3 - Leasing	227	227	227	227
Utdanningsstøtte	500	500	500	500
Sum Politisk vedtak	-273	-773	-773	-773
Politiske endringer	-273	-773	-773	-773
Ramme 2019-2022	86 669	85 939	89 439	89 439

Nye tiltak

Beredskapskoordinator

Finansiering av stilling som beredskapskoordinator ved rådmannskontoret.

Rådgiver budsjett

Finansiering av stilling som rådgiver ved budsjett- og innkjøpsavdelingen.

Kommunikasjonsrådgiver

Finansiering av stilling som kommunikasjonsrådgiver. Kommunestyresak 61/18.

Økte lisenskostnader

Årlige økte kostnader til lisenser innen personal, økonomi, saksbehandling, kvalitetssystem/sikkerhet og til Microsoft.

Digitale verktøy fellestjenestene

Kjøp av nye digitale verktøy. Fom 2021 må også kostnader til investeringer i sentral infrastruktur for kommunen tas inn som driftskostnad. Det vil si serverrom, infrastruktur lagringskapasiteter osv. for å kunne betjene kommunens tjenesteproduksjon.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum 2019-22	
	Utgift 2019	Utgift 2020	Utgift 2021	Utgift 2022	Utgift	Inntekt
Fellestjenestene						
K618 Digitalt rådhus	1 500	0	0	0	1 500	0
K585 Infrastruktur ikt	4 000	2 000	2 000	2 000	10 000	0
K127 Innfasing robotteknologi	2 000	0	0	0	2 000	0
K001 It-utstyr	2 000	2 000	0	0	4 000	0
K629 Kjøp av biler	15 000	10 000	10 000	10 000	45 000	0
K984 Personalsystem	840	300	0	0	1 140	0
K586 Saksbeh og rekrutteringsprog	1 360	500	0	0	1 860	0
K341 Økonomisystemer-oppgrad.	620	500	0	0	1 120	0
Sum Fellestjenestene	27 320	15 300	12 000	12 000	66 620	0
Sum investeringsprosjekter	27 320	15 300	12 000	12 000	66 620	0

Digitalt rådhus

Kommunestyret har vedtatt et Alta kommune skal gjennomføre KTI måling for byggesaksavdelingen og for planavdelingen. Alta kommune skal bruke KS/Bedre kommuner sin modell for undersøkelsene.

Infrastruktur ikt

Fortsettelse av arbeidet med utskifting av eldre nettverksutstyr fordi ytelsen, sikkerhetsstandarder eller kompatibiliteten ikke lengre tilfredsstillende gjeldende krav. Alta kommune har utstyr som er opptil 10 år gammelt og dette må skiftes ut i løpet av planperioden.

Innføring av adgangskontroll på tilkoblingspunktene til nettverksutstyret skal hindre uautorisert tilgang til kommunens datanettverk.

It-utstyr

Investeringsbudsjettet for IKT benyttes til investeringer i sentral infrastruktur for hele Alta kommune. Serverrom infrastruktur som server og lagringskapasiteter må minimum holde stand med krav fra kommunens tjenesteproduksjon.

Sikkerhetsprodukter som brukes av Alta kommune må kontinuerlig evalueres i forhold til dagens trusselbilde og forbedringstiltak må iverksettes for å forebygge potensielle sikkerhetsbrister. I planperioden vil kommunens sikkerhetsløsninger og sonestruktur bli modernisert og skrivebord produksjon i sikkersonene må oppgraderes. Infrastrukturen må klargjøres for innføring av Windows 10 i organisasjonen.

Kostnadene budsjetteres i driftsbudsjettet fom 2021.

Kjøp av biler

Alta kommune skal gå over fra leie til eie av bil, K-sak 87/17. Etterhvert som leasingkontraktene på kommunens biler utløper skal bilene erstattes og finansieres ved bruk av kortsiktig lån.

Det er lagt til grunn kjøp av 39 biler i 2019, hvorav 30 tilhører helse og sosial, 8 drift og utbygging og 1 til oppvekst og kultur.

Det planlegges i all hovedsak for kjøp av små varebiler (klasse 2) i tjenester der personbefordring ikke er primæroppgaven.

Alle bilkjøp skal behovsvurderes der hele kommunens bilpark tas med i vurderingen. Herunder også økt bruk av el-biler.

Personalsystem

Alta kommune har byttet rekrutteringssystem til Webcruiter i 2018. Vi skal ta i bruk følgende HR-moduler i økonomiplanperioden;

- organisasjonsstruktur for HR
- selvbetjening på web
- lønnsforhandlingsmodulen
- digitale skjemaer

Vi skal også få på plass RPW – ressursforvaltning på web, som muliggjør integrasjon mellom Webcruiter og Agresso.

Kostnadene budsjetteres i driftsbudsjettet fom 2021.

Saksbeh og rekrutteringsprogram

Nytt sak arkiv system med sikkert flersonearkiv:

Implementering av fullelektronisk arkiv er godt i gang. For å få full effekt av fullelektronisk arkiv skal vi oppgradere sak arkivsystemet til å kunne lagre sensitiv informasjon i sikker sone. ESA Elements er siste versjon av ESA og har mulighet for dette. Samtidig skal rekrutteringsprogrammet Webcruiter erstatte Easy cruit for å få integrasjon mellom rekrutteringsystemet og sak arkivsystemet vårt.

Kostnadene budsjetteres i driftsbudsjettet fom 2021.

Økonomisystemer-oppgradering

Oppgradering og utvikling av økonomisystemene må skje kontinuerlig for å holde verktøyene mest mulig funksjonell sett i forhold til bl.a. nye statlige krav.

Alle tidligere utført oppgraderinger må kontinuerlig videreutvikles, slik at Alta kommune kan få gode og effektive verktøy, som vil effektivisere ulike arbeidsoppgaver.

Økonomisystemet er oppgradert fra M4 til On! Ny månedsrapporteringsmodul er tatt i bruk i 2018.

Innføringer av automatisk refusjon, automatisk rapportdistribusjon, selvbetjening på web, reiseregning elektroniske timelister osv. beregnes vil skje i løpet av 2018/2019.

Ytterligere oppgradering og utvikling av budsjett og økonomiplanverktøy i årene som kommer, vil skje i tråd med utviklingen av digitaliseringen og off krav.

Kostnadene budsjetteres i driftsbudsjettet fom 2021.

Samfunnsutvikling

Beskrivelse av tjenesteområdet

Avdelingen for samfunnsutvikling omfatter samfunns- og arealplanlegging, næringsutvikling, skog- og landbruk, grunnforvaltning, utbyggingsavtaler, folkehelse og ulike prosjekter.

Avdelingen er kommunens redskap for utvikling og vekst i Altasamfunnet, og for politisk og administrativ ledelse i strategiske og overordnede saker vedrørende samfunnsutvikling.

I denne vide definisjonen inngår å ivareta kommunens interesser på flere samfunnsområder, som blant annet samferdsel og ikke minst ivareta Altas rolle i utviklingen i regionen. Avdelingen har en særskilt rolle i og følge med på samfunnsutviklingen lokalt, regionalt, nasjonalt for å ivareta kommunens interesser. I dette ligger også å være oppdatert på alt fra internasjonale trender, til samarbeid som påvirker samfunnsutvikling lokalt.

Kostra-analyse

	Alta 2016	Alta 2017	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet									
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger(B)	165	200	168	215	125	200	162	244	234
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling som andel av kommunens samlede netto driftsutgifter(B)	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,4 %	0,2 %	0,4 %	0,3 %	0,4 %	0,4 %

Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger viser at Alta kommune ligger midt på treet, men vesentlig under landet og KOSTRA-gruppe 13. Dette til tross for høy aktivitet og mange store planprosesser. Altas vekst de siste 30 – 40 år må sees i lys av den innsats og fokus kommunen har hatt på utvikling.

Netto driftsutgifter til plansaksbehandling som andel av kommunens samlede netto driftsutgifter viser at kommunene ligger ganske jevnt.

Sentrale utfordringer

Ut fra Kommuneplanens Samfunnsdel har Rådmannen prioritert mål og strategier for 2019. For å oppfylle disse har Avdeling for Samfunnsutvikling identifisert følgende sentrale utfordringer;

Opprettholde Boligproduksjonen

Det har de senere år vært en stor boligproduksjon i kommunen. Dette dokumenteres i bolignotatet som fremmes for planutvalget 2 ganger pr. år.

Samtidig registreres det at flere unge har vansker med å komme inn i boligmarkedet, både med tanke på eie og leie. Dette er et forhold som kommunen har et særskilt ansvar for. Fremskaffelsen av varierte boliger og ikke minst øke andelen utleieboliger i Alta vil være viktige bidrag for å bedre boligsituasjonen for mange unge i Alta, og alle de som ikke kan kjøpe egen bolig av ulike årsaker. Dette jobbes det med på flere områder bl.a. er kommunens egne tildelingskriterier for feltutbygging tilpasset denne utviklingen og det er kommet flere prosjekter knyttet til tilvisningsavtaler.

For 2019 er det på plansiden særlig ferdigstilling av Kommuneplanens Arealdel, Boligpolitisk plan, samt flere utløsende regulerings- og områdeplaner som vil være styrende for den videre utvikling mht boligproduksjon og boligsosialt arbeid.

Næringsarealer

I Alta er det akutt behov for nye næringsarealer. På Skillemo Industriområde er del 1 ferdig regulert, og klart for opparbeidelse så snart avtale om disposisjonsrett med FEFO er på plass. Det er i økonomiplanperioden satt av 66 mill til opparbeidelse av området, og aktørene står allerede og venter. Videre har kommunen hånd om Langnes Næringsområde, hvor detaljplan skal gjennomføres i 2019 og Kvenviknes som må utredes mht adkomst før videre arbeid iverksettes.

I sentral Alta er det Altahøyden Sør som er under planlegging. Dette er et område som må detaljreguleres og bygges ut, før tildelinger/aktivitet kan komme inn i området. Altahøyden sør er et privat felt, som har ligget stille i 7 år, etter at området kom inn i kommuneplanens arealdel. Utvikling av næringsområder, der flere tomter skal tildeles krever "lange penger", altså at de som investerer har råd til å gjøre grunnlagsinvesteringer uten å selge alt næringsareal i en omgang. For store arealer avsatt til industri/næring er det bare kommunen som har klart å gjennomføre dette, så langt.

Tilgang til næringsarealer er et særdeles viktig vekstkriterium for Altas næringsliv, og dermed Alta som samfunn.

Teknologiutvikling

Arbeidet med "det digitale rådhus" er startet opp. Dette vil være en overordnet Smart By strategi for Alta, som involverer både egen organisasjon, eksterne aktører og næringsliv. Utviklingen innen teknologiske løsninger, hjelpemidler og infrastruktur vil akselerere i ennå sterkere grad i årene fremover. For kommunen som samfunnsutvikler og tjenesteleverandør er det særdeles viktig å være med på denne utviklingen. Både innbyggere og næringsliv vil i større grad ha forventninger til at det offentlige, og da særlig kommunen, har et tilbud som imøtekommer og tilpasser seg individuelle behov og nye teknologier. Dette gjør seg gjeldende innen alle områder i samfunnet og for kommunen er utviklingen påtakelig inne tekniske fag, planlegging, helse og skole.

For å kunne møte denne utviklingen er det avgjørende at kommunen har en overordnet strategi om hvordan man skal nærme seg dette, samtidig går utviklingen så fort at nøkkelordet i fremtiden må være fleksibilitet.

Hvordan sikre videre vekst?

Befolkningsvekst og sysselsettingsvekst har gått "hånd i hånd" de siste tiår og sammen sørget for den fine utviklingen som altasamfunnet har hatt. Høy sysselsetting og et variert arbeidsmarked har kjennetegnet denne utviklingen. Særlig innen bygg- og anlegg og oppdrett har utviklingen vært solid, men innen begge disse sektorene ser man nå elementer som kan begrense videre vekst.

Over 20% av arbeidsstyrken i Alta er knyttet opp mot bygg- og anlegg. Oppdragsmengden i årene fremover ser ut til å avta, og særlig vegprosjekter dersom man legger prioriteringer i Nasjonal Transportplan til grunn. Allerede høsten 2018 er det bedrifter i Alta som permitterer ansatte, og flere melder om relativt tynne ordrebøker fremover. Selv om dette er en bransje som er vant til svingninger, er det grunn til bekymring p.g.a. at så mange av våre innbyggere er knyttet til næringen.

Oppdrettsnæringen har de senere år, i tillegg til egen vekst, også sørget for en oppblomstring av bedrifter som underleverandører til denne næringen. Dersom rammebetingelsene for denne næringen endres nasjonalt eller lokalt, vil det kunne få konsekvenser også for sysselsettingen tilknyttet næringen.

I tillegg kan nevnes netthandelens innvirkning på handelsstanden i Alta. Dette er en trend som ser ut til å forsterkes ytterligere, og forskning viser at nordmenn handler mer og mer via nett.

Bakgrunnen for at dette trekkes frem som en sentral utfordring er at fokuset på å skape nye arbeidsplasser, og rammebetingelser for vårt næringsliv er særlig viktig for videre vekst i Alta og regionen.

Nye næringer, teknologisk utvikling og endrede rammebetingelser vil påvirke oss. Har vi et utdanningstilbud som er innrettet for dette, klarer vi rekruttere tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft og hvordan kan vi opprettholde bolysten til våre ungdommer slik at de utdanner seg og blir i Alta?

Alta Kommune har gjennom mange år prioritert rollen som tilrettelegger for vekst og dermed bidratt til at vårt næringsliv har kunnet skape nye arbeidsplasser. Det er svært viktig at denne rollen også har fokus i årene som kommer! Dette særlig fordi vi ser en mulig endring innen flere sektorer, og det kan derfor være grunn til å intensivere arbeidet med å legge til rette for nye arbeidsplasser.

I arbeidet med ny næringspolitisk handlingsplan vil dette derfor være et sentralt tema.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Driftsutgifter						
Lønn	12 911	12 163	12 833	12 833	12 833	12 833
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	3 017	1 853	2 275	2 275	2 275	2 275
Overføringsutgifter	3 230	3 609	4 241	4 241	4 241	4 241
Sum Driftsutgifter	19 913	17 625	19 349	19 349	19 349	19 349
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-1 746	-1 837	-1 887	-1 887	-1 887	-1 887
Refusjoner	-2 882	-1 349	-1 383	-1 383	-1 383	-1 383
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-816	-100	-100	-100	-100	-100
Sum Driftsinntekter	-5 444	-3 286	-3 370	-3 370	-3 370	-3 370
Sum	14 469	14 339	15 979	15 979	15 979	15 979

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	14 339	14 339	14 339	14 339
Vedtatt forrige periode				
Korr indekning 3 mill varer og tjenester	7	7	7	7
Sum Vedtak forrige periode	7	7	7	7
Sum Budsjettendring i år	1 023	1 023	1 023	1 023
Sum Lønns- og prisvekst	60	60	60	60
Konsekvensjustert budsjett	1 090	1 090	1 090	1 090
Konsekvensjustert ramme	15 429	15 429	15 429	15 429
Politisk vedtak				
Finnmarksløpet	150	150	150	150
Tjenestekjøp næringsutvikling	400	400	400	400
Sum Politisk vedtak	550	550	550	550
Politiske endringer	550	550	550	550
Ramme 2019-2022	15 979	15 979	15 979	15 979

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000	Økonomiplan				Sum 2019-22	
	Utgift 2019	Utgift 2020	Utgift 2021	Utgift 2022	Utgift	Inntekt
Investeringsprosjekter						
Samfunnsutvikling						
K617 Bim - bygnings informasjonsmodell	570	570	0	0	1 140	0
K599 Forlengelse rullebanen	20 000	0	0	0	20 000	0
K015 Grunnerverv	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000	-53 200
K231 Industriområde	1 000	1 000	1 000	0	3 000	0
K614 Kvitberget	9 000	0	0	0	9 000	-9 000
K632 Lille Komsa Utbygging	1 500	0	0	0	1 500	0
K448 Områdeplaner – reguleringspl.	2 000	0	0	0	2 000	0
K615 Ressebakken	5 500	0	0	0	5 500	0
K391 Sentrumstiltak	3 000	0	0	0	3 000	0
K469 Skillemo industriområde	15 000	51 100	0	0	66 100	-45 000
K354 Skoddevarre boligfelt	2 000	20 000	20 000	0	42 000	0
K574 Skogheim	37 000	0	0	0	37 000	-37 600
K158 Tilrettelegging boligfelt	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000	0
K986 Tøllefsvei boligfelt	7 000	0	0	0	7 000	-7 500
Sum Samfunnsutvikling	109 570	78 670	27 000	6 000	221 240	-152 300
Sum investeringsprosjekter	109 570	78 670	27 000	6 000	221 240	-152 300

Bim - bygnings informasjons modell

Alta kommune har en stor bygge- og anleggsnæring. Samtidig erfarer kommunen som utvikler, forvalter og utbygger at digitalisering vil være et sentralt utviklingsselement de kommende år. For å være med på denne utviklingen har kommunen satt av midler i forbindelse med utbyggingen av Alta Omsorgssenter til å kunne drive et utviklingsarbeid tilknyttet digitalisering og visualisering i byggeprosjekter. Utviklingsarbeidet har omsorgssenteret som case, men innbefatter også andre avdelinger som har dette som arbeidsfelt.

Forlengelse rullebanen

K-SAK 21/14. Første del av prosjektet er fullført. Utfylling av ca 450 000 m³ er gjennomført og scanning av bunn er kontrollregnet mot entreprenør og vegvesen sine mengderapporter.

Bruk av masser fra tunnelen på Storsandnes/Langens til videre utfylling er forutsatt i vegvesenets anbudspapirer.

Det kan være masser tilgjengelig på Langnes for utfylling, men dette vil ha en annen kostnad enn tidligere når massene var gratis.

Videre utfylling er avhengig av tilgjengelige masser til en hensiktsmessig fraktkostnad.

Grunnerverv

Alta Kommune opplever en formidabel utvikling av både nye boligområder og industriområder. Begge disse tema krever at kommunen som aktør har et handlingsrom slik at kommunen kan beholde rollen som en viktig tilrettelegger for vekst og utvikling gjennom nye boligområder og industriområder. Det er viktig at dette handlingsrommet korrigeres slik at også kommunen kan holde tritt med utvikling og prisnivå.

I 2019 fortsetter grunnervervsprosesser knyttet til industriområder på Skillemo, hvor det sannsynligvis vil bli gjennomført et skjønn etter kommunens vedtak om ekspropriasjon. Videre er det politisk ønske om oppkjøp av boligareal for å tilrettelegge for kommunale boligtomter/felt.

Salg av kommunale eiendommer er flyttet til K015, og lagt inn i ØP fra 2021 basert på kommunestyrets vedtak i desember 2017. Summene er høyst usikre på objekter der markedspris vil være avgjørende.

Industriområde

Samlebevilgning for arbeid med mindre felt og fortetting, bl.a. Kaiskuru, Tøllefsvei i Øvre Alta og Holstbakken på Aronnes der kommunen har arealer som er avsatt i overordnet plan og må detaljeres.

Det vil alltid være flere mindre felt som krever regulering, men der eksisterende infrastruktur kan benyttes. Å ha midler til å realisere slike mindre felt vil være viktig for å få optimalisert utnyttelse av allerede foretatte investeringer.

Tilknyttet slike felt kommer alltid kostnader til geoteknikk i en tidlig fase. Dette er ofte en stor kostnad, men en forutsetning for realisering og derfor viktig å ha midler til å iverksette.

Kvitberget

Boligfelt i Tverrelvdalen som ligger i kommuneplan og har vært ønsket lenge. Planlegging er ferdig, men i sluttbehandling av klage ble planen sendt tilbake til administrasjon for å finne en ny vegløsning. Dette utredes i 2018.

I budsjettet settes det av tilstrekkelige midler slik at både planlegging, geoteknikk og prosjektering har inndekning.

Prosjektering og utbygging kan starte når klagen er avgjort og nytt planvedtak fattet i kommunestyret. Dette vil kreve bevilgninger som hentes inn gjennom tomtsalg.

Lille Komsa Utbygging

Lille Komsa boligområde er under planlegging, der områdeplanen er på offentlig ettersyn høsten 2018, og vedtak forventes tidlig i 2019. Feltet vil etter vedtak måtte detaljprosjekteres, før anbud på infrastruktur kan sendes ut. Det anbefales at kommunene bygger ut infrastruktur før tildeling av tomteområder lyses ut iht kommunens tildelingskriterier. Her vil også boligsosiale hensyn kunne innarbeides. Avsatt sum for 2019 forutsettes å dekke slutføring av områdeplan, prosjektering og utlysning av anbud.

Områdeplaner - reguleringsplaner

Med vedtatt kommuneplan må både områdeplaner og flere reguleringsplaner gjennomføres. Kommunal Planstrategi for 2015 – 2019 er bestemmende for prioritering og fremdrift.

Områdeplan for Bossekop er startet opp våren 2014 og pågår, samt at områdeplan for Lille Komsa er startet opp høst 2014 og pågår. Dette er store tunge prosesser, men med stort nærings- og boligpotensial.

Ressebakken

Boligfelt i Talvik som ligger i kommuneplan og har vært ønsket lenge. Planlegging påbegynt og kommet langt, men må nå avvente geotekniske områdestabilitet som skal utføres av NVE.

I budsjettet settes det av tilstrekkelige midler slik at både planlegging, geoteknikk og prosjektering har inndekning.

Reguleringsplan forventes ferdig i 2018, eller vinter 2019. Investeringskostnad kan synliggjøres etter dette.

Sentrumstiltak

Alta Sentrum trenger jevnlig oppgradering. Etter at Nordlysplassen og Kirkeparken er ferdig vil flere av parkeringsplassene gjennomgå en oppgradering. Mange nye private prosjekter er under planlegging og vil komme. Dette vil utløse kostnader også for kommunen, mht bl.a. vegutbedring, fortau, plasser mm.

Utbygging av nytt P-hus vil i første omgang medføre planleggingskostnader, men må etter hvert bli et selvstendig prosjekt.

Det er også påkrevd med en omarbeidelse på parken og torget i sentrum som følge av annen utvikling.

På samme måte vil utbyggingen av sykehus og omsorgssenter også medføre kostnader knyttet til infrastruktur. Dette må imidlertid innarbeides i disse utbyggingsprosjektene.

Skillemo industriområde

Regulering og prosjektering av del 1 av området er ferdig og anbud innhentet. Alta kommune og FEFO er nærmere en avtale om avhending av arealet og kommunens vedtak om ekspropriasjon kan bli omgjort. Behovet for nytt industriareal i Alta er stort, og en rask løsning er ønskelig med tanke på kommunens næringsliv.

Prosjektet er totalt på over 800 mål, og utbyggingen vil derfor strekke seg over flere økonomiplanperioder.

Statens vegvesen vil være sentral i utviklingen av området, og vegutbedring samt gang- og sykkelveg må fremføres til området. Det er også innledet samtaler vedr å fremskynde dette.

Skoddevarre boligfelt

Administrasjonen har fått arbeidsordre om å starte arbeidet med å detaljregulere Skoddevarre ihht kommuneplanen. Dette arbeidet er initiert og forventes full trykk på rundt årsskiftet 2018/19.

Skogheim

Området er ferdig regulert med vedtak i kommunestyret i mai 2017, med om lag 100 nye boenheter.

Området er under prosjektering og kostnadsestimat vil medføre justering av budsjettet i forhold til dette. Anbudsmaterialet er klart i 2018 og området forventes utbygd i 2018/19 og klar for tildeling i 2019.

Tilrettelegging boligfelt

Samlebevilgning for arbeid med mindre felt og fortetting, bl.a. Kaskuru, Tøllefsvei i Øvre Alta og Holstbakken på Aronnes der kommunen har arealer som er avsatt i overordnet plan og må detaljeres.

Det vil alltid være flere mindre felt som krever regulering, men der eksisterende infrastruktur kan benyttes. Å ha midler til å realisere slike mindre felt vil være viktig for å få optimalisert utnyttelse av allerede foretatte investeringer.

Tilknyttet slike felt kommer alltid kostnader til geoteknikk i en tidlig fase. Dette er ofte en stor kostnad, men en forutsetning for realisering og derfor viktig å ha midler til å iverksette.

Tøllefsvei boligfelt

Reguleringsplan er godkjent, og vann og avløp til Øvre Alta er gjennomført. Avsatt sum forutsettes tilstrekkelig til detaljprosjektering og opparbeidelse av infrastruktur i 2019, før tildeling av tomter.

Oppvekst og kultur

Beskrivelse av tjenesteområdet

Tjenesteområdet for oppvekst og kultur omfatter barnehage tilbud, grunnskoleopplæring, skolefritidsordning, barn- og ungetjenesten og kulturtjenesten.

Kommunen har totalt 27 barnehager, 13 kommunale og 14 private. Til sammen er det ca. 160 ansatte i de kommunale barnehagene. Det er 3 ansatte i oppvekstadministrasjonen som jobber spesifikt med barnehagesaker, styrt av en barnehagefaglig ansvarlig.

Det er 16 skoler i Alta, derav en voksenopplæring som også har ansvar for kommunens bosetting og integrering. I tillegg er det en privat kristen grunnskole og en Montessoriskole. Tilsammen er det cirka 475 ansatte i Altas skoler. Det er 4 ansatte i oppvekstadministrasjonen som jobber med skolesaker, styrt av en skolefaglig ansvarlig som også er nestleder av tjenesteområdet.

Kulturvirksomheten har ca. 50 ansatte fordelt på biblioteket, kultursalen, kulturskolen, ungdommens hus, Utekontakten, Nordlysbadet og Talvik svømmehall. Administrativt arbeides det med allmennkultur og idrettssaker, med 3 ansatte i stab inklusiv kulturleder.

Den tverrfaglige Barn- og ungetjenesten har som formål å gi koordinerte og tverrfaglige tjenester basert på prinsippet «tidlig inn» både i forhold til alder og vanske. Tjenesten består av tiltaksteam, helsesøstertjeneste, pp-tjeneste og barneverntjeneste. Det er ca. 110 ansatte og en stab bestående av 5 ansatte inklusiv servicetorg og virksomhetsleder.

Sammen med kommunedelplanens samfunnsdel «Alta vil» er Kommunedelplan oppvekst 2018 – 2030 er det viktigste styringsdokumentet for tjenesteområdets arbeid de kommende årene. Oppvekst og kulturs visjon er «Alta – sammen om en oppvekst som gir liv til drømmene!» og hovedmålet vårt er at alle barn og unge i Alta skal gis mulighet til å realisere sine evner og talenter. Det skal være helhet og sammenheng i oppvekst- og opplæringstilbudet slik at alle barn og unge gjennomfører og består videregående opplæring innen normert tid.

Kostra-analyse

	Alta 2016	Alta 2017	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet									
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)	55,4 %	51,6 %	53,8 %	57,7 %	55,9 %	54,9 %	53,8 %	60,4 %	59,9 %
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)	13,5 %	11,2 %	9,3 %	8,7 %	8,7 %	5,9 %	11,3 %	11,1 %	10,9 %
Netto dr. utg. pr. innb. 373 Kino (B)	73	97	-66	8	-48	-68	0	11	-3
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år(B)	1 723	1 589	2 648	1 788	1 815	2 508	1 976	2 440	2 258

Økonomiplan for 2019-2022

	Alta 2016	Alta 2017	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år(B)	6 489	5 973	9 746	6 677	7 225	8 983	7 526	9 201	8 521
Netto driftsutgifter til folkebibliotek (F370) AV Kultursektoren	10,3	9,5	9,8	13,2	12,4	10,9	10,2	12,5	12,1
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutg.	24,6 %	23,1 %	22,5 %	19,8 %	21,6 %	22,6 %	23,1 %	23,2 %	23,1 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager(B)	127 897	130 609	135 217	151 623	133 117	156 789	136 875	143 914	142 507
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år(B)	87 922	87 382	87 033	86 793	80 467	82 233	88 385	86 028	79 950
Netto driftsutgifter til idrett (F380) AV Kultursektoren (B) (B)	9,2	14,5	10,6	5,0	6,1	15,9	2,9	10,1	9,6
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år(B)	5 477	6 056	3 786	5 657	2 073	7 203	6 841	3 878	3 178
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år(B)	17 450	18 076	16 617	16 124	16 833	17 289	18 699	17 783	15 974
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år(B)	3 335	3 274	604	1 617	2 230	2 375	2 354	2 269	1 551
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger	409,1	634,5	72,9	290,1	291,5	96,9	83,5	260,0	251,1
Dekningsgrad									
1-5 år Alle eierforhold Alle oppholdskategorier Andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (pro)	89,9 %	89,9 %	94,9 %	93,2 %	94,3 %	96,3 %	96,0 %	91,8 %	92,1 %
Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	3,1 %	3,5 %	2,7 %	3,0 %	3,2 %	2,0 %	3,1 %	3,2 %	2,8 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder(B)	76,5 %	102,8 %	97,4 %	82,4 %	96,6 %	103,7 %	99,6 %	97,2 %	98,0 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder(B)	79,4 %	49,8 %	97,6 %	102,6 %	95,7 %	88,5 %	90,5 %	97,8 %	99,4 %
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst(B)	54,2 %	56,5 %	91,6 %	94,2 %	96,9 %	85,5 %	83,3 %	88,1 %	83,7 %
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	56,9	38,6	96,3	101,9	87,1	70,0	110,5	77,5	73,2
Kvalitet									
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)	39,6 %	39,9 %	40,7 %	36,1 %	35,5 %	41,1 %	35,3 %	37,3 %	37,4 %
Andre nøkkeltall									
Delindeks: Grunnskolepoeng (korrigert)		105,70	98,09	99,56	101,52	100,01	102,96		
Delindeks: læringsmiljø		95,13	98,18	99,05	98,44	100,71	98,13		
Effektivitet Grunnskole	0	98	102	98	104	105	98	0	0

Alta kommune har lavere kostnad til barnehager enn de fleste sammenlignbare kommuner.

Det er god dekning av barnehagelærere og fagutdannede assistenter i barnehagene. Etter at kommunestyret i 2015 vedtok å styrke den pedagogiske kompetansen i barnehagene ved at det skal være 2 pedagoger ved hver avdeling, har kommunen flere avdelinger med to pedagoger. De

barnehagene som har dette er veldig fornøyd, men det er et godt stykke igjen før alle har slik bemanning.

Analyse av kostnadene ved skoledriften viser at det i stor grad er skolestørrelse, kostnader ved skolelokaler og skyss som medfører at Alta kommune har høyere utgifter enn andre kommuner. Netto driftsutgifter til grunnskole i prosent av samlede netto driftsutgifter er relativt høy. Det er også netto driftsutgifter til grunnskole og til voksenopplæring per innbygger. Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud er betydelig høyere enn flere av de sammenlignbare kommunene.

Oversikten viser at Alta kommune har lavere andel netto utgifter til barn som er plassert av barnevernet (252) i forhold til landet utenom Oslo. Andelen netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet er derimot vesentlig høyere enn landet for øvrig. Dette viser at kommunen bruker relativt sett mer til forebygging enn øvrige kommuner.

Barnevernet i Alta kommune ligger over landsgjennomsnittet målt på produktivitet, dvs. antall barn med utarbeidet plan. Alta ligger over landsgjennomsnittet også målt på dekningsgrad, dvs. antall barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere 0-17 år.

Kvaliteten knyttet til undersøkelser innen tre måneder viser at vi har et stort forbedringspotensial. Det jobbes nå målrettet i tjenesten for å øke kvaliteten på undersøkelser og unngår fristbrudd.

Alle stillinger i barneverntjenesten i Alta har fagutdanning – men tabellen viser at barneverntjenesten i Alta ligger relativt sett lavere i bemanning enn de fleste sammenlignbare kommuner. Dersom en sammenligner Alta med et gjennomsnitt av Harstad, Bodø og Tromsø – ville Alta hatt 25 stillinger mot dagens 19,5.

For helsesøstertjenesten så viser tabellen at tjenesten sammenlignet med andre kommuner har mindre ressurser, som driftsutgifter til forebygging helsestasjons- og skolehelsetjenesten 0-5 år og 0-20 år. Tabellen viser også at Alta kommune ligger lavere enn sammenlignbare kommuner knyttet til årsverk pr. 10.000 innbyggere funksjon 232. Dette gjenspeiler seg i at helsesøstertjenesten leverer lavt på flere kvalitetsmålinger.

Kulturvirksomheten har ansvar for allmenn kultur og idrett. KOSTRA tallene viser at vi i 2017 ligger høyt på idrett og kino og lavt på folkebibliotek. Kulturvirksomheten vil fortsatt ha stort fokus på ekstern finansiering av ulike prosjekt for å klare å opprettholde tjenestetilbudet.

Høsten 2016 ble kommunedelplan for kultur vedtatt. Denne setter retning for satsingen fremover: utvikling av sentrum, det flerkulturelle Alta, kulturarv, barne- og ungdomskultur, kulturarenaer, internasjonalt arbeid og seniorkultur. For kulturlivet i Alta er det viktig og holde høyt trykk på kulturaktiviteter med lav terskel slik at alle, uavhengig av ferdighetsnivå og økonomi, kan delta. Samtidig er det viktig å ha gode tilbud til talentene innen både kultur og idrett.

Sentrale utfordringer

Ut fra Kommuneplanens Samfunnsdel har Rådmannen prioritert mål og strategier for 2019. For å oppfylle disse har Oppvekst og kultur identifisert følgende sentrale utfordringer;

Vi skal bygge ny sentrumsskole og må gjøre endringer i skolekretsgrensene

Barn og unge i Alta skal gis et likt og kvalitativt godt tilbud, og det må sikres en forsvarlig struktur i forhold til barnetall og bosettingsmønster som står seg i fremtiden og som tar inn over seg de muligheter og utfordringer fremtidens barnehager og skoler vil bringe. Alderssammensetning og bosettingsmønster er viktig for oppvekststrukturen i Alta kommune. Til tross for økt innbyggertall er barnetallet synkende. Vi har mange skoler i forhold til antall innbyggere, noe som har stor innvirkning på ressurstildelingen. Dagens struktur gir heller ikke et likeverdig tilbud til alle. Det trengs en langsiktig plan for Altas skoler når det kommer til fremtidens skolestruktur. For å utnytte ressursene best mulig og sikre god kvalitet, må det gjøres flere strukturendringer de kommende årene.

Kommunestyret har vedtatt at det skal bygges en ny sentrumsskole i Bossekop for 600 elever. Komsa og Bossekop skole skal slås sammen, og elevene fra disse skolene skal ha den nye sentrumsskolen som felles skole. Arbeidet med å planlegge og bygge den nye skolen vil være høyt prioritert i årene fremover, og målet er å ha en ny skole klar til bruk fra og med høsten 2022. Plasseringen av sentrumsskolen vil endre på hvilken skole som blir elevenes nærskole, og i den forbindelse må vi se på skolekretsgrensene slik at elevene får gå på den skolen som ligger nærmest deres bosted. En ny sentrumsskole vil også få betydning for ressursfordelingen i Barn og ungetjenesten. Særsilt for skolehelsetjenesten og PP-tjenesten og det positivt da det muliggjør økt ressurs og tettere tilstedeværelse ute på skolen fra de to tjenestene.

Boligfeltet i Saga gir utfordringer på østsiden da skolen er for liten i forhold til området vekst. Som et foreløpig tiltak er det der satt opp en brakkerigg. Vi må videre vurdere å endre på skolekretsgrensene i øst da den midlertidige brakkeriggen ikke gir nok romkapasitet på lengre sikt. Planlagt utbygging vest i byen kan gi tilsvarende utfordringer der når det setter i gang.

Det trengs en ny alternativ læringsarena i 2019, et tilbud til elever som av ulike årsaker ikke klarer å gå i vanlig skole. Tilbudet skal i første omgang gis elever på ungdomstrinnet.

Vi ligger under landsgjennomsnittet på resultater i skole, både faglig og sosialt

Karakterene på 10. trinn i Alta har ikke vært tilfredsstillende de siste årene. Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene. 31 % av elevene på 5. trinn har de siste fire årene ligget på laveste mestringsnivå, noe som er alvorlig. Resultatene på elevundersøkelsen er heller ikke tilfredsstillende. Vi ligger under nasjonalt nivå, spesielt på 10. trinn er utfordringene størst. Alt for mange elever svarer at de ikke trives, ikke har venner og opplever å bli mobbet.

Alta kommune er en av fem kommuner i Finnmark som er valgt ut til å delta i en oppfølgingsordning i regi av Fylkesmannen på grunn av dårlige resultater på skoleområdet over tid, særlig når det gjelder læringsmiljø. Oppvekstadministrasjonen får veiledning de to neste årene i hvordan de kan bistå samt være tett på skolene. Alta ungdomsskole får også veiledning gjennom denne ordningen.

Altaskolene skal fortsette med utviklingsarbeidet *Mestring i Altaskolen*. Satsingen innebærer at alle skoler med alle sine ansatte jobber med å heve elevenes grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og skriving, og det skal parallelt jobbes med gode læringsmiljø, klasseledelse og relasjoner.

Barnehagene i Alta jobber systematisk med ny Rammeplan og kvalitetsutviklingsplanen «Sammen om det viktigste». Dette er med på å styrke barna som skal over i Altaskolen på sikt. Barnehagene jobber med trygg tilknytning og gode relasjoner som vil gi trygge barn, de jobber med psykisk helse som vil gi robuste barn og de jobber med realfag gjennom lek og undring som vil gi barna lærelyst og kunnskap om å lære gjennom undring og nysgjerrighet.

Skal Alta få bedre skoleresultater, må det gjøres grep. Vi ønsker ikke å kutte i antall ansatte, verken i barnehage eller skole. Å ha tilstrekkelig personell er av avgjørende betydning for at vi skal kunne se tidlig de som trenger hjelp og bistand, og for at vi skal kunne gi de det de trenger. Dersom kutt i stillinger blir vedtatt, er det de store skolene som må ta kostnadene og som vil få enda flere elever per lærer. Det er ikke veien å gå for å øke kvaliteten i Altas skoler. Skal vi bedre resultatene våre, er særlig de store skolene hvor flesteparten av Altas elever går, spesielt viktige.

Vi trenger god sammenheng og trygge overganger mellom ulike arenaer for barn og unge

Det er viktig med gode overganger gjennom hele oppvekstløpet. Det trengs informasjon, rutiner og dialog mellom de ulike partene for å sikre dette. En god sammenheng mellom barnehage og skole handler om å legge til rette for et helhetlig opplæringsløp og dannelsesløp som ivaretar barnets behov. Det handler både om at læringspotensialet hos det enkelte barn og barnets egenart ivaretas, støttes og utvikles på et tidlig tidspunkt, og at barnet i det videre skoleløpet får mulighet til å bygge på kunnskaper og erfaringer fra barnehagen. En god sammenheng mellom barnehage og skole skal ivareta barnets behov for trygghet i en overgangsprosess, og bidra til at opplæringen tilpasses det enkelte barnet allerede fra første skoledag. Det fordrer godt samarbeid mellom mange parter. Alta kommune har i dag rutiner og systemer for overganger, men disse praktiseres ulikt. Fra 1. august 2018 ble det innført en lovfestet plikt for skolene om å samarbeide med barnehagene om overgangen til skole/SFO. Skoleeier har ansvaret for å utarbeide en plan for overgangen. Skolen får også en plikt til å samarbeide med andre kommunale tjenestetilbydere om flerfaglig vurdering og oppfølging av elever med spesielle vansker. Blant annet på bakgrunn av denne lovendringen samt ulik praksis, må rutiner for overganger gjennomgås, fornyes og settes i system.

Vi har mange som sliter med sin psykiske helse

Barnehagene og skolene i Alta skal preges av et godt leke- og læringsmiljø med nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Psykisk helse handler om livsmestring. Vi ser en økning i psykisk uhelse hos barn og unge. Barnehagene melder om stadig flere ressurskrevende barn som trenger ekstra støtte og tilbud, og skolene melder en økning av elever med ulike former for atferdsutfordringer gjennom hele grunnskolen. Mange av disse elevene har også utfordringer knyttet til psykiske helse. Skolene opplever videre en økning i antall elever med skolevegring, også på de laveste trinnene, noe som vil gi konsekvenser for gjennomføringen av både grunnskole- og videregående skole.

Barn og unges tanker er avgjørende for deres følelser, handlinger og utvikling. Alle ansatte må ha kunnskap om og verktøy til å håndtere barn og unge med disse utfordringene. Barnehage og skole må ha tilgang på ansatte med spesialkompetanse som kan bistå. Det trengs også et bedre skolehelsetilbud gjennom større nærvær av helsesøster. Målet er å ruste barna slik at de har et godt grunnlag for vekst og utvikling.

Alle har en psykisk helse. Fokuset må ikke bare være på de som sliter, men på alle - vi skal forebygge psykisk uhelse. Også Barneverntjenesten ser i flere saker både barn og unge som sliter med angst og depresjon. BUP har i lang tid hatt utfordringer og tilbyr kun hjelp til de alvorligste tilfellene. Dette gir utfordringer da sykdom gjerne får utvikle seg uten at barna/ungdommen får den hjelp de behøver. Vi må jobbe mer forebyggende og på et tidligere tidspunkt, i skjæringspunktet mellom hjem og

barnehage/skole. Vi må også jobbe godt tverrfaglig rundt enkeltbarn som viser skjevutvikling knyttet til psykisk helse. Vi må styrke leke- og læringsmiljøet og utvikle tiltak som bedrer barnas/elevenes forutsetninger for å trives og utvikle seg personlig og sosialt.

Det trengs også økt satsing på tidlig innsats. Vi må komme tidligere inn i forhold til barn som ikke har et sosialt nettverk på plass, og ha et større fokus på risikofaktorer knyttet til foreldre og gi foreldreveiledning oftere og mere. For å kunne gjennomføre dette, trenger vi godt kvalifiserte ansatte med riktig kompetanse.

Vi har mange uten sosialt nettverk

Ensomhet har blitt en av vår tids store utfordringer, det gjelder også barn og unge. Kulturtjenesten arbeider med folks «frie tid» og er i stor grad med å skape bolyst og være med å danne hele mennesker. I 2019 skal kulturvirksomheten ha større fokus på å være med å skape møteplasser og gode sosiale arenaer med lav terskel for deltakelse. Mange mangler sosial kompetanse, de er i høyrisiko. Utestengelse og ekskludering skjer skjult. Alle trenger å tilhøre en flokk. For noen blir det viktigere å være en del av en flokk, enn å vurdere om det er den rette flokken.

Det er ønskelig å ha Ungdommens hus bemannet med minst én kvalifisert voksen 7 dager i uken, inklusive i feriene. Utfordringen er ressurser til bemanning, og å finne kvalifisert bemanning. Huset skal ha spesielt fokus på å legge til rette for aktiviteter som motvirker ensomhet, aktiviteter som gir unge mulighet til å gjøre ting sammen, på egne premisser.

Biblioteket skal i 2019 slankes samtidig som «meråpent» bibliotek innføres, noe som innebærer at de med lånekort også får nøkkelkort til lokalene. I større grad vil da de tradisjonelle bibliotekjentene bli mer selvbetjent og staben blir mer tilretteleggere og produsenter av ulike aktiviteter, slik bibliotekloven sier et bibliotek skal være. Alta bibliotek skal ha spesielt fokus på å være en lavterskel møteplass for alle, en sosial arena som forebygger ensomhet og bygger god psykisk helse.

Største utfordring for Kulturskolen er å være dynamisk nok til å møte barn og unges endrede vaner og ønsker innen ulike kreative retninger. Kulturskolens lokaler er svært slitne og innbyr ikke til salg av tjenester. Dette er en kritisk faktor, og elevtallet har vært nedadgående de siste år. I 2019 vil skolen ha spesielt fokus på både å synliggjøre sine sterke sider, sine utfordringer og lage en strategi for å møte de.

For øvrig gir både Nordlysbadet og Kultursalen mange forskjellige og gode tilbud til en rekke ulike brukere gjennom året, og er sånn sett viktige arenaer for å forebygge ensomhet.

Barn med annen kulturell bakgrunn kan også bli stående utenfor, det samme gjelder familier med lav økonomi og barn fra familier uten sosialt nettverk. Vi må kunne iverksette hjelpetiltak som fritidsaktiviteter og økonomisk hjelp til utstyr der det er nødvendig. Vi trenger også flere lavterskelarenaer som er åpne og gratis å bruke. Åpen barnehage med tverrfaglig bemanning er et konkret lavterskeltilbud som bør utredes.

Vi samarbeider ikke godt nok på tvers av avdelinger, virksomheter og sektorer

Vårt mål er at Barn og unge i Alta skal møte et helhetlig og sømløst tjenesteapparat som gir tidlig og riktig hjelp, til rett tid. Vi må jobbe bedre og mer målrettet med det tverrfaglige samarbeidet til det beste for barn og unge. Barnet må være i sentrum. Vi må få etablert et reelt tverrfaglig samarbeid, der de ulike aktørene sammen tar ansvar for resultatet. Helt avgjørende for å lykkes med et helhetlig og samordnet tjenestetilbud, er å ha interne rutiner og systemer for oppfølging, kvalitetssikring og evaluering. Vi har etablert et system for tverrfaglig samarbeid. Dette må revideres og videreutvikles. De

ulike tjenestene må kjenne godt til hverandre og hverandres lovverk og tilbud. Vi må ha et felles kunnskapsgrunnlag, felles forståelse og felles verktøy i det tverrfaglige arbeidet.

Vi mangler en overordna IKT-strategi

Alta kommune henger etter når det gjelder digitalisering på oppvekstområdet. I dagens samfunn er teknologi aktuelt både som verktøy og metode, og våre ansatte trenger både en teknologisk og en pedagogisk kompetanse. Teknologi må tas i bruk målrettet og innovativt for å støtte læringsarbeidet.

Vi har ingen overordna strategi for tjenesteområdet, og mangler også egne planer for digitalisering i barnehage og skole. Disse må utarbeides, og må også inneholde overordna plan for innkjøp, supplering, nyutvikling og opplæring.

Oppvekstadministrasjonen mangler et sentraladministrativt system som kan effektivisere arbeidsflyten og optimalisere oppgavene. Et slikt system vil føre til at administrasjonen leverer bedre kvalitet til sine brukere. Videre trenger skolene en ny moderne læringsplattform.

Vi klarer ikke å rekruttere nok fagfolk

Vi har som mål å ha kvalifiserte ansatte i alle ledd og ønsker en tverrfaglig sammensatt stab. Det er vanskelig å rekruttere og beholde kompetent personale i mange av virksomhetene våre. I dag er det ikke nok godt kvalifiserte barnehagelærere. Det er heller ikke nok kvalifiserte lærere. Vi sliter med å rekruttere skoleledere, og vi sliter med å rekruttere ansatte med erfaring til flere av avdelingene i Barn og ungetjenesten. Videre er det særlig utfordrende å rekruttere kvalifiserte ansatte ut i barnehage- og skoleåret da behovet for vikarer melder seg.

På ungdomsskolen oppfyller om lag halvparten av lærerne de nye kravene i matematikk, engelsk og norsk. I løpet av de neste 6 - 7 årene må vi ha fått videreutdannet de lærerne som per i dag ikke er kvalifisert til å undervise etter år 2025. I grunnskolen vil vi også få utfordringer med lærere som har gjennomført den nye masterutdanningen og som kun er kvalifisert til å undervise i to-tre fag. Dette er vanskelig da vi ikke har så store skoler at vi kan satse på faglærere.

Vi trenger en mer profesjonell rekrutteringsstrategi, og gode betingelser for de som tilsettes. Vi trenger også en kompetanseplan for hele tjenesteområdet som sier noe om kompetansebehovet på de ulike virksomhetene. Det bør i den forbindelse også utarbeides en rekrutteringsplan.

Vi har for høyt sykefravær

Sykefraværet i oppvekst og kultur er for høyt, og gir mange utfordringer både for de som er borte på grunn av sykdom og de som er igjen på jobb. Vi må først forstå hva som ligger bak disse tallene for å kunne utarbeide gode og effektive tiltak. For å forstå dette bør vi få noen til å forske på fraværet i nord og spesielt det som er knyttet til fravær i offentlig sektor.

Ved å analysere fraværet, ser vi ofte at det er noen få ansatte som har et høyt fravær over år. Vi må ha gode ordninger der ansatte med redusert arbeidskapasitet på grunn av helse får godt tilrettelagt arbeid og stillingsstørrelse som er reelle.

Det er viktig med fortsatt fokus på sykefravær i medarbeidersamtalene. Det skal i forkant utarbeides fraværprofilene. I tillegg er det viktig at den enkelte virksomhet har gode planer for sitt sykefraværarbeid knyttet opp mot til sine egne utfordringer.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Driftsutgifter						
Lønn	498 042	500 373	512 083	511 006	510 790	510 366
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	92 633	83 479	79 514	81 150	81 150	81 150
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	131 229	130 547	126 850	124 250	124 250	124 250
Overføringsutgifter	26 560	24 396	23 485	23 463	23 463	23 463
Finansutgifter	9 305	2 534	2 534	2 534	2 534	2 534
Sum Driftsutgifter	757 769	741 329	744 466	742 403	742 187	741 763
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-42 048	-46 861	-49 074	-48 523	-48 523	-48 523
Refusjoner	-138 989	-120 809	-94 634	-95 112	-95 112	-95 112
Overføringsinntekter	-18 444	0	-22 181	-22 181	-22 181	-22 181
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-5 229	-919	-109	-109	-109	-109
Sum Driftsinntekter	-204 709	-168 589	-165 998	-165 925	-165 925	-165 925
Sum	553 059	572 740	578 468	576 478	576 262	575 838

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	572 740	572 740	572 740	572 740
Vedtatt forrige periode				
Avslutte avtale Fronter	-150	-150	-150	-150
En stilling hskolehelse hvert år	600	1 200	1 800	1 800
Finansiering skolepc og lpad	646	2 460	2 460	2 460
Husleie for lokaler som erstatter Nøkkelstien	-480	-480	-480	-480
Innsparing skolestruktur tas ut	4 500	11 000	11 000	11 000
Korr inndekning 3 mill varer og tjenester	305	305	305	305
Legge ned en avdeling i kommunal barnehage	-800	-800	-800	-800
Lærerstillinger lavere elevtall	600	600	600	600
Meråpent bibliotek	-500	-500	-500	-500
Mindre salg av barnevernstjenester- forsøket	150	150	150	150
Ny kommunal samisk barnehage	300	0	0	0
Ny samisk avdeling Alta Siida	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Reduksjon kjøp av varer og tjenester Oppvekst	1 500	1 500	1 500	1 500
Redusere en stilling bibliotek	-550	-550	-550	-550
Samle Rafsbotn og Leirbotn skole under en ledelse	-250	-250	-250	-250
Selge barnevernstjenester (Barnevernsforsøket)	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Skolestruktur	-4 500	-11 000	-11 000	-11 000
Slå sammen Talvik skole og Talvik barnehage til et nærmiljøsent	-250	-250	-250	-250
Ta ned kostnader rektorutdanning	-150	-150	-150	-150
Sum Vedtak forrige periode	-529	85	685	685
Sum Budsjettendring i år	11 609	11 598	11 598	11 598
Sum Lønns- og prisvekst	3 618	3 618	3 618	3 618
Konsekvensjustert budsjett	14 698	15 301	15 901	15 901
Konsekvensjustert ramme	587 438	588 041	588 641	588 641

Økonomiplan for 2019-2022

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Nye tiltak				
Aronnes barnehage legges ikke ned	1 400	1 400	1 400	1 400
Etablere oppvekstsenter Rafsbotn	0	0	-423	-847
Etablere oppvekstsenter Tverrelvdalen	0	-393	-786	-786
Flytte avdeling for bosetting til voksenopplæring	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Flytte ungdomstrinn fra Talvik til SUSK/AUSK	-600	-1 200	-1 200	-1 200
Flytte ungdomstrinn Rafsbotn til SUSK/AUSK	-900	-1 800	-1 800	-1 800
Flytte ungdomstrinn Tverrelvdalen til SUSK/AUSK	-1 400	-2 900	-2 900	-2 900
Justering tilskudd private barnehager	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Legge ned Gakori barnehage	-1 600	-3 200	-3 200	-3 200
Legge ned velkomstklassene i Komsa og Sandfallet	-600	-1 200	-1 200	-1 200
Omstillingstiltak Barnevern	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Sum Nye tiltak	-13 200	-18 793	-19 609	-20 033
Nye tiltak og realendringer budsjett	-13 200	-18 793	-19 609	-20 033
Politisk vedtak				
Beholde ungdomstrinnene	2 900	5 900	5 900	5 900
Bydelstiltak/ distriktrstiltak	300	300	300	300
Psykisk helse inn i skolen	500	500	500	500
Satsing på E-sport	300	300	300	300
Utvidet åpning, ungdommens helsestasjon	200	200	200	200
Vaksinering av russ	30	30	30	30
Sum Politisk vedtak	4 230	7 230	7 230	7 230
Politiske endringer	4 230	7 230	7 230	7 230
Ramme 2019-2022	578 468	576 478	576 262	575 838

Nye tiltak

Omstillingstiltak Barnevern

Det er nedsatt en arbeidsgruppe som jobber med å finne omstillingstiltak på barnevernsområdet. De skal finne omstillingstiltak i størrelsesorden 6 – 9 millioner for kommende 4 årsperiode. Gruppen er i full gang og har så langt kommet med forslag langt over det vedtatte effektmålet.

Justering tilskudd private barnehager

Det foreslås en justering av avsatte midler samt en endring i tilskuddsordningen til de private barnehagene. Arbeidet er allerede igangsatt. I dag utbetales tilskuddet til de private barnehagene utfra telling og innrapportering den 15. desember hvert år. Det er ulike tolkninger av hvordan slik telling skal gjennomføres med tanke på hvilke barn som skal telles med. Det trengs derfor en gjennomgang og en avklaring om hvordan det skal gjøre videre. Det anslås en årlig innsparing på 4 mill. Tiltaket har full effekt fra 2019.

Legge ned Gakori barnehage

Gakori barnehage legges ned. Med det reduseres antallet tomme plasser i Altas barnehager. Tiltaket er politisk vedtatt og trer i kraft fra august 2019. Innsparingen er på 3,2 mill. per år. I tillegg blir det på sikt noe mer innsparing fordi billigere drift av de kommunale barnehagene, gjør at tilskuddet til de private også blir lavere.

Aronnes barnehage legges ikke ned

Det ble i budsjett 2018 vedtatt at vi skulle legge ned en avdeling ved Aronnes barnehage. Tiltaket ble ikke gjennomført i 2018. Med nedleggelse av Gakori barnehage har vi nå tatt ned det vi kan ta ned av kapasitet på barnehageområdet.

Flytte ungdomstrinn Tverrelvdalen til SUSK/AUSK

Det foreslås å legge ned ungdomstrinnet ved Tverrelvdalen, og flytte elevene til Sandfallet eller Alta ungdomsskole slik at vi fyller opp ledige plasser der og samler ungdomstrinnet i sentrum. Dette gjelder 39 elever skoleåret 2018/19. Innsparingen er per år på 2,9 mill. og gjelder 4,8 årsverk. Tiltaket kan iverksettes fra skoleåret 2019/20. Det er ikke beregnet eventuelle økte skysskostnader.

Flytte avdeling for bosetting til voksenopplæring

Avdeling for bosetting og integrering flyttes fra NRK-bygget til ledige lokaler hos voksenopplæringa, og organiseres inn under denne. Tiltaket er politisk vedtatt og trer i kraft 1. januar 2019. Innsparingen er på 1 mill. per år i sparte husleiekostnader. På sikt kan denne organiseringa også føre til ytterligere innsparing ved at man ser drifta under ett.

Flytte ungdomstrinn Rafsbotn til SUSK/AUSK

Det foreslås å legge ned ungdomstrinnet ved Rafsbotn, og flytte elevene til Sandfallet eller Alta ungdomsskole slik at vi fyller opp ledige plasser der og samler ungdomstrinnet i sentrum. Gjelder 31 elever skoleåret 2018/19. Innsparingen er per år på 1,8 mill. og gjelder 3 årsverk. Tiltaket kan iverksettes fra skoleåret 2019/20. Det er ikke beregnet eventuelle økte skysskostnader.

Legge ned velkomstklassene i Komsa og Sandfallet

Det foreslås å legge ned tilbudet om velkomstklasse for nyankomne ved Komsa skole for barnetrinnet og Sandfallet ungdomsskole for ungdomstrinnet. Tilbudet omfatter i dag 5 årsverk, og vi kan spare minst 2 stillinger ved en omlegging av tilbudet. Gjenstående stillinger må brukes til å styrke norskundervisningen i ordinær skole, samt til å koordinere dette fra oppvekstkontoret. Innsparingen vil være på 1,2 mill. per år. Mulig oppstart skoleåret 2019/20.

Flytte ungdomstrinn fra Talvik til SUSK/AUSK

Det foreslås å legge ned ungdomstrinnet ved Talvik, og flytte elevene til Sandfallet eller Alta ungdomsskole slik at vi fyller opp ledige plasser der og samler ungdomstrinnet i sentrum. Innsparingen er per år på 1,2 mill. og gjelder 2 årsverk. Tiltaket kan iverksettes fra skoleåret 2019/20. Det er ikke beregnet eventuelle økte skysskostnader.

Etablere oppvekstsenter Tverrelvdalen

Det foreslås å flytte barnehagen i Tverrelvdalen, opp til skolen og etablere et oppvekstsenter der under en felles ledelse. Tiltaket henger sammen med forslaget om å flytte ungdomsskoleelevene ved skolen til sentrum, noe som vil frigjøre plass ved skolen. Barnehagen er i dag dels i leide lokaler og dels i eide lokaler. Det er nettopp undertegnet ny leieavtale med Tverrelvdalen grendelag, som varer til 01.07.2020.

Innsparingen er per år på 1 mill. Av dette utgjør drøye 200 000 husleie, øvrig innsparing gjøres over drift ved samordning mot skole og SFO. Det vil måtte gjøres noen bygningsmessige endringer i de nye lokalene på skolen, dette er ikke kostnadsberegnet. I tillegg vil det være noe innsparing på bygningsmessig drift og vedlikehold som ikke er beregnet. Tiltaket kan iverksettes fra kommende barnehageår, men på grunn barnehagens leieavtale vil ikke full innsparing være mulig før fra barnehageåret 2020/21, så sant vi ikke finner andre leietakere.

Etablere oppvekstsenter Rafsbotn

Det foreslås å flytte barnehagen i Rafsbotn som i dag er i leide lokaler i RIL-huset, opp til skolen og etablere et oppvekstsenter der under en felles ledelse. Tiltaket henger sammen med forslaget om å

Økonomiplan for 2019-2022

flytte ungdomsskoleelevene ved skolen til sentrum, noe som vil frigjøre plass ved skolen. Barnehagen kan flyttes inn der SFO er i dag. SFO flyttes inn i skolens lokaler. Det er nettopp undertegnet ny leieavtale med Rafsbotn idrettslag, som varer til 01.07.2022.

Innsparingen er per år på 1,2 mill. Det vil måtte gjøres noen bygningsmessige endringer i de nye lokalene på skolen, dette er ikke kostnadsberegnet. I tillegg vil det være noe innsparing på bygningsmessig drift og vedlikehold som ikke er beregnet. Tiltaket kan iverksettes fra kommende barnehageår, men på grunn barnehagens leieavtale vil ikke full innsparing være mulig før fra barnehageåret 2022/23, så sant vi ikke finner andre leietakere.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum 2019-22	
	Utgift 2019	Utgift 2020	Utgift 2021	Utgift 2022	Utgift	Inntekt
Oppvekst og kultur						
K576 Ausk renovering østfløy	8 500	0	0	0	8 500	0
K960 Div mindre prosjekt oppvekst	500	500	0	0	1 000	0
K991 Forprosjekt skatepark	1 000	0	0	0	1 000	0
K962 Kronstad barnehage renovering	4 900	0	0	0	4 900	0
K964 Nettbrett i skolen	800	200	0	0	1 000	0
K590 Ny hall Østsida	12 700	25 000	20 000	0	57 700	0
K958 Ny sentrumsskole	9 000	115 000	250 000	23 700	397 700	0
K990 Prosjekt Saga skole	300	0	0	0	300	0
K992 Renovere juniorklubben	100	0	0	0	100	0
K985 Skolebase Alta ungdomsskole	18 500	0	0	0	18 500	0
K952 Utskifting av dører barnehager	1 360	0	0	0	1 360	0
K959 Utstyr kultursalen oppgradering	100	100	100	0	300	0
K955 Utvikling haldde	3 891	0	0	0	3 891	-3 355
K609 Vognskur barnehager	5 000	0	0	0	5 000	0
Sum Oppvekst og kultur	66 651	140 800	270 100	23 700	501 251	-3 355
Sum investeringsprosjekter	66 651	140 800	270 100	23 700	501 251	-3 355

Ausk renovering østfløy

Vi er godt i gang med totalrenovering av Østfløya ved Alta Ungdomsskole. Prosjektet ferdigstilles i løpet av våren 2019, og ivaretar klasserom for naturfag, mat og helse, kunst og håndverk, samt fire hjemmeareal.

Div mindre prosjekt oppvekst

I forbindelse med årlige vernerunder, HMS-planer og budsjettinnspill fremmes det alltid behov for mindre investeringer som er mer enn hva den enkelte virksomhet klarer å dekke over driftsbudsjettet, for eksempel større inventar og utstyr, og mindre bygningsmessige forhold. Kommunalleder oppvekst og kultur prioriterer nødvendige tiltak innenfor tjenesteområdet i samarbeid med kommunale bygg.

Kronstad barnehage renovering

Arbeidet med renovering av barnehagen starter opp årsskiftet 2018/2019, framdrift avklares når entreprenør er valgt.

Nettbrett i skolen

Elvebakken skole har de siste årene jobbet med digitalisering og bruk av nettbrett i skolen. I budsjett 2018 ble det vedtatt en videreutvikling av dette, med mål om å få med flere skoler til å jobbe etter «Elvebakkenmodellen». Til skoleåret 2018/2019 ble det investert kr. 800 000 til dette, til nyinnkjøp av nettbrett på Elvebakken skole og kjøp av nettbrett, lisenser og opplæring på Kaiskuru nærmiljøsender. Det skal videre investeres kr. 800 000 i 2019 og kr. 200 000 i 2020, foreløpig er det ikke avklart hvilke skoler det vil gjelde.

Ny hall Østsida

Planlegging av ny hall Alta øst starter opp i 2019. Kostnadsoverslag for ny hall legges fram politisk i september. Ved positivt vedtak starter brukerprosess fram mot utsending av konkurransegrunnlag våren 2019.

Ny sentrumsskole

Rådgiverfirmaet WSP har gjennomført en omfattende prosess for å kartlegge både de skolefaglige og de bygningsmessige karakterene til dagens sentrumsskoler, og med bakgrunn i denne kommet med en faglig vurdering på plassering av ny sentrumsskole. Med bakgrunn i denne rapporten er det fremmet en sak til kommunestyret. Ved positivt vedtak for lokalisering vil man begynne en konseptfase hvor endelig utforming, økonomi og konsept fastsettes. Denne prosessen gjennomføres høsten 2018- våren 2019.

Skolebase Alta ungdomsskole

Vi er i gang med en brukerprosess for å finjustere de ulike kravene til en ny skolebase. Ansatte ved skolebasen vil være involvert i denne prosessen, og foreldregruppen skal også høres. Konkurransegrunnlag mot totalentreprenør vil gjennomføres senhøstes 2018. Igangsetting byggeplass er satt til våren 2019. Det er estimert ett års byggetid. Arealene innenfor ytterveggen på Alta ungdomsskole vil ferdigstilles desember 2018.

Utskifting av dører barnehager

Bytte ut dører for hindring av krenkende adferd i barnehager.

Utstyr kultursalen oppgradering

Nødvendig vedlikehold og reinvesteringer.

Utvikling halde

Utvikling av Halde er et samarbeidsprosjekt mellom Universitetet i Tromsø (UiT) og Alta kommune. I tillegg er Alta og Omegn turlag (AOT) med som leietaker av observatoriebygget. UiT har i utgangspunktet bevilget kr. 5,0 mill som utbetales fortløpende etter hvert som tiltak på Halde gjennomføres.

Sommeren 2017 er utvendig restaurering av observatoriebygg og noe forefallende arbeid utført. Kostnaden for dette var ca. kr. 1,1 mill. Videre er det behov for oppgradering av toalettfasilitetene og en utvikling av observatoriebygget slik at observasjonstårnet også er tilgjengelig vinterstid. I 2018 tok AOT initiativ til å få tegnet ut et forslag til løsning med et overbygg. Dette arbeidet videreføres og planlegges

iverksatt i 2019. Dersom det er penger igjen etter de nevnte tiltak brukes resterende på tiltak i hovedbygg: Her har vi mål å skille de to tom i 1. etg, sette inn pipe til vedovn, innrede en leilighet til tilnærmet opprinnelig form.

Vognskur barnehager

I 2019 skal det bygges vognskur i de resterende barnehagene som har fått avvik på dette.

Helse- og sosial

Beskrivelse av tjenesteområdet

Kommunene har et lovpålagt ansvar for å sørge for helse- og omsorgstjenester til befolkningen. Rammene for kommunenes tjenestetilbud er nedfelt i lov om helse- og omsorgstjenester og pasientrettighetsloven. Virksomheten i kommunenes helse- og omsorgstjenester reguleres også gjennom sentralt avtaleverk mellom kommune, stat og yrkesorganisasjoner. Dette gjelder bl.a. fastlege- og fysioterapivirksomhet.

Tjenesteområdet for helse og sosial har 5 virksomhetsområder; hjemmetjenester, sykehjem, bistand, helse og NAV.

Hjemmetjenester, sykehjem og bistand omfatter tjenester til personer i alle aldre med ulike hjelpebehov herunder psykiatri og oppfølging av personer med rusproblematikk.

Helsetjenester omfatter legetjenester, rehabilitering (fysio-/ergoterapi), sykestue og fødestue.

Sosiale tjenester omfatter kommunale tjenester i NAV, herunder gjeldsrådgivning og boliger til vanskeligstilte.

Kostra-analyse

	Alta 2016	Alta 2017	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet									
Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger(B)	2 650	2 642	2 183	1 690	1 833	1 529	2 032	1 832	1 534
Netto driftsutg. til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år(B)	1 799	1 668	1 548	1 264	1 826	1 028	1 194	1 460	1 358
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter(B)	30,8 %	31,2 %	28,5 %	41,1 %	34,9 %	30,5 %	33,6 %	31,1 %	30,9 %
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år(B)	2 064	2 175	1 596	2 429	1 816	1 818	1 889	1 818	2 041
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over(B)	161 921	169 137	119 976	142 779	113 854	146 231	112 729	115 318	111 271
Produktivitet									
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av	280 680	298 521	245 175	286 182	310 942	347 120	229 356	256 089	256 049

Økonomiplan for 2019-2022

	Alta 2016	Alta 2017	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
hjemmetjenester (i kroner)(B)									
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass(B)	1 349 927	1 364 948	1 346 456	1 195 333	1 046 460	1 283 794	1 052 172	1 127 969	1 160 281
Dekningsgrad									
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon(B)	17,0 %	15,9 %	12,6 %	13,7 %	13,7 %	14,5 %	13,4 %	12,6 %	11,7 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år(B)	4,2 %	4,5 %	2,5 %	3,9 %	2,9 %	3,0 %	2,9 %	3,3 %	3,2 %
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 0-66 år(B)	27	28	23	25	18	15	28	22	21
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over(B)	343	327	244	369	282	335	371	320	299
Framsikt									
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år(B)	83	79	59	75	65	68	82	69	64

Netto driftsutgifter til kommunehelse og forebyggende helsearbeid er relativt høye i Alta. Alta har flere leger sammenlignet med andre sammenlignbare kommuner. Likevel opplever legene høyt arbeidspress. Årsaken kan være at kommunale leger behandler flere pasienter lokalt enn i kommuner med sykehus, organisering med Altamodellen og relativt små pasientlister hos legene. Dette har vært nødvendig ut fra rekrutterings- og stabiliseringshensyn.

Økt satsing på forebyggende tiltak i BU-tjenesten (helsesøster/psykolog) bidrar også til økte kostnader under «kommunehelse».

Vi ser at Alta kommune bruker mye sammenlignet med de andre når det gjelder økonomisk sosialhjelp (netto driftsutgifter) pr innbygger 20 – 66 år.

Alta har en høy andel sosialhjelpsmottakere sammenlignet med de andre. Dette har mest sannsynlig sammenheng med høye boutgifter i Alta og at mange med ytelser fra NAV som hovedinntekt, må ha supplerende sosialhjelp.

Alta er den største kommunen i Finnmark, med stort skolesenter. I tillegg har kommunen lav arbeidsledighet med et godt arbeidsmarked, både i det private og det offentlige. Som et resultat av dette, er det tilflytting fra mindre kommuner i Finnmark til Alta.

Brukere som står utenfor arbeidsmarkedet, vil på bakgrunn av ovennevnte, ha større utfordringer med å skaffe seg egen bolig, komme i arbeid og bli selvhjulpen.

Netto driftsutgifter innen pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter ligger på nivå med landet. Alta har fortsatt en ung befolkning og tjenestene er dimensjonert i forhold til

dette. Veksten i pleie og omsorgsutgiftene de siste 10 årene har vesentlig kommet på brukere under 67 år. Relativt sett har Alta høyere andel av brukere under 67 år enn landsgjennomsnittet. Indikatorene for netto driftsutgifter pr innbygger over 67 år og over 80 år blir derfor høyere i Alta, og er ikke sammenlignbare med de fleste andre kommuner.

Driftsutgifter per mottaker av hjemmetjenster ligger ganske høyt i Alta.

Korrigerte brutto driftsutgifter pr. plass i institusjon er høye i Alta og henger sammen med dagens sykehjems struktur, og organisering med mange små sykehjem med forholdsvis små avdelinger. Her vil de kommende års investeringer i nytt omsorgssenter, samt nedlegging av de små sykehjemmene være det viktigste grepet for å drive mer kostnadseffektivt.

Alta har høyere andel innbyggere over 80 år i institusjon enn andre kommuner. Dette kommer av at vi har svært lavt antall heldøgns bemannede omsorgsboliger for eldre. Dette vil endre seg med bygging av 54 nye heldøgns omsorgsboliger i det nye omsorgssenteret.

Sentrale utfordringer

Ut fra Kommuneplanens Samfunnsdel har Rådmannen prioritert mål og strategier for 2019. For å oppfylle disse har Helse og sosial identifisert følgende sentrale utfordringer;

Det sentrale målet for tjenesteområdet er å gi både gode og effektive helse- og omsorgstjenester. Tjenestene skal også være av høy kvalitet. I det følgende vil utfordringene derfor relatere seg direkte til de strategier som er lagt for å nå målet. De sentrale utfordringene og hvordan de skal løses, er tett knyttet opp mot den kunnskapen vi har fått gjennom arbeidet med Omstillingsprosjektet. Det følgende forutsetter derfor at organisasjonen klarer å bruke denne kunnskapen, og at det blir gjort vedtak som støtter opp om omstillingen.

Vi legger om strukturen

De to store prosessene som foregår i Helse og Sosial er OU-prosessen og Omstillingsprosjektet. I 2019 vil resultatene av prosessene og konsekvensene dette gir, bli svært synlige. Det blir konkrete endringer både i organisasjonskartet og ute blant brukerne/pasientene.

Vi bruker dette året til å forberede innflyttingen i Omsorgssenteret, også internt i organisasjonen. Det vil i løpet av første halvår komme konkrete sammenslåinger av avdelinger for å gi mer effektiv drift, og oppsplitting av store virksomheter for å gi mer oversikt.

Mange brukere og pasienter vil komme til å flytte de nærmeste årene. Oppbyggingen av Kompetansesenteret for demens på Elvebakken er et av de første stegene i arbeidet.

Når Skansen aktivitetssenter tas i bruk, vil mange av våre brukere få helt nye muligheter til aktiviteter og gode opplevelser. Samhandlingen mellom den enkeltes bolig og aktivitetssenteret, skal også bidra til at alle får en hverdag som er tilpasset den enkelte.

En helt sentral utfordring blir å følge fastsatte regler og rutiner for omstilling når vi legger om strukturene, og å kunne drive forsvarlig mens omstillingene foregår. Å nå ut med god informasjon til alle involverte blir et prioritert arbeid, og her kreves det at hele kommunen som organisasjon er med og bidrar.

Vi fremdyrker attraktive arbeidsplasser og nødvendig kompetanse

Det vil komme en stor og etterlengtet økning av antall studieplasser i Alta de nærmeste årene. Sykepleiere, vernepleiere, helsesøstre og leger kan nå få store deler av utdanningen sin med basis i Alta. Gjennom samarbeidsavtaler med Universitet i Tromsø forplikter Helse og Sosial og kommunen seg til å gi praksisplasser for mange studenter.

Målet er også å få vedtatt en kommunal kompetanseplan som konkretiserer våre mål og tiltak på området. Muligheter for spesialisering, videreutdanning av egne ansatte og gode stipend- og stimuleringsordninger er stikkord for satsingen. Vi ønsker også fortsatt å gi muligheten til å delta i prosjekter, og ser det som helt nødvendig å prioritere utvikling og nytenkning for å kunne konkurrere om den beste arbeidskraften.

Heltidskultur er både et mål og et virkemiddel. Målet er å gi alle ansatte mulighet til å ha en stilling til å leve av. Samtidig vet vi at flere heltidsstillinger gir bedre kvalitet for brukerne, færre ansatte å forholde seg til og bedre arbeidsmiljø.

Prioritet nummer en: Forebygging i tjenesteproduksjonen

Satsing på Friskliv, hverdagsrehabilitering og helhetlige pasientforløp har gitt både konkrete resultater og inspirasjon til å tørre å satse reelt på forebygging. Det største forbedringspotensialet har vi nå på å koordinere tjenester og tilpasse tjenestene til individuelle behov. Faste samarbeidsmøter internt i kommunen og med Spesialisthelsetjenesten, er konkrete og viktige tiltak som bidrar til samarbeid. Dette er også svært viktig for arbeidet med våre yngre brukere. Et tettere samarbeid mellom Helse og Sosial og Oppvekst og Kultur, er helt nødvendig.

Den aller største utfordringen ligger i tørre å satse mer på å gi mange brukere tjenester i eget hjem, for å unngå dyre tjenester og institusjonsplasser.

Økningen i antall ansatte i Hjemmetjenesten er det beste svaret på dette, og det blir vesentlig å kunne ha flere ulike kompetanser og fagfolk å spille på.

Arbeidet med opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering vil gi oss forslag til tiltak, som skal bidra til forebygging.

I arbeidet med rus og psykisk helse, handler det også om å kunne gi brukerne av tjenesten hjelp til å takle hverdagen. Økt bemanning og tilstedeværelse av ansatte på flere arenaer, skal forebygge mer alvorlige plager og innleggelse.

Innenfor arbeidet med sosiale tjenester er aktivitetsplikten innskjerpet både nasjonalt og i Alta. Kommunen vil kunne tilby tjenester, og forplikter seg gjennom NAV til å tilrettelegge for at arbeidsledige og andre med mulighet skal kunne utføre meningsfylt arbeid. Dette er en vinn-vinn

situasjon der Alta kommune og andre får utført oppgaver, og den enkelte får mulighet til å øke sin kompetanse og erfaring.

Kvaliteten skal være etterprøvbare

Internkontrollarbeidet må forbedres, og tilsyn fra Fylkesmannen og andre instanser har avdekket lovbrudd og avvik som må rettes opp. Vi skal bruke mer ressurser på vårt eget kvalitetsutvalg, styrke arbeidet med Internrevisjonen og innføre kvalitetskontroll over hele linja.

Ledere skal ta stikkprøver av arbeid og vedtak, og vi må kunne dokumentere rutiner for brukermedvirkning og individuell tilpasning.

Et vedtak til en bruker skal både kunne forstås, og gi uttrykk for hvilke rettigheter og plikter som følger av vedtaket.

Å innføre et elektronisk avvikssystem i 2019, som faktisk brukes, er en forutsetning for å løse utfordringen. På samme måte må digitalisering av arkiv og rydding i gamle arkiv gjøres fortløpende.

Økt trygghet ved bruk av velferdsteknologi

Smarthuset i Alta, vil i tillegg til å være en visningsarena, også bli brukt som et laboratorium for utprøving av ny teknologi. Kommunen vil spesielt satse på moderne trygghetsalarmer, medisindispensere og økt bruk av sensorer. Det neste året vil vise om vi lykkes med å lage en felles plattform for å bruke og overvåke de apparatene som folk trenger for å være mer trygg i hverdagen.

Planleggingen av Omsorgssenteret innebærer også at vi skal planlegge for ny teknologi. Det lages et eget delprosjekt for innkjøp til Omsorgssenteret og anskaffelse av Velferdsteknologi er en viktig del av dette.

Samarbeid med Drift og utbygging og Fellestjenesten ved IKT-avdelingen, er også avgjørende for å ha en god plan innkjøp og drift av utstyr.

Dette er derfor også et godt eksempel på at sentrale utfordringer ved store omstillinger i Helse og Sosial i 2019, vil berøre hele kommunen.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Driftsutgifter						
Lønn	495 366	454 576	498 590	495 190	489 590	489 590
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	83 704	61 686	67 813	67 813	67 813	67 813
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	127 367	115 363	122 081	108 781	82 681	82 681
Overføringsutgifter	36 859	31 537	30 481	25 481	25 481	25 481
Finansutgifter	7 082	915	915	915	915	915
Sum Driftsutgifter	750 379	664 077	719 880	698 180	666 480	666 480
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-51 665	-39 616	-54 397	-54 397	-54 397	-54 397
Refusjoner	-163 691	-145 852	-138 966	-138 966	-138 966	-138 966
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 340	0	-397	-397	-397	-397
Sum Driftsinntekter	-220 321	-185 468	-193 760	-193 760	-193 760	-193 760
Sum	530 057	478 609	526 120	504 420	472 720	472 720

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	478 609	478 609	478 609	478 609
Vedtatt forrige periode				
10 nye læringer 2018 og 2019	-1 040	-1 040	-1 040	-1 040
Bistandsbolig Marienlund	2 600	2 600	2 600	2 600
Frisklivssentralen omdisponering av midler	500	500	500	500
Fysioterapi dimensjonering	-400	-800	-1 200	-1 200
Heltidskultur turnus	-1 000	-4 000	-4 000	-4 000
Korr inndekning 3 mill varer og tjenester	226	226	226	226
Kutte 30% kommuneoverlege	500	-1 500	-1 500	-1 500
Ny fastlegehjemmel	400	400	400	400
Omsorg - styrking hjemmetjenester	1 800	3 000	4 200	4 200
Reduksjon kjøp av varer og tjenester Helse	1 500	1 500	1 500	1 500
Skansen aktivitetssenter - forsinket framdrift	1 000	1 000	1 000	1 000
Skansen aktivitetssenter utsatt oppstart	1 000	1 000	1 000	1 000
Sosialhjelp	1 000	1 000	1 000	1 000
Styrke vikarpool helse	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Utsatt oppstart Marienlund	-2 600	0	0	0
Utsatt overdragelse spesialisthelsetjenesten	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Utsette økning fastlege	200	200	200	200
Videreføre drift Kåfjord sykehjem	0	-7 000	-7 000	-7 000
Videreføre fysioterapi	400	800	1 200	1 200
Sum Vedtak forrige periode	1 086	-7 114	-5 914	-5 914
Sum Budsjettendring i år	8 169	8 169	8 169	8 169
Sum Lønns- og prisvekst	6 501	6 501	6 501	6 501
Konsekvensjustert budsjett	15 756	7 556	8 756	8 756
Konsekvensjustert ramme	494 365	486 165	487 365	487 365
Nye tiltak				
Avvikle tilbud som følge av flytting	-1 200	-1 200	-1 600	-1 600
Avvikle avtale om arbeidspraxis/MIA	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Kompetansesenter Elvebakken	-11 400	-16 400	-18 400	-18 400
Omstillingstiltak Legetjenesten	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Omstillingstiltak Nav	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Realistisk budsjett helse og sosial	50 000	50 000	50 000	50 000
Reduksjon av utgifter ved kjøp av tjenester	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Redusere enhetskostnaden på sykehjem	0	0	-11 000	-11 000

Økonomiplan for 2019-2022

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Redusere årsverk natt ved flytting av ambulerende tjenester	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Redusert bemanning avlastningsbolig	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Samlokalisering omsorgsboliger omsorgssenteret	0	2 900	8 700	8 700
Samlokalisering sykehjem og heldøgns omsorgsboliger	0	-12 700	-38 000	-38 000
Styrke dagens korttidsavdeling	1 400	0	0	0
Vikartjenesten	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Øke kapasitet i miljøarbeidertjenesten	800	800	800	800
Økning årsverk hjemmetjenesten	7 500	15 800	15 800	15 800
Sum Nye tiltak	30 900	23 000	-9 900	-9 900
Nye tiltak og realendringer budsjett	30 900	23 000	-9 900	-9 900
Politisk vedtak				
K sak 87-18 Budreg 3 - Leasing	-445	-445	-445	-445
Miljøvaktmester	700	700	700	700
Omstillingstiltak helse	0	-5 000	-5 000	-5 000
Opprettholde MIA-butikken	600	0	0	0
Sum Politisk vedtak	855	-4 745	-4 745	-4 745
Politiske endringer	855	-4 745	-4 745	-4 745
Ramme 2019-2022	526 120	504 420	472 720	472 720

Nye tiltak

Realistisk budsjett helse og sosial

Budsjett 2018 hadde urealistiske forutsetninger for helse og sosialtjenesten (se budsjettdokument 2018). Rådmannen har i budsjettforslaget for 2019 styrket tjenesteområdet med 50 mill. kr. til finansiering av dagens tjenesteproduksjon. Dette for å skape realistiske rammer for tjenesteområdet. Det pågår nå et betydelig arbeid med å endre både struktur og måten vi jobber på. Dette vil gi store innsparinger på flere områder.

Det må også understrekes at det innen pleie- og omsorgstjenestene er forventet at demografikostnadene vil øke i årene som kommer. Det er derfor viktig å ha fokus på å redusere kostnadsveksten, jfr. omstillingsprosjektets konklusjoner.

Kompetansesenter Elvebakken

Etablere et kompetansesenter for personer med demens på Elvebakken med omsorgsboliger, aktivitetstilbud og avlastningstilbud for pårørende. Kommunen har pågående to demensprosjekter, omgjøring av Elvebakken sykehjem til kompetansesenter for demensomsorg og utprøving av arbeidslag for demente i hjemmetjenesten. Arbeidslaget skal tilrettelegge for at brukere kan bo lengst mulig hjemme. Prosjektene ses i sammenheng og skal bidra til at vi kan tilby et helhetlig pasientforløp til brukere med demens. Ved å samle flest mulig av tjenestene til denne brukergruppen ved Elvebakken kompetansesenter vil vi ivareta alle trinn i omsorgstrappa bortsett fra langtidsplasser på sykehjem. Det planlegges for at demenskoordinator, demensteam og arbeidslag i hjemmetjenesten har lokaler ved senteret (i dagens omsorgsboliger). De nye dagsenterplassene for demente og fagansvarlig for begge dagsentrene (Elvebakken og Aspelund) skal også lokaliseres her. En sykehjemsavdeling blir omgjort til 8-10 korttidsplasser, to avdelinger omgjøres til omsorgsboliger og en avdeling til 5 plasser som forsterket skjermet enhet.

Økning årsverk hjemmetjenesten

Økning i antall årsverk ambulant hjemmebaserte tjenester. Hjemmetjenesten har i dag en underdekning i bemanningen. Dette medfører at pasientene kommer for tidlig inn på institusjon. Dersom kommunen skal klare å vri tjenestene til mer ambulante tjenester må dekningsgraden for heldøgnsomsorg reduseres. Det foreslås å styrke hjemmetjenesten med 28,6 årsverk fordelt i planperioden.

Vikartjenesten

Dagens modell med drift av vikartjenesten avvikles. Avviklingen iverksettes fra 1.4.2019. Saken skal behandles av Kommunestyret den 19 november.

Reduksjon av utgifter ved kjøp av tjenester

Avvikle avtaler og lyse ut konkurranse for brukere med behov for heldøgnsomsorgstilbud som kommunen ikke kan ivareta i egen regi. Gjennomgang av kjøpene fra eksterne med sikte på å reforhandle tilbud/pris. Forventet innsparing på kr. 3 mill. kr. per år.

Omstillingstiltak Legetjenesten

I regi av omstillingsprosjektet er det nå 3 arbeidsgrupper som jobber med tiltaksutvikling. Effektmålet til helse-gruppen er 9-12 mill. kr. Det er lagt inn en forventet innsparing på legetjenesten på 1,5 mill. kr. i planperioden

Omstillingstiltak Nav

I regi av omstillingsprosjektet er det nå 3 arbeidsgrupper som jobber med tiltaksutvikling. Effektmålet til NAV-gruppen er vedtatt til 5-8 mill. kr. Det er her lagt inn en forventet innsparing på NAV/sosial på 1 mill. kr. i planperioden

Redusert bemanning avlastningsbolig

Endringer i antall brukere har medført at man har redusert bemanningen sammenliknet med nivået i 2016. Avlastningen har for tiden færre brukere, og turnusen er midlertidig nedskalert fra ca. 16 til ca. 11 årsverk

Redusere årsverk natt ved flytting av ambulerende tjenester

Bistand har mange tjenestesteder med nattevakter. Forslaget er å utrede muligheten for bedre samordning mellom boliger. Redusere årsverk på natt, innføre ambulante tjenester som server hele kommunen.

Styrke dagens korttidsavdeling

Styrke dagens korttidsavdeling med ressurser og kompetanse. Ta ansvar for lindrende behandling og øyeblikkelig hjelp fra 1. sept. 2019. Styrking av korttidsavdelingen med økt pleieressurs, fysioterapeut og ergoterapeut vil styrke rehabiliteringstilbudet slik at vi kan rehabilitere og avklare flere pasienter. Dette vil være forebyggende i forhold til behovet for langtidsplasser, og oppfylle mål om å opprettholde boevnen og bo lengst mulig hjemme. Rendyrke korttidsavdelingen til korttidsopphold.

Avvilke avtale om arbeidspraksis/MIA

Kommunen betaler pr i dag for tilbud som gjelder statlige tiltaksplasser og Alta kommune betaler 1,2 millioner per år. Avtalen med Aksis avvikles.

Avvikle tilbud som følge av flytting

Bortfall av tjenester til bruker som er flyttet til en annen kommune.

Øke kapasitet i miljøarbeidertjenesten

Øke kapasiteten i den ambulante miljøarbeidertjenesten- sikre 24/7 drift hele uken. Økt samarbeid mellom den ambulante miljøarbeidertjenesten og boliger med stedlig bemanning.

Samlokalisering sykehjem og heldøgns omsorgsboliger

Alle sykehjemsplasser og nye heldøgnsbemannede omsorgsboliger samlokaliseres i det nye Omsorgssenteret fra 1.1.2021 - totalt 108 sykehjemsplasser og 54 bemannede omsorgsboliger. Planlegger langsiktig dekningsgrad i tråd med et nordisk/landsnivå, 10 % på institusjon og 5 % på heldøgnsbemannede boliger. Valg av dekningsgrad er avgjørende for øvrig dimensjonering av tjenestene i omsorgstrappa.

Kommunen har i dag 146 sykehjemsplasser, dette reduseres til 108 plasser. Gradvis reduksjon av sykehjemsplasser fram mot 2021, forutsetter 4 måneders effekt i 2020. Konsekvensen av dette er at kommunen avvikler alt kjøp av institusjonsplasser fra eksterne.

Effekt:

- En institusjonsplass kr. 1 mill per år.
- En plass i omsorgsbolig med bemanning kr. 4-500 000 per år.

Innsparingen på 38 mill i 2021 utgjør differansen mellom dagens 146 institusjonsplasser og drift av 108 institusjonsplasser ved omsorgssenteret (146 plasser – 108 plasser = 38 plasser x 1 mill per plass).

Samlokalisering omsorgsboliger omsorgssenteret

Alle heldøgnsbemannede omsorgsboliger samlokaliseres i det nye Omsorgssenteret fra 1.1.2021 - totalt 54 bemannede omsorgsboliger. Vertshuset eldrecenter (inntil 38 plasser) videreføres som omsorgsboliger med noe stedlig bemanning og servicefunksjoner = "Omsorg+-konsept". Talvik (5 plasser) planlegges kun med ambulant hjemmetjeneste. Årsverk overføres til Omsorgssenteret.

Redusere enhetskostnaden på sykehjem

Beregnet redusert enhetskostnad på sykehjem som følge av stordriftsfordeler når nytt omsorgssenter tas i bruk. Det er beregnet en effekt av totalt 108 plasser a kr. 100.000 per plass = 11 mill. kr.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum 2019-22	
	Utgift 2019	Utgift 2020	Utgift 2021	Utgift 2022	Utgift	Inntekt
Helse- og sosial						
K994 Digital velferdsteknologi	1 000	0	0	0	1 000	0
K320 Helse - diverse mindre prosjekt	500	500	0	0	1 000	0
K965 Marienlund bosenter	19 700	50 000	16 000	0	85 700	-31 000
K465 Omsorgssenter	300 000	144 200	0	0	444 200	-295 000
K995 Skisseprosjekt utvidelse Klinikk Alta	1 000	0	0	0	1 000	0
K993 Trygghetsalarmer	100	0	0	0	100	0
Sum Helse- og sosial	322 300	194 700	16 000	0	533 000	-326 000
Sum investeringsprosjekter	322 300	194 700	16 000	0	533 000	-326 000

Helse - diverse mindre prosjekt

I forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen, tilsyn og vernerunder fremmes det alltid behov for mindre investeringer som er av en størrelse som driftsbudsjettet ikke dekker. Eksempler på dette er ombygninger, og planlegging/tilpassing av mindre bygningsmessige forhold

Marienlund bosenter

I samarbeid med Stiftelsen Utleieboliger AS planlegger Alta kommune å etablere et nytt boligområde med inntil 46 nye boenheter på Marienlund. Bebyggelsen omfatter en avlastningsenhet for hjemmeboende samt omsorgsboliger for utviklingshemmede. I november 2016 ble det utarbeidet et kostnadsoverslag som anslår en total prosjektkostnad på kr. 153.650.000,- inkl. mva. Møbler og fast inventar inngår ikke i dette overslaget – det gjør heller ikke prisstigning. Prosjektet betinger tilskudd i fra Husbanken.

Detaljreguleringsplan for området ble sluttbehandlet og vedtatt i Kommunestyret februar 2018.

Brukerprosesser planlegges gjennomført i løpet av 2018 med påfølgende utarbeidelse av forprosjekt i 2019. Forventet oppstart for utbygging 2019 med ferdigstilling 2021.

Omsorgssenter

Planpremissene for Alta omsorgssenter ble vedtatt i k-sak 6/14 og 47/15. I første byggetrinn skal det bygges 108 sykehjemsplasser (72 langtidsplasser og 36 korttidsplasser), 54 heldøgnsbemannede omsorgsboliger for eldre og 6 omsorgsboliger i botiltak for yngre brukere med omfattende pleiebehov. I tillegg kommer bl.a. fellesarealer, dagsenter og helsestasjon for eldre, rehabiliteringsavdelingen, legekantor og lokaler til hjemmetjenesten.

Skisseprosjektet ble godkjent av kommunestyret i sak PS 57/16 den 21.06.16 med en kostnadsramme på kr. 832 mill. inkl. mva. Kommunestyret vedtok i sak PS 66/17 videre utbygging av Alta Omsorgssenter for en samlet prosjektkostnad på inntil kr 898 mill. Planlagt byggestart ultimo 2017 med ferdigstilling medio 2020.

Prosjektet følger fremdriftsplanen, ble påbegynt senhøstes 2017, og skal være ferdigstillet fra entreprenør høsten 2020.

Løst inventar og utstyr, data, sluttbrukerutstyr og velferdsteknologi er ikke medtatt i beregningen. Det er nedsatt en egen komite som arbeider med dette, og det må fremmes en egen sak når kostnadsberegningene er klare.

Utomhus entreprisen legges ut som en egen entrepriser på forvinteren 2019 med utførelse sommeren 2019 og 2020.

Drift- og utbygging

Beskrivelse av tjenesteområdet

Tjenesteområdet dekker tjenester levert av virksomhetene Kommunalteknikk (vei/gateløp/parkering, vann, avløp og renovasjon), Miljø, park og idrett, Kommunale Bygg, Brann og redning, Oppmåling og byggesak, og Renhold.

Tjenesteområdets oppgaver og ansvarsområder skal driftes i samsvar med kommunens målsettinger, virksomhetsplan, budsjett og politiske vedtak. Vi skal være bevisst på at tjenesteområdet er en leverandør av tjenester som befolkningen er avhengig av. Vi drifter veier, vannforsyningsanlegg, avløpsanlegg, parkeringsavgiftssystemer, trafikksikkerhet, miljøtiltak, parkanlegg, lekeplasser, drift av kommunale bygg, brannforebygging, brannslukking, feiertjenester, byggesak- og oppmålingstjenester.

Omdømmebygging, og brukeren i fokus, er derfor viktig. Drift og utbygging skal være synlige, bidra til et godt omdømme, og fornøye tjenestemottakere gjennom blant annet relevant informasjon om sentrale og lokale bestemmelser på kommunens hjemmeside.

For å lykkes med vår utadrettede virksomhet må også arbeidsmiljøet på drift og utbygging være godt. Tjenesteområdet skal fremstå som en attraktiv og god arbeidsplass.

Kostra-analyse

	Alta 2016	Alta 2017	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet									
Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere	0,29	0,73	0,25	0,43	0,34	0,25	0,52	0,35	0,33
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger(B)	63	51	37	287	75	57	76	57	49
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger(B)	947	964	963	826	754	664	953	771	717
Produktivitet									
Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	3 239	3 302	2 595	2 908	2 539	2 851	3 565	3 894	3 684
Avløp - Årsgebyr for septiktømming (gjelder rapporteringsåret+1)	2 324	2 324	700		1 685	1 521	807	1 504	1 546
Gj.snittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist. Kalenderdager	35	68	14	35	17			37	49
Gj.snittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist. Kalenderdager	19	30	14	15	14		21	17	19
Renovasjon - Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	3 388	3 828	2 297	2 750	3 636	3 906	2 867	2 759	2 517
Kvalitet									
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1)	384	407	359	565	430	349	381	439	384

Kostratabellen viser oss at det hjelper med brannforebygging i kommunene. Funksjon 338 gjelder forebygging av branner og andre ulykker. Alta ligger omtrent på samme nivå som

sammenligningskommunene, men noe høyere enn landet for øvrig på netto kostnadene pr innbygger. Funksjon 339 gjelder beredskap mot branner og andre ulykker. Alta ligger høyere pr innbygger på netto kostnadene på beredskap i forhold til andre sammenligningskommuner. Bakgrunnen for det er at kommunen ikke kan påregne noe hjelp fra nabokommuner i en storulykke/krise. Det har både med geografisk avstand og størrelse/kompetanse på nabobrannvesen.

Av tabellen ser vi også at våre gebyr for vann og avløp ligger på ulikt nivå i forhold til hvilken kommune vi sammenligner oss med. Jevnt over ligger vi på gjennomsnittlig gebyrnivå på vann og avløpstjenestene. Gebyrene for septiktømming ligger høyere enn andre kommuner, og Renovasjonsgebyrene ligger også jevnt over snittet.

Når Alta kommunes gebyrnivå vurderes er det viktig å se bak tallene, bla. standard på tjenestene, kommunens geografi og demografi, med svært mange spredte og små, men med teknisk avanserte anlegg. Dette gjelder spesielt innen vann-forsyningen. Alta kommune har ansvar for hele 21 kommunale vannverk. Dette er svært mange anlegg for en kommune på vår størrelse.

Kommuneplanens samfunnsdels strategi om å arbeide for god tilstand på teknisk infrastruktur er utfordrende. Innen vann og avløp har vi bygget mye nytt i de senere år. Spesielt gjelder dette innen vann- og avløpsrensing. Dette har gitt oss gode anlegg og vi leverer i dag jevnt over vann-kvalitet av høy kvalitet. Samtidig har dette gått på bekostning av utskifting og rehabilitering noe som medfører et økende vedlikeholdsetterslep på området.

Sentrale utfordringer

Ut fra Kommuneplanens Samfunnsdel har Rådmannen prioritert mål og strategier for 2019. For å oppfylle disse har Drift- og utbygging identifisert følgende sentrale utfordringer;

God kompetanse og et godt arbeidsmiljø

Arbeidsgiverpolitikken legger til rette for at ansatte kan utvikle seg, både gjennom utdanning/etterutdanning og kurs, på en sån måte at den totale kompetansen i organisasjonen blir ivaretatt og utviklet. Det jobbes kontinuerlig med å beholde et godt arbeidsmiljø. Det krever konstant oppmerksomhet, vurderinger og aktivitet. Arbeidsmiljø er resultatet av en rekke faktorer som påvirker hverandre. Skadelige faktorer må omgående fjernes for å oppnå et godt arbeidsmiljø. Et godt arbeidsmiljø er avhengig av gode relasjoner mellom alle ansatte. Det oppnås gjennom kommunikasjon, samarbeid og relasjonsbygging. Både formelle og uformelle arenaer kan være med å påvirke utviklingen av arbeidsmiljøet på tjenesteområdet. Eksempel på det er ledersamlinger, «vi- vil» og andre sosiale sammenkomster.

Arbeide for gode IKT systemer

Arbeidet med Geodata handler først og fremst om digitalisering og «skytjenester». Utviklingen har en draging mot abonnementstjenester hvor data hentes delvis hos Alta kommune og delvis hos andre tilbydere. Da driftes IKT løsningene av de som tilbyr abonnementstjenestene istedenfor hos Alta kommune. Det er en fordel både når det gjelder stabilitet/oppe-tid på systemer og tilgang på «ferskere» data, da spesielt DOK data som er viktige data i daglig saksbehandling. I tillegg vil man på sikt kunne ta betalt for produkt som omsettes i automatiserte løsninger og dermed kunne finansiere noe av utgiftene

på den måten. Blant annet gjennom noe som heter Norkart e–torg som er under utvikling. Interne IKT system Geodata berøres av består av applikasjonsservere, databaseservere og installasjoner på pc' er. Vi har de siste par årene oppgradert servere og vedlikeholder GISLINE med siste versjoner så snart de slippes. IKT systemene Geodata berøres av vedlikeholdes dermed jevnlig og i tråd med anbefalinger fra programleverandører. Litt fram i tid bør vi også vurdere å la Norkart, eller andre aktører, drifte systemene i sin helhet, det er en tjeneste de nå tilbyr. Pr. i dag er har vi god støtte hos IKT og drifter godt selv, men det er absolutt et alternativ for fremtiden. De beste argumentene for det er: 1) Stabilitet i daglig drift (overvåkning og vaktløsninger som sørger for høy oppetid) 2) Oppdatering av server og pc er en del av tjenesten. 3) Bemanning i kommunen.

Universell utforming

Ved utbygginger, utbedringer og oppgraderinger av sentrumsarealene i Alta by skal det tilrettelegges for universell utforming. I byggesaksbehandlingen følger vi opp at byggverk for publikum, og bygninger med arbeidsplasser, tilfredsstillende krav til universell utforming. Mange av våre utearealer er etablert i en tid med mindre fokus på universell utforming. Eksempel på det er uteområder i Alta sentrum. Det vil derfor være fokus på rette opp disse områdene i forbindelse med vedlikehold og oppgradering. Løyper, stier, lysanlegg og friluftsområder på Sandfallet planlegges oppgradert og er under ferdigstilling inneværende år.

Tilrettelegging for frivilligarbeid

Kommunens tilretteleggingsrolle for festivaler og arrangementer er ressurskrevende og griper inn i daglig drift. Arrangører har ofte forventninger som går utover det som vi kan tilby. Vi forsøker å opprettholde et godt nivå på nevnte tjeneste. Kommunale bygg brukes hver eneste dag til annen virksomhet enn sitt opprinnelige formål. Etter ordinær skoletid er f eks skolearealene i aktivt bruk i mange timer til trening for barn og unge, møter og kurs både for lag og foreninger. Det medfører både før og etterarbeid fordi det må ryddes, rengjøres og klargjøres med hensyn til lås, lys, varme og ventilasjon, og det betyr økt energiforbruk. Det foregår også heldøgns-utleie under Altaturneringa i fotball, i håndball og på ski, Offroad Finnmark og tilsvarende. Ved å synliggjøre merkostnadene ved denne type arealbruk, vil man samtidig dokumentere Alta kommunes betydelige bidrag i forbindelse med slike store arrangementer. Det vil igjen bidra til å styrke Alta Kommunes omdømme. Miljø, park og idrett har et omfattende, godt og gjensidig samarbeid med lag og foreninger for gjennomføring av større idrettsarrangementer, miljøuka, etablering av friluftsområder, merking av stier, og etablering og drift av lekeplasser. Kaskuru skianlegg og øvrige løyper i kommunen driftes i nært samarbeid med idrettslag. Flere idrettslag er delaktig i finansiering av våre tråkkemaskiner. De fleste av våre skuterløyper merkes og føres tilsyn med av lag og foreninger. Ved opparbeiding av nye tilbud, som for eksempel badeanlegget ved Gakorivann, er dugnadsinnsats og samarbeid med bygdelag, idrettslag og frivillige avgjørende for gjennomføring med små ressurser. Vi opplever stor velvilje og ønske fra frivillige, lag og foreninger om å bidra til etablering og drift av tilbud som befolkningen setter pris på.

Friluftsliv, lavterskel tilbud

Miljø, park og idrett tilrettelegger for friluftsliv, trim og trening i opparbeidede områder, løyper og merkede stier der folk bor. Virksomheten arbeider for økt deltakelse og bruk av tilbudene. De nyeste er treningsparken i Alta sentrum (Chillyou aktivitetspark) og badeanlegget ved Gakorivann.

Trafikksikre boligområder

Kommunen vil gjennom planlegging og utbygging av boligområder sørge for gode trafikksikre løsninger som fremmer bomiljøet. God dialog mellom planleggere, utbyggere og kommunen skal gi forståelse og motivasjon for og fremme gode løsninger som gi bolyst. God planlegging skal fortsatt gi kommunen få trafikkskadde. Snarveier og tiltak som får flere til å gå eller sykle fremfor å bruke bil skal ha fokus i planleggingen. Gjennom å legge til rette for mer fysisk aktivitet er dette med på å bygge opp under målet om sunnere og friskere innbyggere.

Energisparing

Tjenesteområdet har fokus på energisparing og har derfor tatt i bruk SD-anlegg for elektronisk styring av lys, lås og ventilasjon i byggene. Gjennom en egen avtale med Ishavskraft er vi tilkoblet energioppfølgingsystemet E-save, som gir oss fortløpende status på energiforbruk. Kartleggingen av energiforbruk i offentlige bygg fra 2016, initiert av NKF og KS-Finnmark, har resultert i et nasjonalt pilotprosjekt der sju Finnmarkskommuner har gått sammen om en felles energisparekontrakt (EPC). Alta kommune deltar med prosjektledelse, det er engasjert EPC-rådgiver og arbeidet er i ferd med å igangsettes. Målet er å bidra til etablering av energisystemer som er bærekraftige for framtiden. Miljø, park og idrett har utarbeidet kommunedelplan for Energi, klima og miljø 2018- 2021. Planen er vedtatt i kommunestyret i mai 2018. Oppfølging av planen med implementering i organisasjonen og Altasamfunnet er avgjørende for å oppnå resultater av planarbeidet

Miljø, forurensing og forsøpling

Tjenesteområdet opplever fortsatt stor saksmengde på forurensningsområdet, og prioriterer derfor saker med potensiale for forurensning. I samarbeid med Alta Skiferbrudd arbeider vi fortsatt med å få eiere av avfall i skiferfjellet til på rydde opp. Mengden av avfall er stor. Vi arbeider også her med utgangspunkt i at forurenser betaler. I Alta vrakes det ca. 3 biler hver dag. Stor avstand til mottaksanlegg bidrar til at mange bilvrak blir plassert til sjenanse for nærmiljøet. Avløpsrensing er viktig for en opplevelse av rene og trivelige omgivelser i nærheten av resipientområdene. Mye er her gjort, men her er fortsatt enkelte anlegg som må bygges ut. Nytt avløpsanlegg i Tverrelvdalen blir ferdig i 2018/2019 og avløpet føres ned til renseanlegget i Bukta. To lokale renseanlegg med avløp til Tverrelva blir da nedlagt. To avløp i Skaialuft er sanert og ført til renseanlegg. Kommende år bygges nytt renseanlegg med dypvannsutslipp i Rafsbotn.

Beredskap og krisehåndtering

Det er viktig å få en god sikkerhet og beredskap for vannforsyningen til Alta by samt de store nærområdene Rafsbotn og Talvik. Reservekilde med tilhørende infrastruktur fremheves som spesielt viktig for Alta by. For brannvesenet er det en utfordring og kunne gjennomføre øvelser på en tilfredsstillende og kompetansehevende måte, da vi ikke har tilgang på et eget øvelsesfelt. Det er krav om at personell jevnlig skal øves for oppgaver de kan forventes å bli stilt ovenfor i brann og ulykkestilfeller. Kravet til røykdykkere er at de skal ha ett varmdykk i året i godkjente røykdykkercontainere. Brannvesenet benytter i dag øvelsesfeltet til Avinor, som drives på dispensasjon fra Fylkesmannen. Det er stor usikkerhet hvor lenge driften av anlegget vil kunne pågå. Når dispensasjonen opphører vil ikke brannvesenet ha tilgang på øvelsesfelt i Alta, og nærmeste godkjente øvelsesfelt vil være i Porsanger kommune.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Driftsutgifter						
Lønn	91 040	85 041	90 283	89 907	90 507	90 507
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	57 218	56 320	64 034	66 523	66 239	64 313
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 720	2 637	2 710	3 710	3 710	3 710
Overføringsutgifter	15 533	11 856	12 802	12 802	12 802	12 802
Finansutgifter	55 303	54 032	54 032	54 032	54 032	54 032
Sum Driftsutgifter	221 814	209 886	223 861	226 974	227 290	225 364
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-38 698	-36 401	-38 312	-38 312	-38 312	-38 312
Refusjoner	-23 849	-15 178	-16 547	-15 767	-15 767	-15 767
Overføringsinntekter	-36	-36	-36	-36	-36	-36
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-3 594	0	-2 050	-2 050	-2 050	-300
Sum Driftsinntekter	-66 177	-51 615	-56 945	-56 165	-56 165	-54 415
Sum	155 636	158 271	166 916	170 809	171 125	170 949

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	158 271	158 271	158 271	158 271
Vedtatt forrige periode				
0,5 renholdsstilling Barneavlastning	125	125	125	125
Driftsansvarlig DOAS	0	0	600	600
Korr indekning 3 mill varer og tjenester	181	181	181	181
Kostnader ny idrettshall	1 133	1 133	1 133	1 133
Reduksjon varer og tjenester Drift	500	500	500	500
Renholdsstilling Skansen aktivitetssenter	250	250	250	250
Utsatt framdrift Skansen	1 250	1 250	1 250	1 250
Utskifting vinduer	-750	-750	-750	-750
Sum Vedtak forrige periode	2 689	2 689	3 289	3 289
Sum Budsjettendring i år	1 698	1 698	1 698	1 698
Sum Lønns- og prisvekst	1 121	1 121	1 121	1 121
Konsekvensjustert budsjett	5 508	5 508	6 108	6 108
Konsekvensjustert ramme	163 779	163 779	164 379	164 379
Nye tiltak				
110 sentralen	0	1 000	1 000	1 000
Driftsbudsjett miljø, park og idrett - offentlige uterom	234	234	234	234
Etablere oppvekstsenter Rafsbotn	0	0	-177	-353
Etablere oppvekstsenter Tverrelvdalen	0	-107	-214	-214
Utskifting gamle elkjeler	500	500	500	500
Økt husleie Alta Voksenopplæring	950	950	950	950
Økte arealer FDV, Renhold, Brannstasjonen	500	1 500	1 500	1 500
Sum Nye tiltak	2 184	4 077	3 793	3 617
Nye tiltak og realendringer budsjett	2 184	4 077	3 793	3 617
Politisk vedtak				
K sak 87-18 Budreg 3 - Leasing	-47	-47	-47	-47
Vedlikehold bygg utover rådmannens forslag	1 000	3 000	3 000	3 000
Sum Politisk vedtak	953	2 953	2 953	2 953
Politiske endringer	953	2 953	2 953	2 953
Ramme 2019-2022	166 916	170 809	171 125	170 949

Nye tiltak

Økt husleie Alta Voksenopplæring

Økte husleieutgifter ved voksenopplæring, det var ikke tatt med FDV kostnader i opprinnelig budsjett som allerede er lagt inn, kom som en tilleggsfaktura.

Utskifting gamle elkjeler

På kalde dager må el-kjelene brukes pga utfasing av oljekjeler innen 2020.

Økte arealer FDV, Renhold, Brannstasjonen

Det er beregnet økte driftskostnader på Brannstasjonen som følge av nytt bygg.

Driftsbudsjett miljø, park og idrett - offentlige uterom

Jfr K-sak 58/2018 Offentlig Uterom 2019-2022, bør driftsbudsjettet styrkes med 234 tusen fom 2019 for å gjennomføre plan for "Offentlig uterom".

Etablere oppvekstsenter Tverrelvdalen

Det foreslås å flytte barnehagen i Tverrelvdalen, opp til skolen og etablere et oppvekstsenter der under en felles ledelse. Tiltaket henger sammen med forslaget om å flytte ungdomsskoleelevene ved skolen til sentrum, noe som vil frigjøre plass ved skolen. Barnehagen er i dag dels i leide lokaler og dels i eide lokaler. Det er nettopp undertegnet ny leieavtale med Tverrelvdalen grendelag, som varer til 01.07.2020.

Innsparingen er per år på 1 mill. Av dette utgjør drøye 200 000 husleie, øvrig innsparing gjøres over drift ved samordning mot skole og SFO. Det vil måtte gjøres noen bygningsmessige endringer i de nye lokalene på skolen, dette er ikke kostnadsberegnet. I tillegg vil det være noe innsparing på bygningsmessig drift og vedlikehold som ikke er beregnet. Tiltaket kan iverksettes fra kommende barnehageår, men på grunn barnehagens leieavtale vil ikke full innsparing være mulig før fra barnehageåret 2020/21, så sant vi ikke finner andre leietakere.

Etablere oppvekstsenter Rafsbotn

Det foreslås å flytte barnehagen i Rafsbotn som i dag er i leide lokaler i RIL-huset, opp til skolen og etablere et oppvekstsenter der under en felles ledelse. Tiltaket henger sammen med forslaget om å flytte ungdomsskoleelevene ved skolen til sentrum, noe som vil frigjøre plass ved skolen. Barnehagen kan flyttes inn der SFO er i dag. SFO flyttes inn i skolens lokaler. Det er nettopp undertegnet ny leieavtale med Rafsbotn idrettslag, som varer til 01.07.2022.

Innsparingen er per år på 1,2 mill. Det vil måtte gjøres noen bygningsmessige endringer i de nye lokalene på skolen, dette er ikke kostnadsberegnet. I tillegg vil det være noe innsparing på bygningsmessig drift og vedlikehold som ikke er beregnet. Tiltaket kan iverksettes fra kommende barnehageår, men på grunn barnehagens leieavtale vil ikke full innsparing være mulig før fra barnehageåret 2022/23, så sant vi ikke finner andre leietakere.

110 sentralen

Styret for 110 sentrale for Finnmark har meldt til kommunene i Finnmark om økte kostnader ifm nødnett, og flytting av 110 sentralen fra Hammerfest til Kirkenes.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000	Økonomiplan				Sum 2019-22	
	Utgift 2019	Utgift 2020	Utgift 2021	Utgift 2022	Utgift	Inntekt
Investeringsprosjekter						
Drift- og utbygging						
K033 Asfaltering av komm.veger	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000	0
K462 Brannbil	5 750	0	0	0	5 750	-250
K631 Bunnledning AUSK	8 000	0	0	0	8 000	0
K633 Cruice- og flerbrukskai	3 000	0	0	0	3 000	0
K635 Elektronisk byggesaksbehandling	2 000	0	0	0	2 000	0
K961 Finnmarkshallen sikring og lekkasje	2 500	0	0	0	2 500	0
K409 Gateløys	500	500	500	500	2 000	0
K970 Hovedvannledn(ikke selvkost)	5 625	0	0	0	5 625	0
K028 Kirkegårder utv/opparb.	0	0	10 000	0	10 000	0
K029 Kjøp av maskiner	1 500	3 300	3 200	1 100	9 100	0
K634 Klimatiltak Jfr. K-sak 32/18	1 000	0	0	0	1 000	0
K630 Kollektivtrase Follumsv-Åsveien	10 000	0	0	0	10 000	0
K026 Lekeplasser/nærmiljøanlegg	400	400	400	400	1 600	-1 600
K616 Montering brannalarmer	1 000	0	0	0	1 000	0
K610 Ny brannstasjon	42 500	0	0	0	42 500	0
K424 Oppgrad. offentlige uterom	1 660	1 660	1 660	1 660	6 640	-700
K580 Opprusting bruer	1 500	0	0	0	1 500	0
K966 Overflateredningsbil	300	0	0	0	300	0
K636 Parkering og adkomst Alta kirke og Nordlyskatedralen	1 000	0	0	0	1 000	0
K967 Sprinkel nødlys	2 000	2 000	0	0	4 000	0
K018 Utredning	500	500	0	0	1 000	0
K425 Utskiftingsplan kjøretøy park og idrett	1 900	1 900	500	400	4 700	0
K601 Ventilasjonsanlegg kb	4 000	0	0	0	4 000	0
Sum Drift- og utbygging	100 635	14 260	20 260	8 060	143 215	-2 550
Sum investeringsprosjekter	100 635	14 260	20 260	8 060	143 215	-2 550

Asfaltering av komm.veger

Årlige asfalteringer i samsvar med asfalteringsprogram og vedtak i hovedutvalget for drift- og utbygging. Det er viktig at vi opprettholder et høyt nivå på asfaltering da dette reduserer ordinært vedlikeholdsbehov

Brannbil

Jfr K-sak 3/12, Utskifting av brannbil, dagens bil er en Scania 2000-modell, 3,5 mill i 2017, men måtte opp på 5,5 mill for å få ny brannbil pga pris. Bilen blir levert rett over nyttår 2019.

Bunnledning AUSK

Bunnledningene ved Alta ungdomsskole skal renoveres. Arbeidet er tenkt gjennomført vår-høst 2019

Cruise- og flerbrukskai

Jfr. K-sak 60/18, bevilges det i investeringsbudsjettet for 2021 3 mill. kroner til prosjektering og andre forberedende aktiviteter for bygging av ny cruise- og flerbrukskai.

Finnmarkshallen sikring og lekkasje

Kommunale bygg har utført tiltak på eksisterende gavlvegg på Finnmarkshallen, for å hindre at eksisterende konstruksjoner blir skadet av snøansamling på nytaket. Etter at hovedarbeidet ble ferdigstilt, er det gjort observasjon med snømengder i vinter 2018. Vi ser ytterligere behov for forsterkning i de ytterste feltene. I tillegg må det foretas mindre servicearbeider på beslagene i eksisterende gavlvegg. Bestilling på dette arbeidet er lagt inn hos entreprenøren. Antatt ferdigstillelse i 2019.

Hovedvannledning (ikke selvkost)

Omlegging av hovedvannledningen til Markveien. Dette er et spleiselag med selvkostmidler. Tiltakshavere som får nytte av omleggingen skal betale kommunens utgifter til tiltaket, jfr. kommunestyresak 103/2017.

kirkegårder utv/opparb.

Rådmannen foreslår å avsette 10 millioner i 2021 til etablering av økt gravplasskapasitet i sentral Alta.

Kjøp av maskiner

Bevilgning til maskiner og utstyr ihht prioriteringer i investeringsplan for driftsavdelingen.

Klimatiltak Jfr. K-sak 32/18

Klimatiltak Jfr. K-sak 32/18 ; Kommunestyret tilrår at kr 1 125 000 innarbeides på investeringsbudsjettet for 2019 som kommunal egenandel til gjennomføring av tiltakene i planen.

Kollektivtrase Follumsvei-Åsveien

Prosjektet har i utgangspunktet en beregnet kostnad på ca. 10,2 MNOK. Egen sak i november vedr midler til dette prosjektet.

Prosjektet er forankret i reguleringsplan for D1/D2 (Nærsykehuset/Omsorgsenteret) ifht. at det foreligger rekkefølgekrav på at denne kollektivtrasèen skal bygges før de Nærsykehuset/Omsorgsenteret for brukstillatelse. Det er derfor føringer på at prosjektet må være ferdig våren 2019 ifht. planlagt åpning.

Lekeplasser/nærmiljøanlegg

Oppbygging/ utvikling av nærmiljøanlegg/ lekeplass på de områder der det fortsatt ikke er bygd ut felt iht. reguleringsplaner. Videre prioriteres nyinvestering i lekeapparater på våre eksisterende lekeplasser. Endelige prioriteringer skjer iht. planen for offentlig uterom i Alta kommune 2019-2022.

Montering brannalarmer

Oppgradering av brannalarmanlegg. Følgende bygg har mangler etter tilsyn:

Komsa skole kr. 800'''' Kongleveien 35 kr. 400'''' Aronnes skole kr. 600'''' Aronnes barnehage kr. 300''''
Talvik barnehage kr 200'''' Rafsbotn skole kr. 200''''

Ny brannstasjon

Arbeidene ved Alta brannstasjon er igangsatt og gjennomføres i henhold til framdriftsplan. Stasjonen vil stå ferdig juni 2019.

Oppgradering offentlige uterom

K-sak 58/2018 Offentlig Uterom 2019-2022.

Ny plan, bevilgning på kr 1,160 mill hvert år i planperioden 2019-2022.

Alta kommune planlegger å bygge og rehabilitere 30 anlegg som øker kvaliteten på offentlig uterom i perioden 2019 – 2022. Tiltakene er lokalisert i sentrum, ved skolene, i idrettsanlegg og i friluftsområder. Alta kommunes årlige investering på kr 1,160 mill vil i de fleste prosjekter benyttes sammen med spillemidler, dugnadsinnsats og private gaver.

Opprusting bruer

Det er et stort behov for opprusting av bruer. Budsjettposten vil bli benyttet til oppgraderingstiltak på utvalgte bruer med grunnlag i tilsynsrapporter. Det foreligger tilsynsplikt for bruobjektene og krav til vedlikehold i forhold til fastsatt bæreevne.

Overflateredningsbil

Alta brannvesen skal anskaffe ny bil til sin redningsdykkertjeneste.

Sprinkel nødllys

Det skal fortsatt lukkes avvik etter ekstern kontroll av sprinkler og nødllys. Det ble bevilget 1 mill i 2018, det ble brukt 500 tusen i 2018, og resterende 500 tusen er overført til 2019.

Utredning

Budsjett på kr 0,5 mill. benyttes til utredningsarbeid som en vurdering av hvorvidt prosjekter skal realiseres eller ikke. I tillegg benyttes midlene for å finansiere investeringer i geodata.

Utskiftingsplan kjøretøy park og idrett

Jfr K-sak 58/2018 Offentlig Uterom 2019-2022, Ny plan, ber om bevilgning på kr 4,700 mill i planperioden 2019-2022. For 2019 bevilges kr 1,900 mill

Avdeling Park og idrett har en del eldre kjøretøy (3 – 10 år gamle) som benyttes i barmarkssesongene og en del maskiner til sommer og vinterbruk. Utskifting og fornyelse av kjøretøy og maskiner skjer etter en 8 årig plan vedlagt Plan for Offentlig uterom.

Ventilasjonsanlegg kb

Utskifting og oppgradering av ventilasjonsanlegg i de eldste byggene, for å lukke avvik etter HMS- tilsyn.

Overføring av 2 mill til 2019 som skal brukes til oppgraderinger av ventilasjonsanleggene på AUSK og på Kronstad bhg i forbindelse med arbeidene som foregår i disse to byggene.

Selvkostområdet

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Driftsutgifter						
Lønn	12 011	13 890	14 183	14 183	14 183	14 183
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	19 346	16 079	16 473	16 231	16 130	16 293
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	32 041	33 801	34 268	34 268	34 268	34 268
Finansutgifter	13 697	14 502	15 910	17 341	18 145	20 134
Sum Driftsutgifter	77 094	78 272	80 834	82 023	82 726	84 878
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-82 654	-87 282	-91 253	-93 850	-97 357	-100 556
Refusjoner	-532	-100	-100	-100	-100	-100
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-4 185	-536	-2 732	-2 832	-1 079	-638
Sum Driftsinntekter	-87 371	-87 918	-94 085	-96 782	-98 536	-101 294
Sum	-10 277	-9 646	-13 251	-14 759	-15 810	-16 416

Investeringsbudsjett

Rammen for selvkostinvesteringer er satt til 35,5 mill. kr. i planperioden. For årene 2018-2021 er det tilleggs bevilget 4 mill. kr.

Hovedutvalget for næring, drift og miljø er delegert myndighet til å fordele bevilgningen mellom enkeltprosjekter hvert år.

Beløp i 1000	Økonomiplan				Sum 2019-22	
	Utgift 2019	Utgift 2020	Utgift 2021	Utgift 2022	Utgift	Inntekt
Investeringsprosjekter						
Selvkostområdet						
K266 Alta by reservevann	400	2 000	0	0	2 400	0
K975 Forsterkning vannledningsnett	0	4 100	0	0	4 100	0
K957 Holstbakken avløp	1 950	0	0	0	1 950	0
K979 Høydebasseng kviby	0	200	5 200	0	5 400	0
K971 Klausulering - sikring av kilder	0	200	200	0	400	0
K950 Kommunedelplan avløp – rev. i.	200	0	0	0	200	0
K074 Kum og sluseutskrifting	2 400	3 700	3 700	0	9 800	0
K367 Lekkasjekontroll	400	400	400	0	1 200	0
K627 Ny avløpspumpest Bjørkeveien	3 000	0	0	0	3 000	0
K032 Nye tiltak avløp	0	3 000	3 000	13 500	19 500	0
K060 Nye tiltak vann	1 475	1 000	1 000	22 000	25 475	0
K983 Omlegging hovedvannledning	1 450	0	0	0	1 450	0
K980 Oppgrad. trykkledning avløp	200	2 000	2 000	0	4 200	0
K978 Oppgradering årøya vv	0	4 000	3 000	0	7 000	0
K956 Rafsbotn avløpsanlegg	3 650	0	0	0	3 650	0
K974 Rehab. avløpspumpestasjoner	200	2 200	2 200	0	4 600	0
K951 Rehab. vannledninger	0	2 900	3 200	0	6 100	0
K446 Samling avløp fra Hjemmeluft	0	4 000	0	0	4 000	0
K439 Sentrum syd ledningsrehab	10 400	0	0	0	10 400	0
K982 Talvik avløpsrensing	0	9 200	13 000	0	22 200	0

Økonomiplan for 2019-2022

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum 2019-22	
	Utgift 2019	Utgift 2020	Utgift 2021	Utgift 2022	Utgift	Inntekt
Investeringsprosjekter						
K379 Tverrelvdalen avløpsanlegg	200	0	0	0	200	0
K977 Utjevningssjø basseng kåfjord	0	200	2 200	0	2 400	0
K226 Utskifting maskiner (vva)	4 000	400	400	0	4 800	0
K989 Utvidelse garderobeanlegg	1 000	0	0	0	1 000	0
K595 Øvre Alta int samling SP rehab VL	8 400	0	0	0	8 400	0
K380 Øvre Alta avløpsanlegg	1 650	0	0	0	1 650	0
Sum Selvkostområdet	40 975	39 500	39 500	35 500	155 475	0
Sum investeringsprosjekter	40 975	39 500	39 500	35 500	155 475	0

Vedlegg

Vedlegg – Forskriftsrapporter

Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan 2020	2021	2022
Frie disponible inntekter						
Skatt på inntekt og formue	-505 438	-495 074	-526 362	-533 576	-540 428	-546 985
Ordinært rammetilskudd	-744 156	-777 643	-793 950	-798 663	-806 800	-812 730
Skatt på eiendom	-50 169	-51 232	-80 000	-85 000	-85 000	-85 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-298	-236	-236	-236	-236	-236
Andre generelle statstilskudd	-40 911	-47 925	-41 568	-37 670	-33 997	-32 823
Sum frie disponible inntekter	-1 340 971	-1 372 110	-1 442 116	-1 455 145	-1 466 461	-1 477 774
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter og utbytte	-14 421	-14 730	-13 840	-18 918	-24 120	-29 866
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	48 437	47 294	64 555	73 840	77 786	79 425
Avdrag på lån	51 948	57 136	75 995	90 138	91 297	100 226
Finansinntekter/-utgifter	85 963	89 700	126 710	145 060	144 963	149 785
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Til ubundne avsetninger	31 291	29 310	10 171	12 048	42 650	45 766
Til bundne avsetninger	6 309	1 942	1 325	1 598	1 598	2 763
Bruk av tidl. års regn.messige mindreforbruk	-18 983	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-64	0	-2 980	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-9 747	-3 939	-5 758	-5 425	-3 672	-3 231
Netto avsetninger	8 806	27 313	2 758	8 221	40 576	45 298
Overført til investering						
Overført til investering	0	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-1 246 202	-1 255 097	-1 312 648	-1 301 864	-1 280 922	-1 282 691
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	1 246 202	1 255 097	1 312 648	1 301 864	1 280 922	1 282 691
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan 2020	2021	2022
Politisk virksomhet	8 379	7 213	7 971	7 271	7 971	7 971
Reserver	-27 283	415	-2 357	10 013	19 910	25 240
Fellestjenestene	76 631	90 548	90 169	89 439	92 939	92 939
Samfunnsutvikling	14 593	14 439	16 079	16 079	16 079	16 079
Oppvekst og kultur	552 514	573 659	578 577	576 587	576 371	575 947
Helse- og sosial	530 057	478 609	526 120	504 420	472 720	472 720
Næringsfonds	2 568	2 117	1 417	2 117	2 117	2 117
Drift- og utbygging	150 616	153 457	162 102	165 995	166 311	166 135
Selvkostområdet	-6 542	-9 454	-10 713	-11 927	-14 731	-16 943
Revisjonen	2 816	2 849	2 963	2 963	2 963	2 963
Havnevesen	1 688	1 688	1 694	1 694	1 694	1 694
Kirkelig fellesråd	8 708	8 935	9 252	9 187	9 187	9 187
Skatter og rammetilskudd	-213	0	0	0	0	0
Renter og avdrag	4 348	4 211	4 521	4 798	4 967	5 042
Avskrivninger	-72 678	-73 589	-75 147	-76 772	-77 576	-78 400
Til fordeling drift (fra budsjettskjema 1A)	1 246 202	1 255 097	1 312 648	1 301 864	1 280 922	1 282 691

Budsjettskjema 2A – Investering

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. bud.	Økonomiplan				2019 - 2022
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Finansieringsbehov							
Investeringer i anleggsmidler	307 853	546 960	667 451	483 230	384 860	85 260	1 620 801
Utlån og forskutteringer	43 635	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	160 000
Kjøp av aksjer og andeler	4 510	8 445	5 317	5 742	6 210	6 210	23 479
Avdrag på lån	71 898	20 048	22 241	23 811	25 391	26 963	98 406
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	16 096	0	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	443 992	615 453	735 009	552 783	456 461	158 433	1 902 686
Ekstern finansiering							
Bruk av lånemidler	-229 980	-419 914	-519 588	-95 184	-325 878	-77 708	-1 018 358
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-9 826	-31 000	-52 750	-51 600	-38 200	-40 000	-182 550
Tilskudd til investeringer	-15 061	0	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-49 970	-89 711	-110 822	-70 046	-58 932	-6 452	-246 252
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-79 784	-64 023	-45 996	-330 211	-27 241	-28 063	-431 511
Andre inntekter	-661	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-385 282	-604 648	-729 156	-547 041	-450 251	-152 223	-1 878 671
Intern finansiering							
Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-58 710	-10 805	-5 853	-5 742	-6 210	-6 210	-24 015
Sum intern finansiering	-58 710	-10 805	-5 853	-5 742	-6 210	-6 210	-24 015
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2B – per område

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap	Oppr. bud.	Økonomiplan			Sum	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2019 - 2022
Fellestjenestene	8 503	10 140	27 320	15 300	12 000	12 000	66 620
Samfunnsutvikling	20 930	89 460	109 570	78 670	27 000	6 000	221 240
Oppvekst og kultur	13 934	74 455	66 651	140 800	270 100	23 700	501 251
Helse- og sosial	40 087	236 500	322 300	194 700	16 000	0	533 000
Drift- og utbygging	182 445	96 505	100 635	14 260	20 260	8 060	143 215
Selvkostområdet	41 953	39 900	40 975	39 500	39 500	35 500	155 475
Sum investeringer	307 853	546 960	667 451	483 230	384 860	85 260	1 620 801

Økonomiplan for 2019-2022

Budsjettskjema 3 – Oversikt Drift

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan 2020	2021	2022
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	-57 909	-59 238	-59 809	-59 341	-59 341	-59 341
Andre salgs- og leieinntekter	-163 164	-156 750	-179 835	-181 649	-185 156	-188 355
Overføringer med krav til motytelse	-343 062	-294 577	-263 050	-262 678	-262 748	-262 748
Rammetilskudd	-744 156	-777 643	-793 950	-798 663	-806 800	-812 730
Andre statlige overføringer	-61 980	-47 925	-63 749	-59 851	-56 178	-55 004
Andre overføringer	-1 839	-1 527	-1 838	-1 838	-1 838	-1 838
Inntekts- og formuesskatt	-505 438	-495 074	-526 362	-533 576	-540 428	-546 985
Eiendomsskatt	-50 169	-51 232	-80 000	-85 000	-85 000	-85 000
Andre direkte og indirekte skatter	-298	-236	-236	-236	-236	-236
Sum driftsinntekter	-1 928 014	-1 884 202	-1 968 829	-1 982 832	-1 997 725	-2 012 237
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	1 043 020	1 029 176	1 087 074	1 088 985	1 085 432	1 085 370
Sosiale utgifter	118 845	124 171	125 976	131 558	139 973	144 941
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjensteproduksjon	263 907	228 426	240 685	243 662	247 296	245 533
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjensteproduksjon	297 644	286 547	290 354	275 454	249 354	249 354
Overføringer	108 465	99 951	98 832	93 452	93 691	93 766
Avskrivninger	72 678	73 589	75 147	76 772	77 576	78 400
Fordelte utgifter	-1 054	-1 082	-1 113	-1 113	-1 113	-1 113
Sum driftsutgifter	1 903 505	1 840 778	1 916 955	1 908 770	1 892 209	1 896 251
Brutto driftsresultat	-24 509	-43 424	-51 874	-74 062	-105 516	-115 986
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	-14 421	-14 730	-13 840	-18 918	-24 120	-29 866
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-424	0	0	0	0	0
Sum finansinntekter	-14 845	-14 730	-13 840	-18 918	-24 120	-29 866
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	48 456	47 294	64 555	73 840	77 786	79 425
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	51 948	57 136	75 995	90 138	91 297	100 226
Utlån	1 005	0	0	0	0	0
Sum finansutgifter	101 408	104 430	140 550	163 978	169 083	179 651
Resultat eksterne finanstransaksjoner	86 563	89 700	126 710	145 060	144 963	149 785
Motpost avskrivninger						
Motpost avskrivninger	-72 678	-73 589	-75 147	-76 772	-77 576	-78 400
Sum avskrivninger	-72 678	-73 589	-75 147	-76 772	-77 576	-78 400
Netto driftsresultat	-10 624	-27 313	-311	-5 774	-38 129	-44 601
Bruk av avsetninger						
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-18 983	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-2 789	0	-5 030	-2 050	-2 050	-300
Bruk av bundne driftsfond	-16 591	-3 939	-6 155	-5 822	-4 069	-3 628
Sum bruk av avsetninger	-38 362	-3 939	-11 185	-7 872	-6 119	-3 928
Avsetninger						
Overført til investering	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2019-2022

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan		
				2020	2021	2022
Avsatt til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	32 316	29 310	10 171	12 048	42 650	45 766
Avsatt til bundne driftsfond	16 671	1 942	1 325	1 598	1 598	2 763
Sum avsetninger	48 986	31 252	11 496	13 646	44 248	48 529
Regnskapsmessig merforbruk (+)/mindreforbruk (-)	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2019-2022

Budsjettskjema 4 – Oversikt Investering

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan 2020	2021	2022
Investeringsinntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-9 826	-31 000	-52 750	-51 600	-38 200	-40 000
Andre salgsinntekter	-661	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-53 210	-43 975	-23 755	-306 400	-1 850	-1 100
Kompensasjon for merverdiavgift	-49 970	-89 711	-110 822	-70 046	-58 932	-6 452
Statlige overføringer	-10 703	0	0	0	0	0
Andre overføringer	-4 358	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-128 728	-164 686	-187 327	-428 046	-98 982	-47 552
Investeringsutgifter						
Lønnsutgifter	0	0	40	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	255 477	457 249	556 589	413 184	315 928	78 808
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	2 395	0	0	0	0	0
Overføringer	49 970	89 711	110 822	70 046	68 932	6 452
Renteutgifter og omkostninger	11	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum utgifter	307 853	546 960	667 451	483 230	384 860	85 260
Finanstransaksjoner						
Avdrag på lån	71 898	20 048	22 241	23 811	25 391	26 963
Utlån	43 635	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Kjøp av aksjer og andeler	4 510	8 445	5 317	5 742	6 210	6 210
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	10 703	0	0	0	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	5 393	0	0	0	0	0
Sum finanstransaksjoner	136 139	68 493	67 558	69 553	71 601	73 173
Finansieringsbehov	315 264	450 767	547 682	124 737	357 479	110 881
Finansiering						
Bruk av lån	-229 980	-419 914	-519 588	-95 184	-325 878	-77 708
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-26 574	-20 048	-22 241	-23 811	-25 391	-26 963
Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-7 309	-7 283	-5 317	-5 742	-6 210	-6 210
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-742	-3 522	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-50 659	0	-536	0	0	0
Sum finansiering	-315 264	-450 767	-547 682	-124 737	-357 479	-110 881
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

Ikke-avgiftsfinansierte investeringer

Beløp i 1000	Økonomiplan				Sum	Inntekt
Investeringsprosjekter	2019	2020	2021	2022	2019-22	2019-22
Fellestjenestene						
Digitalt rådhus	1 500	0	0	0	1 500	0
Infrastruktur ikt	4 000	2 000	2 000	2 000	10 000	0
Innfasing robotteknologi	2 000	0	0	0	2 000	0
It-utstyr	2 000	2 000	0	0	4 000	0
Kjøp av biler	15 000	10 000	10 000	10 000	45 000	0
Personalsystem	840	300	0	0	1 140	0
Saksbeh og rekrutteringsprogram	1 360	500	0	0	1 860	0
Økonomisystemer-oppgradering	620	500	0	0	1 120	0
Sum Fellestjenestene	27 320	15 300	12 000	12 000	66 620	0
Samfunnsutvikling						
Bim - bygnings informasjons modell	570	570	0	0	1 140	0
Forlengelse rullebanen	20 000	0	0	0	20 000	0
Grunnerverv	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000	-53 200
Industriområde	1 000	1 000	1 000	0	3 000	0
Kvitberget	9 000	0	0	0	9 000	-9 000
Lille Komsa Utbygging	1 500	0	0	0	1 500	0
Områdeplaner - reguleringsplaner	2 000	0	0	0	2 000	0
Ressebakken	5 500	0	0	0	5 500	0
Sentrumstiltak	3 000	0	0	0	3 000	0
Skillemo industriområde	15 000	51 100	0	0	66 100	-45 000
Skoddevarre boligfelt	2 000	20 000	20 000	0	42 000	0
Skogheim	37 000	0	0	0	37 000	-37 600
Tilrettelegging boligfelt	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000	0
Tøllefsvei boligfelt	7 000	0	0	0	7 000	-7 500
Sum Samfunnsutvikling	109 570	78 670	27 000	6 000	221 240	-152 300
Oppvekst og kultur						
Ausk renovering østfløy	8 500	0	0	0	8 500	0
Div mindre prosjekt oppvekst	500	500	0	0	1 000	0
Forprosjekt skatepark	1 000	0	0	0	1 000	0
Kronstad barnehage renovering	4 900	0	0	0	4 900	0
Nettbrett i skolen	800	200	0	0	1 000	0
Ny hall Østsida	12 700	25 000	20 000	0	57 700	0
Ny sentrumsskole	9 000	115 000	250 000	23 700	397 700	0
Prosjekt Saga skole	300	0	0	0	300	0
Renovere juniorklubben	100	0	0	0	100	0
Skolebase Alta ungdomsskole	18 500	0	0	0	18 500	0
Utskifting av dører barnehager	1 360	0	0	0	1 360	0
Utstyr kultursalen oppgradering	100	100	100	0	300	0
Utvikling haldde	3 891	0	0	0	3 891	-3 355
Vognskur barnehager	5 000	0	0	0	5 000	0
Sum Oppvekst og kultur	66 651	140 800	270 100	23 700	501 251	-3 355
Helse- og sosial						
Digital velferdsteknologi	1 000	0	0	0	1 000	0
Helse - diverse mindre prosjekt	500	500	0	0	1 000	0
Marielund bosenter	19 700	50 000	16 000	0	85 700	-31 000
Omsorgssenter	300 000	144 200	0	0	444 200	-295 000
Skisseprosjekt utvidelse Klinikk Alta	1 000	0	0	0	1 000	0
Trygghetsalarmer	100	0	0	0	100	0
Sum Helse- og sosial	322 300	194 700	16 000	0	533 000	-326 000
Drift- og utbygging						
Asfaltering av komm.veger	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000	0
Brannbil	5 750	0	0	0	5 750	-250
Bunnledning AUSK	8 000	0	0	0	8 000	0
Cruise- og flerbrukskai	3 000	0	0	0	3 000	0
Elektronisk byggesaksbehandling	2 000	0	0	0	2 000	0
Finnmarkshallen sikring og lekkasje	2 500	0	0	0	2 500	0
Gatelys	500	500	500	500	2 000	0
Hovedvannledning (ikke selvkost)	5 625	0	0	0	5 625	0

Økonomiplan for 2019-2022

<i>Beløp i 1000</i>	Økonomiplan				Sum	
Investeringsprosjekter	2019	2020	2021	2022	2019-22	Inntekt 2019-22
kirkegårder utv/opparb.	0	0	10 000	0	10 000	0
Kjøp av maskiner	1 500	3 300	3 200	1 100	9 100	0
Klimatiltak Jfr. K-sak 32/18	1 000	0	0	0	1 000	0
Kollektivtrase Follumsvei-Åsveien	10 000	0	0	0	10 000	0
Lekeplasser/nærmiljøanlegg	400	400	400	400	1 600	-1 600
Montering brannalarmer	1 000	0	0	0	1 000	0
Ny brannstasjon	42 500	0	0	0	42 500	0
Oppgradering offentlige uterom	1 660	1 660	1 660	1 660	6 640	-700
Opprusting bruer	1 500	0	0	0	1 500	0
Overflateredningsbil	300	0	0	0	300	0
Parkering og adkomst Alta kirke og Nordlyskatedralen	1 000	0	0	0	1 000	0
Sprinkel nødlis	2 000	2 000	0	0	4 000	0
Utredning	500	500	0	0	1 000	0
Utskiftingsplan kjøretøy park og idrett	1 900	1 900	500	400	4 700	0
Ventilasjonsanlegg kb	4 000	0	0	0	4 000	0
Sum Drift- og utbygging	100 635	14 260	20 260	8 060	143 215	-2 550
Sum	626 476	443 730	345 360	49 760	1 465 326	-484 205

Avgiftsfinansierte investeringer

<i>Beløp i 1000</i>	Økonomiplan				Sum	
Investeringsprosjekter	2019	2020	2021	2022	2019-22	Inntekt 2019-22
Selvkostområdet						
Alta by reservevann	400	2 000	0	0	2 400	0
Forsterkning vannledningsnett	0	4 100	0	0	4 100	0
Holstbakken avløp	1 950	0	0	0	1 950	0
Høydebasseng kviby	0	200	5 200	0	5 400	0
Klausulering - sikring av kilder	0	200	200	0	400	0
Kommunedelplan avløp - revidering	200	0	0	0	200	0
Kum og sluseutskifting	2 400	3 700	3 700	0	9 800	0
Lekkasjekontroll	400	400	400	0	1 200	0
Ny avløpspumpestasjon Bjørkeveien	3 000	0	0	0	3 000	0
Nye tiltak avløp	0	3 000	3 000	13 500	19 500	0
Nye tiltak vann	1 475	1 000	1 000	22 000	25 475	0
Omlegging hovedvannledning	1 450	0	0	0	1 450	0
Oppgradering trykkledning avløp	200	2 000	2 000	0	4 200	0
Oppgradering årøya vv	0	4 000	3 000	0	7 000	0
Rafsbotn avløpsanlegg	3 650	0	0	0	3 650	0
Rehabilitering avløpspumpestasjoner	200	2 200	2 200	0	4 600	0
Rehabilitering vannledninger	0	2 900	3 200	0	6 100	0
Samling av avløp fra Hjemmeluft	0	4 000	0	0	4 000	0
Sentrum syd ledningsrehabilitering	10 400	0	0	0	10 400	0
Talvik avløpsrensing	0	9 200	13 000	0	22 200	0
Tverrelvdalen avløpsanlegg	200	0	0	0	200	0
Utjevningsbasseng kåfjord	0	200	2 200	0	2 400	0
Utskifting maskiner (vva)	4 000	400	400	0	4 800	0
Utvidelse garderobeanlegg	1 000	0	0	0	1 000	0
Øvre Alta intern samling SP rehab VL	8 400	0	0	0	8 400	0
Øvre Alta overføringsanlegg	1 650	0	0	0	1 650	0
Sum Selvkostområdet	40 975	39 500	39 500	35 500	155 475	0
Sum	40 975	39 500	39 500	35 500	155 475	0

Renter og Avdrag

Samlet oversikt over planlagte låneopptak 2019-2022.

Gruppe	Nye lån 2018	Nye lån 2019	Nye lån 2020	Nye lån 2021	Nye lån 2022
Ord invest lån	534 251	499 568	34 784	267 878	37 308
Lån til videre utlån	60 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Totalt alle lån	594 251	539 568	74 784	307 878	77 308

I årene 2019 til 2022 vil det bli tatt opp totalt 999,5 millioner kroner i lån. Av dette vil 839,5 millioner kroner gå til ordinære investeringer, mens 160 millioner kr vil være lån til videre utlån (startlån).

Renteforutsetninger

Det forutsettes svakt økende rentebetingelser på eksisterende lån i hele planperioden. Lån med flytende rente har nå 1,8% i Kommunalbanken og 1,8% i KLP. Lån med rentebinding videreføres med den rente som er på det enkelte lån. For NYE låneopptak legges det til grunn 2,8 % i 2019 og 2020, 3,0% i 2021 og 2022. Det planlegges at låneopptakene tas opp med lange fastrenteavtaler. Det forutsettes at lån til investeringer tas opp 1.9 hvert år slik at nye lån gir rentebelastning i 4 måneder. Startlån tas opp flere ganger i året. For beregning av renter og avdrag på disse lånene legges det til grunn låneopptak 1.7. hvert år.

Fastrente

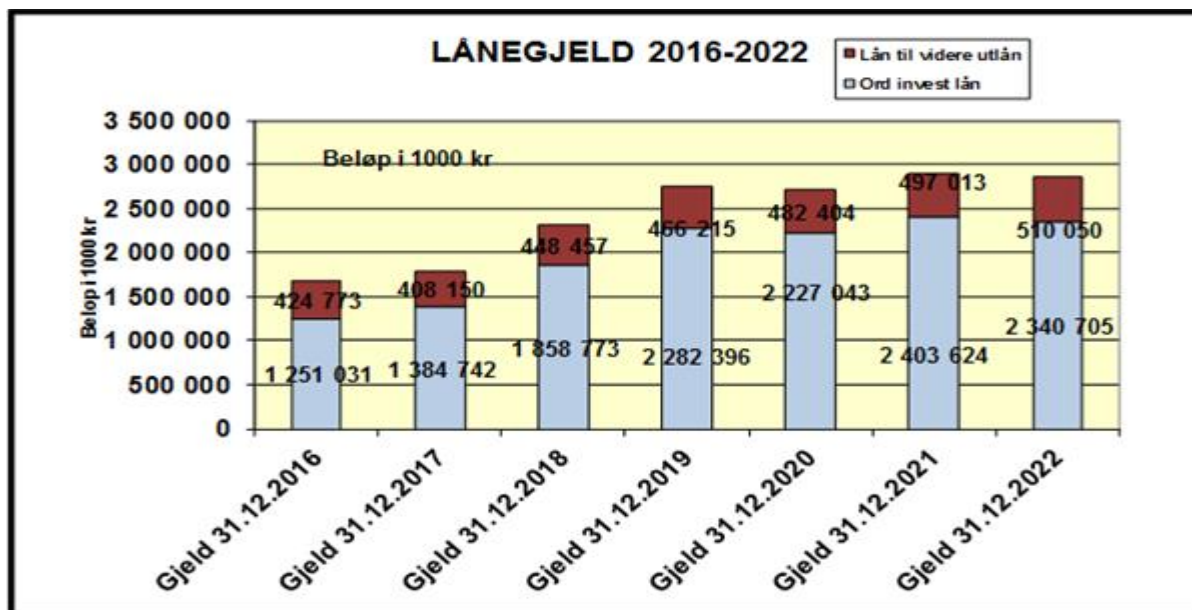
Or 1	LANEØVER1	Rente reg bds pki fast rente lån	Renter nov 13	ØJELD 31.12.2018	ØJELD 31.12.2019	ØJELD 31.12.2020	ØJELD 31.12.2021	ØJELD 31.12.2022
1. invest lån	9900 KOMM. BANKEN	30.12.2019	4,96 %	23 169 940	22 066 600	20 963 260	19 859 920	18 756 580
1. invest lån	9900 KOMM. BANKEN	28.12.2021	4,04 %	46 106 080	46 014 520	43 922 960	41 831 400	39 739 840
2. Utlån	A. 8916 HUSB. VIDREUTLÅN	01.04.2022	2,90 %	14 245 668	13 504 660	12 742 450	11 987 597	11 150 241
1. invest lån	3317 KLP	22.06.2022	3,94 %	154 613 443	176 757 443	166 901 443	161 046 442	153 189 440
1. invest lån	9900 KOMM. BANKEN	28.06.2022	3,71 %	280 337 590	280 855 150	268 372 710	255 890 270	243 407 830
2. Utlån	A. 8916 HUSB. VIDREUTLÅN	01.10.2022	2,80 %	7 686 971	7 282 706	6 868 393	6 443 623	6 008 274
1. invest lån	A. 8916 HUSB. VIDREUTLÅN	01.10.2022	2,80 %	16 090 896	16 407 699	14 707 641	13 909 674	13 263 946
1. invest lån	9900 KOMM. BANKEN	22.12.2027	2,39 %	179 469 400	173 280 800	167 092 200	160 903 600	154 714 999
1. invest lån	9900 KOMM. BANKEN	07.09.2028	2,65 %	247 916 660	239 583 300	231 249 940	222 916 580	214 583 220
2. Utlån	A. 8916 HUSB. VIDREUTLÅN	01.08.2032	3,10 %	6 521 166	6 124 799	5 716 266	5 294 069	4 860 801
Fastrentealer som går ut					-22 066 600	-20 963 260	-19 859 920	-18 756 580
Fastrentealer som går ut							-41 831 400	-39 739 840
Fastrentealer som går ut								-11 150 241
Fastrentealer som går ut								-153 189 440
Fastrentealer som går ut								-243 407 830
Fastrentealer som går ut								-6 008 274
Fastrentealer som går ut								-13 263 946
Sum Fastrentelån				1 021 187 793	963 311 067	919 873 593	839 441 688	774 169 720
Sum gjeld på flytende rente				1 236 072 208	1 789 900 890	1 789 873 371	2 062 196 308	2 476 896 647
Sum samlet gjeld				2 207 230 001	2 748 611 917	2 709 447 264	2 902 638 963	2 880 756 367
Andel fastrente				44 %	35 %	34 %	29 %	13 %

Oppsettet viser rente og bindingstid på kommunens lån med rentebinding

Kommunens samlede gjeld er beregnet til å være 2 307 230 001 per 31.12.18. 44 % av kommunens samlede lån er da på bundet rente, hvis årets resterende låneopptak tas med flytende rente. Hvis restlån 2018 tas opp med fastrente, så vil ytterligere 284 millioner være på fastrente. Oversikten viser at hvis vi tar opp alle nye lån i planperioden til flytende rente, så vil utløp av fastrenteavtaler og avdrag redusere andelen fastrentelån til 13 % ved utgangen av 2022. En rekke fastrenteavtaler utløper i 2022, og så har vi avtaler som løper til 2027, 2028 og 2032. Rådmannen vil tilpasse nye fastrentekontrakter

slik at vi søker å spre risikoen og holde et relativt høyt nivå på andel fastrente innenfor reglene i finansreglementet.

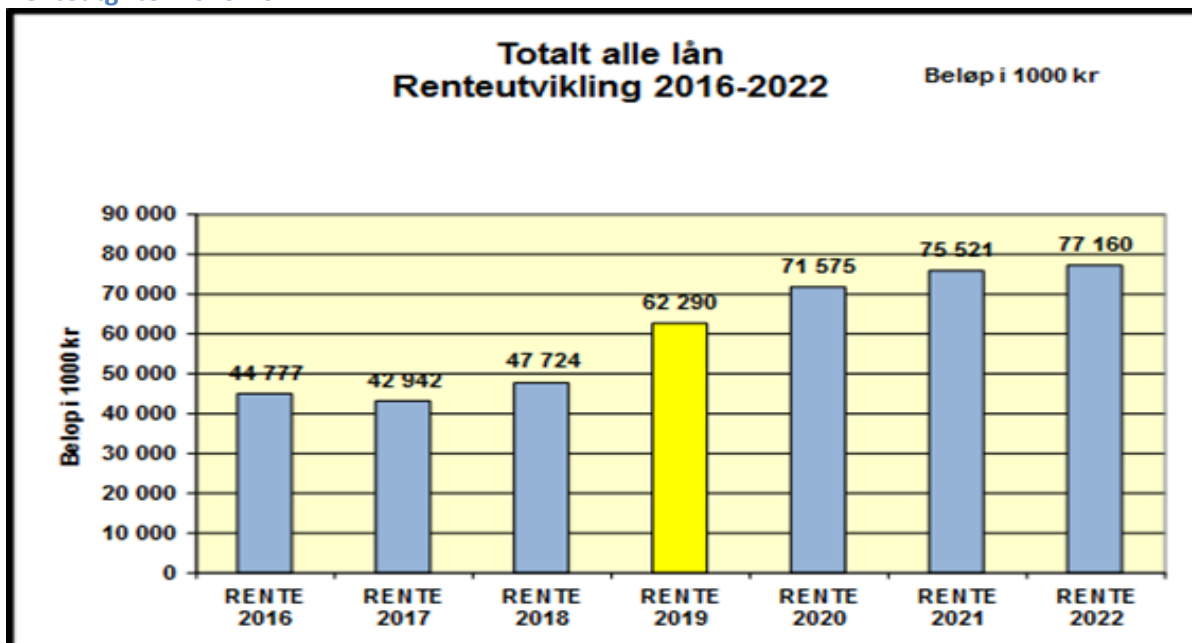
Total gjeld

Kommentarer

Oppsettet viser at lånegjelden ved utgangen av 2016 var på 1,678 milliarder kroner. Dette vil øke til 2,851 milliarder kroner i 2022. Merk at lånene til finansiering av Nordlysbadet og Nordlyskatedralen IKKE er med i dette oppsettet, fordi de vil være i balansene til henholdsvis Nordlysbadet AS og Alta Kirkelige fellesråd. Gjelden vil ved utgangen av planperioden være 70 % høyere enn 31.12.16 og kommunen blir vesentlig mer sårbar for renteøkninger.

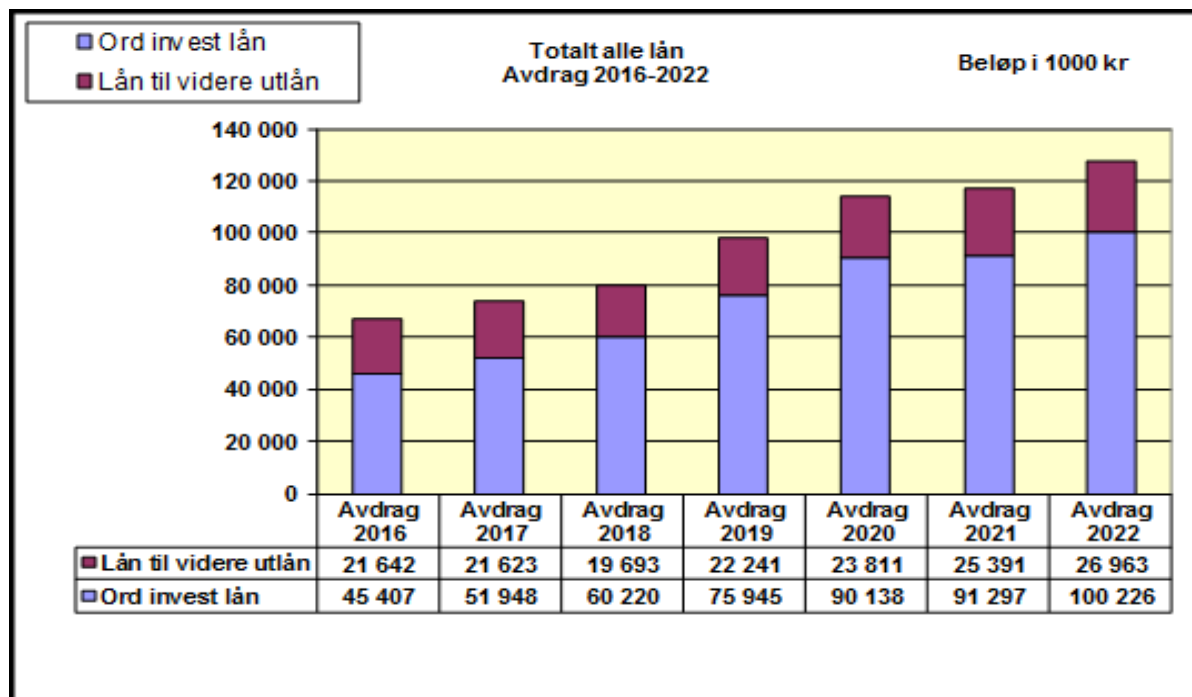
Renteutgifter 2016-2022

Kommentarer

Renteutgiftene utgjorde 44,8 millioner kroner i 2016. Rentebelastningen har falt fra 2016 til 2017, men vil øke i årene framover, både pga. økende rente og stor økning i gjeld. Rentebelastningen øker med 62% fra 2018 til 2022

Avdrag lån 2016-2022

Kommentarer

Nye investeringslån er forutsatt opptatt på høsten hvert år, og gir ikke avdrag det året de tas opp. Lån til videreutlån forutsettes å gi halv avdragsbelastning det året de tas opp.

Totalt avdrag pr år øker fra ca. 67 millioner kroner i 2016 til 127,2 millioner kroner i 2022. Dette er en økning på 60,1 millioner, eller 90 %.

Avdragene på lån til videreutlån føres i investeringsregnskapet. Avdrag på ordinære investeringslån føres i driftsregnskapet.

Rente- og avdragsberegning 2016-2022-Fordelt på ordinære lån og videre utlån

Beløp i 1000 kr

Gruppe	RENTE 2016	RENTE 2017	RENTE 2018	RENTE 2019	RENTE 2020	RENTE 2021	RENTE 2022	Avdrag 2016	Avdrag 2017	Avdrag 2018	Avdrag 2019	Avdrag 2020	Avdrag 2021	Avdrag 2022
Ord invest lån	38 709	35 168	40 007	55 108	63 992	67 428	68 483	45 407	51 948	60 220	75 945	90 138	91 297	100 226
Lån til videre utlån	8 069	7 778	7 717	7 182	7 584	8 093	8 678	21 642	21 623	19 693	22 241	23 811	25 391	26 963
Totalt alle lån	44 777	42 942	47 724	62 290	71 575	75 521	77 160	67 049	73 571	79 912	98 186	113 949	116 688	127 190

Oversikten viser hva renter og avdrag vil bli med fordeling av disse mellom ordinære lån og lån til videre utlån (startlån) i perioden 2015 til 2021. Avdrag på lån til videre utlån belastes investeringsbudsjettet.

Rammetilskudd og skatt 2019-2022

De frie inntektene til kommunene består av rammetilskudd og skatteinntekter. Dette er inntekter som kommunen kan rå fritt over, uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. For 2019 er det lagt opp til en reell vekst i frie inntekter på 0 % regnet fra anslag på regnskap for 2018. KS sin alternative prognosemodell er lagt til grunn for beregning av skatt og rammetilskudd. I den alternative modellen er forutsetningene om skatt og folketall annerledes ved at det brukes snitt for kommunens skatteinntekter de siste tre årene, samtidig som SSBs - MMMM alternativ benyttes som anslag for folketall. Modellen er ikke helt identisk med Grønt hefte. SSB sin prognose for befolkningsvekst er lagt til grunn både for landet og for Alta kommune.

ALTA	2012				
<i>(år 2019-prisnivå i perioden 2019-2022)</i>	PROGNOSE				
1000 kr	2018	2019	2020	2021	2022
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	486 834	510 156	514 812	517 829	519 768
Utgiftsutjevningen	11 416	11 805	10 570	14 041	16 145
Overgangsordning - INGAR	-1 467	-1 099	-1 099	-1 099	-1 099
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)	3 752	4 272	4 272	3 858	3 858
Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjenester	25 486	26 200	26 200	26 200	26 200
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	163 732	169 867	170 608	171 728	172 716
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	500	440	-	-	-
Budsjettvedtak 2018 Stortinget - endringer ekskl skjønn	594				
RNB 2018 - endringer i rammetilskudd	61				
Sum rammetilskudd uten inntektsuttj	690 909	721 641	725 363	732 558	737 588
Netto inntektsuttjevning	71 227	72 309	73 300	74 242	75 142
Sum rammetilskudd	762 136	793 950	798 663	806 800	812 730
Skatt på formue og inntekt	518 538	526 362	533 576	540 428	546 985
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	55 100	80 000	85 000	85 000	85 000
Sum skatt og rammetilskudd	1 335 774	1 400 312	1 417 240	1 432 228	1 444 716
Rentekompensasjon	3 373	3 000	2 900	2 800	2 700
Havbruksfond	46 477				
Integreringstilskudd	44 030	35 068	31 270	27 697	26 623
SUM	1 429 654	1 438 380	1 451 410	1 462 725	1 474 039

Kommentarer til prognosemodellen

- Innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen er basert på innbyggertall per 1. juli 2018.
- Alta kommune er 1,2 % mer kostnadskrevende å drifte enn landsgjennomsnittet. Det blir vi kompensert for gjennom utgiftsutjevningen. Gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet skal kommunene i prinsippet få full kompensasjon for de kostnadsforskjellene de selv ikke kan påvirke. Det gjelder for eksempel aldersfordelingen, levekår og bosettingsmønster. Denne kompensasjonen skjer i praksis gjennom kostnadsnøkkelen, som består av ulike kriterier med vekt. Utgiftsutjevningen er en ren omfordeling – det som blir trukket inn fra noen kommuner blir delt ut igjen til andre kommuner.
- INGAR (inntektsgarantiordning) er utformet slik at ingen skal ha en vekst i rammetilskuddet fra ett år til det neste som er lavere enn 400 kr. per innbygger. Ordningen blir finansiert ved ett likt trekk per innbygger i alle kommunene. Alta bidrar med trekk i rammetilskuddet på 1,1 mill. kr. til finansiering av ordningen i 2019.
- Saker med særskilt fordeling gjelder styrking til helsestasjon og skolehelsetjenesten kr. 3,8 mill. og midler til frivillighetsentraler kr. 0,4 mill.
- Vi får 26,2 mill. kr. for vår deltagelse i den statlige finansierede forsøksordningen knyttet til barnevern.

Økonomiplan for 2019-2022

- Nord-Norges tilskuddet er ett viktig særskilt regionalpolitisk virkemiddel. Tilskuddet skal bidra til å gi kommuner i Nord-Norge muligheter til å gi ett bedre tjenestetilbud enn kommuner ellers i landet. Tilskuddet skal også bidra til å gjøre det mulig med en høy offentlig sysselsetting i områder med et konjunkturavhengig næringsliv. Tilskuddet er beregnet ut fra en lik sats per innbygger (folketall per 1.1.2018), men blir differensiert mellom ulike geografiske områder.
- Alta er tildelt 0,4 mill. kr. i ordinære skjønnsmidler i 2019. Skjønnsstilskudd blir brukt for å kompensere for spesielle, lokale forhold som ikke blir fanget opp i den faste delen av inntektssystemet.
- Inntektsutjevningen, som er en del av rammetilskuddet, skal jevne ut forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene og må sees i sammenheng med skatteinntektene. Skattesvake kommuner, som Alta, som har skatteinntekter under landsgjennomsnittet, blir kompensert for 60 pst av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Kommuner med skatteinntekter under 90 pst av landsgjennomsnittet (som Alta) blir i tillegg kompensert for 35 pst av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 pst av landsgjennomsnittet. Budsjettert skatt for 2019 er 526 mill. kr., budsjettert inntektsutjevning er 72 mill. kr.
- Den eneste inntektskilden av betydning kommunen selv kan bestemme over er eiendomsskatten, budsjettert eiendomsskatt i 2019 er 80 mill. kr. Rådmannen foreslår å øke skattesatsen på verk, bruk og næring til 7 promille fra 2019. For øvrige eiendommer foreslår Rådmannen uendret sats på 2 promille.
- Ved beregning av integreringstilskudd er det lagt til grunn at det skal bosettes 30 personer inkludert enslige mindreårige og familieforening i 2019. Utover i planperioden er tilskuddet justeres ned fordi vi nå bosetter færre nå enn tidligere.

Selvkost

Alta kommune praktiserer selvkostprinsippet innenfor vann, avløp, renovasjon, feiing og slam. Det innebærer at eventuelle over- eller underskudd innenfor områdene fremføres mot selvkostfondene våre.

Tabellene nedenfor viser selvkostkalkylene innenfor samtlige områder i kommende økonomiplanperiode. Beregningene er utarbeidet i henhold til Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, kommunal- og moderniserings-departementet, februar 2014). Selvkost innebærer at kostnadene kommunen har med å produsere tjenestene, skal dekkes av gebyrer som brukerne av tjenestene betaler. I selvkostkalkylene inngår driftsinntekter, driftsutgifter, indirekte driftskostnader (stab og støtte) samt kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader.

For beregning av kapitalkostnadene benyttes det serielånsmetoden som tilsvarende lineære avskrivninger. Avskrivningsperioden for ledningsnett i bakken er på 40 år, bygninger som er oppført tilknyttet de berørte selvkostområdene er på 20 år, mens avskrivninger på maskiner og utstyr er på 10 år. Renten er tilsvarende 5-årig swaprente med et tilleggspoeng på ½ prosentpoeng.

Kalkylene gir grunnlaget for kommunens gebyrsatser i kommende periode. Usikre faktorer som kan påvirke beregningene er bl.a. utviklingen i kalkylerenten, driftskostnadsestimater samt forbruksutvikling.

Vann - Gebyrgrunnlag - Budsjett 2019							
Grunnlag	Enhet	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tallgrunnlag (i 1000 kroner)		Regnskap	Prognose	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Investeringer	1000k	14 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Deflator		2,50	2,50	2,50	2,00	2,00	2,00
Kalkylerente	%	1,98	1,60	2,60	2,80	3,00	3,10
Gebyrstørrelser							
Abonnementsgebyr	kr	1 618	1 715	1 818	1 945	2 082	2 227
Abonnementsgebyr årlig økning	%	5,0	6,0	6,0	7,0	7,0	7,0
Tilknytningsgebyr	kr	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Tilknytningsgebyr årlig økning	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vannmålergebyr Qn 2,5	kr	377	398	422	451	483	517
Vannmålergebyr Qn 6-10	kr	667	706	748	801	857	917
Vannmålergebyr Dn 50-100	kr	1 661	1 760	1 866	1 996	2 136	2 285
Kostnader							
Kapitalkostnader - avskrivning	kr	6 538	6 700	7 505	8 428	9 196	10 001
Kapitalkostnader - renter	kr	2 074	1 811	3 359	4 087	4 888	5 469
Forvaltning	kr	2 284	2 303	2 365	2 429	2 494	2 561
Faste kostnader sum	kr	11 566	11 404	13 696	15 187	16 649	18 032
Variable kostnader sum	kr	14 427	14 425	14 823	15 231	15 651	16 137
Kostnader totalt	kr	25 993	25 829	28 519	30 418	32 301	34 169
Inntekter							
Faste inntekter sum	kr	13 609	14 542	15 119	16 252	17 473	18 789
Variable inntekter sum	kr	11 774	12 126	12 461	13 418	14 450	15 562
Inntektsøkning	%	3,0	5,1	3,4	7,6	7,6	7,6
Resultat	kr	-609	839	-939	-748	-377	183
Renter selvkostfond	kr	31	27	56	36	17	6
Selvkostfond vann	kr	1 297	2 163	1 280	569	209	398

Avløp - Gebyrgrunnlag - Budsjett 2019							
Grunnlag	Enhet	2 017	2 018	2 019	2 020	2 021	2 022
Tallgrunnlag (i 1000 kroner)		Regnskap	Prognose	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Investeringer	1000kr	16 000	17 500	17 500	17 500	17 500	13 500
Deflator		2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50
Kalkylerente	%	1,98	1,60	2,60	2,80	3,00	3,10
Gebyrstørrelser							
Abonnementsgebyr	kr	1 950	1 989	2 088	2 193	2 302	2 372
Abonnementsgebyr årlig økning	%	5,0	2,0	5,0	5,0	5,0	3,0
Tilknytingsgebyr	kr	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Tilknytingsgebyr årlig økning	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader							
Kapitalkostnader - avskrivning	1000kr	6 630	7 435	8 132	8 872	8 911	8 943
Kapitalkostnader - renter	1000kr	2 965	2 567	4 454	5 103	5 201	5 098
Forvaltning	1000kr	1 902	1 920	1 972	2 025	2 080	2 136
Faste kostnader sum	1000kr	12 124	12 529	15 047	16 244	16 263	16 177
Variable kostnader sum	1000kr	13 414	11 934	12 262	12 600	12 946	13 303
Kostnader totalt	1000kr	25 538	24 463	27 309	28 843	29 210	29 480
Inntekter							
Faste inntekter sum	1000kr	13 335	13 529	14 284	15 082	15 926	16 507
Variable inntekter sum	1000kr	10 863	10 588	11 325	12 197	13 154	13 930
Inntekter totalt	1000kr	24 198	24 117	25 609	27 279	29 080	30 437
Resultat	1000kr	-1 340	-346	-1 700	-1 564	-130	957
Renter selvkostfond	1000kr	90	61	73	35	14	27
Selvkostfond avløp	1000kr	3 959	3 673	2 047	518	402	1 386

Renovasjon - Gebyrgrunnlag - Budsjett 2019							
Grunnlag	Enhet	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tallgrunnlag (i 1000 kroner)		Regnskap	Prognose	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Deflator	%	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50
Rentenivå kapitalkostnader	%	1,98	1,60	2,60	2,80	3,00	3,10
Gebyrstørrelser							
Renovasjonsgebyr 140 l	kr/stk	3 053	3 450	3 450	3 485	3 589	3 697
Renovasjonsgebyr 240 l	kr/stk	3 388	3 828	3 828	3 867	3 983	4 102
Renovasjonsgebyr 360 l	kr/stk	3 862	4 364	4 364	4 408	4 540	4 676
Renovasjonsgebyr årlig økning	%	0,0	13,0	0,0	1,0	3,0	3,0
Kostnader							
Kostnader totalt	kr	29 276	30 697	31 233	32 343	33 532	34 768
Inntekter							
Inntekter totalt	kr	27 202	31 180	31 398	31 932	33 114	34 339
Resultat	kr	-2 074	483	166	-411	-419	-429
Renter selvkostfond	kr	57	14	36	44	36	25
Selvkostfond renovasjon	kr	874	1 371	1 572	1 205	823	419

Feiing - Gebyrgrunnlag - Budsjett 2019							
Grunnlag	Enhet	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tallgrunnlag (i 1000 kroner)		Regnskap	Prognose	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Deflator	%	2,50	2,60	2,60	2,60	2,60	2,60
Kalkylerente	%	1,98	1,60	2,60	2,80	3,00	3,10
Gebyrstørrelser							
Feiegebyr	kr/stk	385	408	420	433	446	459
Feiegebyr årlig økning	%	8,0	6,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Kostnader							
Kostnader totalt	kr	2 818	2 870	2 941	3 014	3 089	3 153
Inntekter							
Inntekter totalt	kr	2 655	2 730	2 849	2 955	3 065	3 179
Resultat	kr	-163	-140	-93	-60	-25	25
Renter selvkostfond	kr	15	10	13	12	11	11
Selvkostfond feiing	kr	626	496	416	368	355	391

Slamtømming - Gebyrgrunnlag - Budsjett 2019							
Grunnlag	Enhet	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tallgrunnlag (i 1000 kroner)		Regnskap	Prognose	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Deflator	%	2,50	5,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Kalkylerente	%	1,98	1,60	2,60	2,80	3,00	3,10
Gebyrstørrelser							
Slamgebyr - pr. bolig	kr/stk	2 324	2 324	2 324	2 324	2 324	2 324
Slamgebyr årlig økning	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slamgebyr - pr. fritidsbolig	kr/stk	1 162	1 162	1 162	1 162	1 162	1 162
Kostnader							
Kostnader totalt	kr	3 296	3 767	3 888	3 984	4 083	4 184
Inntekter							
Inntekter totalt	kr	3 746	3 768	3 916	3 935	3 955	3 975
Resultat							
Renter selvkostfond	kr	450	1	28	-49	-128	-209
Selvkostfond slamtømming	kr	6	8	14	15	14	10
Selvkostfond slamtømming	kr	512	521	563	529	415	216

Oppmåling og matrikkelføring;

Kommunen kan ta gebyr for oppmålingsforretning, matrikkelføring, utføring av matrikkelbrev og annet arbeid etter regulativ fastsatt av kommunestyret selv. Gebyrene kan i sum ikke være høyere enn nødvendige kostnader kommunen har med slikt arbeid.

Gebyr etter Matrikkelloven av 17. juni 2005, § 32								
Budsjett 2019								
Grunnlag	Enhet	2018	2019	2020	2021	2022	Kommentar	
Ta llunderlag		Prognose	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett		
Antall saksmengde inn	stk	150	150	150	150	150		
Antall søkere	stk	160	160	160	160	160		
Rentenivå kapitalkostnader	%	1,60	2,60	2,80	3,00	3,10	5 årig SWAP rente +0,5	
Gebyrrekning	%	2,60	2,60	2,60	2,60	2,60		
Gebyrstørrelser i hele kroner								
Generelle Gebyr	kr						Gebyrer for arbeid etter Matrikkelloven jfr kap 9 i Gebyrregulativet	
	kr	<i>Mange forskjellige gebyrstørrelser iht gebyrregulativet</i>						
Kostnader								
Kostnader totalt	kr	5 621	5 765	5 913	6 078	6 308		
Inntekter								
Inntekter totalt	kr	2 671	2 741	2 811	2 884	2 959		
Resultat	kr	-2 949	-3 024	-3 102	-3 194	-3 349	Overskudd (+) Underskudd (-)	

Plan- og byggesaksbehandling;

Brukerbetaling kan maksimalt dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning.

Gebyr etter PAB av 27. juni 2008, § 33-1							
Budsjett 2019							
Grunnlag	Enhet	2018	2019	2020	2021	2022	Kommentar
Tallunderlag		Prognose	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	
Antall saksmengde inn	stk	375	375	375	375	375	
Antall søkere	stk	300	300	300	300	300	
Deflator	%	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	Vektet lønns- og prisvekst
Rentenivå kapitalkostnader	%	1,60	2,60	2,80	3,00	3,20	5 årig SWAP rente +0,5
Gebyrstørrelser i hele kroner							
Generelle Gebyr	kr	1957	2 006	2 056	2 107	2 161	Kart og eiendomsoversikter ifr 8.1 i Gebvregulativet
Byggesaker	kr						Tiltaksaker ifr 8.4 i Gebvregulativet
Deiingsaker	kr						Resterende er iht Gebvregulativet 8.5 tom 8.8
Kostnader							
Kostnader totalt	kr	6 264	6 431	6 602	6 777	7 026	
Inntekter							
Inntekter totalt	kr	5 130	5 258	5 390	5 524	5 720	
Relativ inntektøkning	%						
Resultat	kr	-1 134	-1 172	-1 212	-1 253	-1 306	Overskudd (+) Underskudd (-)